

Vergadering van de gemeenteraad van 31 oktober 2012

Portefeuillehouder : H.A. Litjens

Behandelend ambtenaar : Erwin Zweypfenning

Nummer raadsvoorstel: RAD-000692

en: U. Tasim

Doorkiesnummer : (0495) 575 841

Agendapunt: 10

ONDERWERP

Instemmen met de Verordening Wet afschaffing huishoudinkomenstoets.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Met ingang van 1 januari 2012 is de Wet werk en bijstand (WWB) ingrijpend gewijzigd en is de Wet investeren in jongeren (WIJ) opgegaan in de WWB. Op 18 april 2012 heeft uw raad ingestemd met de aanpassing van een aantal verordeningen (RAD-000606). Een van de meest in het oog springende aanscherpingen van de WWB was de zogenaamde huishoudtoets (hierna HHT). Deze HHT is, als gevolg van de Wet afschaffing huishoudinkomenstoets, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 komen te vervallen.

PROBLEEMSTELLING

Het vervallen van de HHT per 1 januari 2012 brengt met zich mee dat er 6 verordeningen en 1 beleidsregel gewijzigd dienen te worden.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Naast de juridische technische aanpassingen zijn ook enkele technisch juridische omissies gecorrigeerd en zijn enkele taalkundige verbeteringen aangebracht. Tevens is in de Re-integratieverordening een bepaling opgenomen met betrekking tot het inzetten van een re-integratievoorziening voor een WSW-geïndiceerde.

WSW-geïndiceerden hebben op grond van artikel 9 lid 5 WWB geen plicht tot arbeidsinschakeling. Dit betekent dat op grond van de huidige verordening aan een WSW-geïndiceerde geen re-integratievoorziening kan worden aangeboden. In de praktijk komt het voor dat een WSW-geïndiceerde lang moet wachten voor een plaatsing in een SW-dienstverband. Om de plaatsing in een SW-dienstverband te versnellen kan aan deze groep na het vaststellen van de bijgevoegde verordening wel een voorziening worden aangeboden. Het betreft hier de zogenaamde voorziening "Wachtlijsttraject".

Omwille van de duidelijkheid zijn als bijlagen de teksten van de verordeningen toegevoegd zoals deze zouden gelden na vaststelling van de Verordening Wet afschaffing huishoudtoets.

In de tekst van de verordeningen is toegevoegde tekst gearceerd en is verwijderde tekst doorgehaald.

U treft deze teksten aan in bijlage 2 (Maatregelverordening), 3 (Re-integratieverordening), 4 (Toeslagenverordening), 5 (verordening categoriale bijzondere bijstand), 6 (verordening langdurigheidstoelage) en 7 (verordening sociaal cultureel fonds).

Er is geen noodzaak tot het treffen van overgangsrecht.

COMMUNICATIE

Advies Cliënten Platform Minima

Het Cliënten Platform Minima (CPM) is, op grond van de verordening cliëntenparticipatie Weert 2012, gevraagd om advies met betrekking tot dit raadsvoorstel.

Op <<datum dat CPM advies heeft uitgebracht >> heeft het CPM het volgende advies uitgebracht: <<advies CPM over voorstel>>.

De wijziging van de verordeningen zal bekend worden gemaakt via de gebruikelijke kanalen.

EVALUATIE

>

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ Het **CDA** geeft aan dat gedaan wordt wat is afgesproken en heeft geen opmerkingen. Storend vindt het CDA wel dat bij personele gevolgen wordt aangegeven dat extra personeel nodig is. Volgens het CDA gaat het niet om grote aantallen gezinnen. De **SP** vindt het goed dat er meer personele inzet is. De communicatie moet zorgvuldig zijn. Het zijn weliswaar geen grote aantallen maar wel moeilijke gezinnen. Verder wordt aandacht gevraagd voor de mogelijke achterstanden in bijzondere regelingen en kwijtschelding gemeentebelastingen. Volgens **WL** bestaat het gevoel van minder dienstverlening. De niet pro actieve benadering voor andere voorzieningen valt op. WL vraagt zich of of Punt Welzijn nog betrokken is.

VOORSTEL COLLEGE

De raad adviseren de Verordening Wet afschaffing huishoudinkomenstoets vast te stellen en met terugwerkende kracht in werking te laten treden vanaf 1 januari 2012.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000692

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 september 2012;

b e s l u i t :

de verordening Wet afschaffing huishoudinkomenstoets vast te stellen en deze met terugwerkende kracht in werking te laten treden vanaf 1 januari 2012.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 31 oktober 2012.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans

Bijlage 1: Verordening Wet afschaffing huishoudinkomenstoets

Artikel 1 Wijziging Maatregelverordening Weert 2012

De Maatregelverordening Weert 2012, zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Weert op 18 april 2012, wordt als volgt gewijzigd:

A.

In artikel 1, lid 1, aanhef sub q wordt na <<artikel 44>> ingevoegd: lid 2

B.

De toelichting bij de verordening wordt vervangen door de als bijlage 1A bij deze verordening opgenomen tekst.

Artikel 2 Wijziging Re-integratieverordening Weert 2012

De Re-integratieverordening Weert 2012, zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Weert op 18 april 2012, wordt als volgt gewijzigd:

A.

In artikel 1 lid 2 wordt na <<belanghebbenden>> in sub r ingevoegd: ; s. WSW-geïndiceerde: persoon die blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoort van de Wet sociale werkvoorziening.

B.

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Lid 2 komt te luiden: 2. De uitkeringsgerechtigde die een volledige ontheffing heeft van de verplichtingen als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub a en b WWB, artikel 37 lid 1 sub a t/m e IOAW of artikel 37 lid 1 sub a t/m e IOAZ heeft voor de duur van de ontheffing geen recht op een traject of voorziening.

2. Onder vernummering van 3 tot en met 6 naar 4 tot en met 7 wordt een nieuw lid 3 ingevoegd, luidende: 3. In afwijking van lid 2 kan aan een WSW-geïndiceerde op diens verzoek een voorziening worden aangeboden gericht op plaatsing in een SW-dienstverband.

C.

In artikel 10 wordt na <<het college,>> ingevoegd: voldoende

D.

In artikel 13 lid 2 wordt onder sub d na <<beoordeeld>> ingevoegd: ; e. regels over inzetten van voorzieningen

E.

De toelichting bij de verordening wordt vervangen door de als bijlage 1B bij deze verordening opgenomen tekst.

Artikel 3 Wijziging Toeslagenverordening Weert 2012

A.

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Lid 2, sub b komt te luiden: b. gehuwdennorm: de norm als bedoeld in artikel 21 aanhef sub c van WWB;
2. Lid 2, sub c komt te luiden: c. verzorgingsbehoevende: degene die is aangewezen op verzorging ter voorkoming van opname in een verpleeg- of verzorgingstehuis;
3. In lid 2, sub d vervalt: en artikel 2a WIJ
4. Lid 2, sub f komt te luiden: f. een ander: een andere persoon dan de belanghebbende(n) voor wie de toepassing van een verhoging en/of verlaging op grond van deze verordening bepaald dient te worden;
5. In lid 2 wordt onder sub g na <<WWB>> ingevoegd: ; h. studerend: diegene die uit 's rijks kas bekostigd onderwijs volgt, of aanspraak heeft op studiefinanciering, of aanspraak heeft op WTOS.

B.

Artikel 2 lid 2 komt te luiden: 2. In geval van gehuwden gelden de bepalingen van deze verordening alleen indien beide gehuwden 21 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar zijn.

C.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 1, 2 en 4 wordt <<gezinsnorm>> vervangen door: gehuwdennorm
2. In lid 5 sub b wordt << dat op grond van artikel 4 lid 2 van de WWB geen onderdeel uitmaakt van het gezin>> vervangen door: met een inkomen dat minder is dan 80% van de gehuwdennorm

D.

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 1, 2 en 3 wordt <<gezinsnorm>> vervangen door: gehuwdennorm
2. In lid 1, 2 en 3 wordt <<gezinnen>> vervangen door: gehuwden
3. Lid 4 sub a komt te luiden: a. diegene die de verzorgingsbehoevende gehuwde verzorgt, danwel de inwonende verzorgingsbehoevende die door de gehuwde wordt verzorgd;
4. In lid 4 sub b wordt << dat op grond van artikel 4 lid 2 van de WWB geen onderdeel uitmaakt van het gezin>> vervangen door: met een inkomen dat minder is dan 80% van de gehuwdennorm

E.

In de aanhef van artikel 5 wordt <<Niet-rechthebbend gezinslid>> vervangen door: Niet-rechthebbende partner

F.

In artikel 6, 7, 8 en 9 wordt <<gezinsnorm>> vervangen door: gehuwdennorm

G

In artikel 8 lid 2 vervalt: alleenstaande ouders of bij

H

De toelichting bij de verordening wordt vervangen door de als bijlage 1C bij deze verordening opgenomen tekst.

Artikel 4 Wijziging Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012

In artikel 5 lid 1 vervalt: , alleenstaande ouder

Artikel 5 Wijziging Verordening langdurigheidstoelage Weert 2012

A

Artikel 1 lid 2, sub d komt te luiden: d. gehuwdennorm: de norm als bedoeld in artikel 21 aanhef sub c van de wet;

B

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 5 wordt <<gezinnen een gezinslid>> vervangen door: gehuwden één van de gehuwden
2. In lid 5 wordt <<gezinsnorm>> vervangen door: gehuwdennorm

C

In artikel 4 lid 1 wordt na <<WSF 2000>> ingevoegd: of een BBL opleiding volgde

D

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt <<Gezinnen>> vervangen door: Gehuwden
2. In de eerste zin van lid 1 wordt <<een gezin>> vervangen door: gehuwden
3. In de eerste zin van lid 1 wordt <<alle gezinsleden>> vervangen door: beide gehuwden
4. In de tweede zin van lid 1 wordt <<gezinsleden>> vervangen door: gehuwden
5. In de tweede zin van lid 1 wordt <<het gezin>> vervangen door: de gehuwden

E

In artikel 8 komt, onder vernummering van c. naar b. te vervallen: b. voor een alleenstaande ouder € 525,00,

F.

De toelichting bij de verordening wordt vervangen door de als bijlage 1D bij deze verordening opgenomen tekst.

Artikel 6 Wijziging Verordening sociaal cultureel fonds 2012

A.

In artikel 4 lid 1 en artikel 7 lid 2 komt te vervallen: , alleenstaande ouder

B.

In artikel 6 lid 2 wordt <<financiële, educatieve of sociale redzaamheid>> vervangen door: re-integratie

C.

In artikel 9 lid 1 wordt <<sector sociale zaken>> vervangen door: afdeling Werk, Inkomen en Zorgverlening

D.

In de "Bijlage als bedoeld in artikel 6 van de verordening sociaal cultureel fonds 2012" wordt na <<WTOS,>> ingevoegd: , danwel een BBL opleiding

Artikel 7 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening Wet afschaffing huishoudinkomenstoets'.
2. Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Bijlage 1A

Toelichting bij de verordening

Algemene toelichting

1. Wet aanscherping WWB en samenvoeging met WIJ

In december zal de Eerste Kamer nagenoeg zeker instemmen met het wetsvoorstel tot wijziging van de WWB en samenvoeging van de WIJ. De invoeringsdatum is 1 januari 2012, waarbij de aangescherpte WWB direct geldt voor nieuwe gevallen en voor het 'zittende bestand' per 1 juli 2012.

De wet is de opmaat naar de Wet werken naar vermogen (Wwnv), die een beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2013. Waar de Wwnv met name een cultuuromslag behelst op het gebied van re-integratie is de aanscherping van de WWB per 1 januari 2012 met name een cultuuromslag op het vlak van de uitkeringsverstrekking.

De aanscherping van de WWB geldt een viertal uitgangspunten:

- a. de eigen verantwoordelijkheid van de burger komt meer centraal te staan;
- b. het activerend karakter en de vangnetfunctie van de WWB moeten verder versterkt worden;
- c. de aanscherping van de verplichtingen van uitkeringsgerechtigden;
- d. de normering van de inkomensgrenzen voor minimabeleid op maximaal 110%.

Omwille van de eenvoud en eenduidigheid wordt ervoor gekozen om een gecombineerde maatregelverordening te maken voor zowel de WWB als loaw en loaz. De verschillen, bijvoorbeeld de norm waarvan uitgegaan moet worden bij de verlaging van de bijstand of uitkering komen tot uitdrukking door gebruikmaking van een begrippenlijst en een artikelsgewijze toelichting. Een en ander spreekt voor zich.

Per 1 januari 2012 zijn, in verband met de overgang van de WIJ naar de WWB, alle bepalingen die te maken hadden met de Wet investeren in jongeren verwijderd. Overigens wil dit niet zeggen dat jongeren die verwijtbaar gedrag onder het oude WIJ-regime hebben vertoond na 1 januari 2012 hiermee 'wegkomen'. Op grond van het overgangsrecht¹ is gewaarborgd dat ook zaken onder het oude WIJ-regime bemaatregeld kunnen worden op grond van deze verordening.

Vanwege het grote aantal juridisch technische (en daarmee ook taalkundige) wijzigingen is ervoor gekozen om een nieuwe verordening vast te laten stellen. In essentie is deze verordening identiek aan de voorgaande. De wijzigingen van de verordening hebben te maken met:

- a. de overgang van de WIJ naar de WWB;
- b. de verplichting tot het leveren van een tegenprestatie;
- c. de introductie van de wachttijd van 4 weken voor jongeren (waarbij de jongere op zoek moet gaan naar werk en opleiding);
- d. de aanscherping van de regels rondom de ontheffing van de alleenstaande ouders met jonge kinderen.

Als gevolg van de 'Wet afschaffing huishoudinkomenstoets' is de huishoudinkomenstoets met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 komen te vervallen, waardoor de tekst van toelichting van deze verordening op onderdelen is herschreven.

2. Verlaging op maat

Wanneer het college tot het oordeel komt dat een uitkeringsgerechtigde zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate nakomt, wordt de bijstand of uitkering verlaagd. Er is dus geen sprake van een bevoegdheid, maar van een verplichting. Alleen wanneer iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, ziet het college af van zo'n verlaging. Verlaging van de bijstand of uitkering moet plaatsvinden overeenkomstig een door de gemeenteraad vast te stellen verordening. Dit is de maatregelverordening Weert 2012.

Het verlagen van de bijstand of uitkering op grond van het feit dat de belanghebbende zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate is nagekomen, wordt in de terminologie van de WWB, loaw en loaz (verder: de wet) aangeduid als het afstemmen van de bijstand of uitkering op de

¹ artikel 78t WWB

mate waarin de belanghebbende de opgelegde verplichtingen nakomt. Met het begrip 'afstemmen' wordt het uitgangspunt van de wet benadrukt dat rechten en plichten één kant van dezelfde medaille vormen.

Het college voert een verlaging op maat uit. In de maatregelverordening zijn voor gedragingen die een schending van een verplichting betekenen, uitgangpercentages vastgesteld.

De hoofdregel is dat het college een verlaging af dient te stemmen op:

- ernst van de gedraging;
- mate van verwijtbaarheid;
- persoonlijke omstandigheden.

Deze bepaling brengt met zich mee dat het college bij elke verlaging van de bijstand of uitkering zal moeten nagaan op welke wijze deze afgestemd dient te worden. Een afwijking van de richtlijn kan zowel een verzwaring als een matiging van de verlaging betekenen.

3. bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

Een goed handhavingsbeleid is belangrijk omdat dit voorkomt dat onterecht gemeenschapsgeld wordt uitgegeven. Als fraude goed bestreden wordt, vergroot dit onder de burgers van Weert het draagvlak van de bijstandverstrekking. Ook beperkt een goed handhavingsbeleid de uitgaven op het Inkomensdeel. Bespaarde middelen kunnen dan voor andere doelen (als minimabeleid en re-integratie) worden ingezet.

De WWB schrijft voor² dat gemeenten in een verordening regels moeten vastleggen voor de bestrijding van ten onrechte ontvangen bijstand en voor bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. In de Ioaw en Ioaz is dit per 2010 overgenomen.

Deze verordening mag onderdeel zijn van de maatregelverordening. Er worden geen eisen gesteld aan de inhoud van het beleid. Toch moet de gemeente een goed handhavingsbeleid voeren in het kader van het financiële beheer. Dit financieel beheer brengt met zich mee dat er voortdurend aandacht blijft bestaan voor de bestrijding van mis- en oneigenlijk gebruik. Op 3 november 2004 is door de Raad voor het eerst het Fraudebeleidsplan vastgesteld. In dit Fraudebeleidsplan is het beleid opgenomen ten aanzien van handhaving en controle van de rechtmatigheid voor de WWB. Met ingang van 2010 is dat beleid ook van toepassing verklaard voor de IOAW en de IOAZ.

De handhaving is geënt op het principe van het Hoogwaardig Handhaven, dat rust op de volgende 4 pijlers:

- Vroegtijdig informeren
- Optimaliseren van de dienstverlening
- Vroegtijdige detectie en afhandeling van (fraude)signalen
- Daadwerkelijk sanctioneren

De controle op rechtmatigheid van de wet is gebaseerd op signaalsturing. In het Fraudebeleidsplan is dit nader uitgewerkt.

4. Relatie met de re-integratieverordening Weert 2012

Gemeenten moeten ook een Re-integratieverordening (WWB, Ioaw, Ioaz) vaststellen. Voor de WWB, Ioaw en Ioaz is er een gecombineerde verordening, te weten de 're-integratieverordening Weert 2012'. In deze verordening moet vastgelegd worden hoe de gemeente cliënten gaat ondersteunen bij de arbeidsinschakeling en hoe zij omgaat met het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling. De algemene verplichting staat in de wet genoemd. In de re-integratieverordening Weert 2012 wordt aandacht geschonken aan de voorzieningen die de gemeente inzet.

De vertaling daarvan vindt plaats in de individuele beschikking. Indien een cliënt de verplichtingen niet nakomt, leidt dit in beginsel tot een verlaging van de bijstand of uitkering, waarvoor de basis is gelegd in de maatregelverordening.

5. De relatie met het Bbz

Deze verordening is ook van toepassing op de verlening van bijstand op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Het gaat hierbij primair om de verlening van algemene bijstand voor het levensonderhoud, en de in de jaarnorm³ opgenomen bijzondere bijstand voor hoge woonkosten en premie arbeidsongeschiktheidsverzekering.

² artikel 8a WWB

³ artikel 1, onderdeel g, Bbz

Het gaat ook om uitbreiding van het begrip inlichtingen- en medewerkingsplicht. Het gaat hierbij om de verplichting⁴ voor de zelfstandige aan wie bijstand wordt verleend om behoren een administratie te voeren en deze op eigen initiatief binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar waarin bijstand is verleend, aan het college te overleggen.

Die plicht geldt ook als de gemeente om de administratie vraagt, bijvoorbeeld om de bedrijfsontwikkeling te beoordelen in het geval verlenging van de uitkeringstermijn aan de orde is. Een verdere specificatie is niet nodig. Immers, voor zelfstandigen die een uitkering krachtens het Bbz ontvangen of hebben ontvangen, gelden ook de algemene inlichtingplicht en de medewerkingsplicht.

Ten aanzien van het niet leveren van de administratie (jaarcijfers) voor de definitieve vaststelling van de verleende uitkering over het betreffende boekjaar, geldt⁵ dat het college de bijstand van de zelfstandige terugvordert voor zover de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend als gevolg van het niet nakomen van die verplichting. In de Bbz is opgenomen⁶ dat het college kosten van bijstand in de vorm van een geldlening terugvordert, indien de zelfstandige de uit de geldlening voortvloeiende verplichtingen niet of niet behoorlijk nakomt. Het college is onder toepassing van beide artikelen gehouden de geldlening over het betreffende boekjaar geheel van de zelfstandige terug te vorderen, in het geval de hier bedoelde verplichting niet wordt nagekomen.

Er is in dat geval in principe geen aanleiding om tevens een maatregel op grond van deze verordening op te leggen: de gehele jaaruitkering wordt immers al teruggevorderd.

Het leveren van de jaarcijfers is ook nodig voor vaststelling⁷ van het bedrag om niet of de rentereductie (bedrijfskapitaal aan gevestigde zelfstandigen). Als de zelfstandige hiervoor geen jaarcijfers overlegt, kent de gemeente geen bedrag om niet of rentereductie toe. Er is dan ook geen aanleiding voor een maatregel, nog daargelaten dat een maatregel niet op een reeds verstrekte geldlening kan worden geëffectueerd.

Ten aanzien van de in hoofdstuk 2 van de verordening opgenomen gedragingen en maatregelen, met betrekking tot de verplichtingen, gericht op het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid, geldt voor zelfstandigen en hun partners het volgende:

De in de wet opgenomen verplichtingen⁸ gelden alleen voor de zelfstandige die geschikt is voor het verrichten van arbeid, maar die ten minste zes maanden zijn bedrijf of zelfstandig beroep niet kan uitoefenen⁹.

Deze verplichtingen kunnen aan de partner van de zelfstandige worden opgelegd, voor zover die partner tevens rechthebbende is voor de WWB en niet zelf een zelfstandige in de zin van het Bbz is, of fulltime meewerkt in het bedrijf of zelfstandig beroep van de zelfstandige. Uiteraard kan ook bij minder uren rekening worden gehouden met de meewerkuren in het bedrijf of zelfstandig beroep van de zelfstandige.

De in hoofdstuk 4 opgenomen gedragingen die leiden tot een maatregel (tekortschietend besef van verantwoordelijkheid en zeer ernstige misdragingen) zijn ook voor het Bbz gedragingen die leiden tot een maatregel¹⁰.

Uit het Bbz vloeit voort¹¹ dat de zelfstandige de door het college opgelegde verplichtingen, gericht op een doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening, moet nakomen. Doet hij dat niet of in onvoldoende mate, dan is het college bevoegd om een maatregel op te leggen, omdat de zelfstandige door deze verplichting niet of niet voldoende na te komen, blijk heeft gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening.

De gemeente kan bijvoorbeeld een verplichting opleggen, gericht op beperking van de bedrijfskosten (zoals uitzien naar een goedkopere bedrijfsruimte, inruil dure leaseauto voor een goedkopere, stopzetten niet-noodzakelijke abonnementen etc.), op verbetering van de omzet (effectievere acquisitie, verandering brutowinstmarge, verandering openstelling, ontwikkeling

⁴ artikel 38, tweede lid van het Bbz

⁵ artikel 45, eerste lid Bbz

⁶ artikel 47 Bbz

⁷ artikel 21 Bbz

⁸ artikel 9 en 10 WWB

⁹ artikel 38, derde lid Bbz

¹⁰ Artikel 18, tweede lid, van de wet is onverkort van toepassing op het Bbz.

¹¹ artikel 38, eerste lid

internetverkoop etc.), of op vermindering van de privé-uitgaven. Als later blijkt dat de zelfstandige niet (volledig) aan de gestelde verplichtingen heeft voldaan, kan dat leiden tot beëindiging van de bijstand, of voortzetting van de bijstand met een maatregel. Uiteraard is het opleggen van een maatregel alleen aan de orde, indien er nog sprake is van een lopende Bbz-uitkering. Als geen benadelingbedrag of –periode kan worden vastgesteld - en dat is bij de bijstandsverlening aan zelfstandigen en de daarbij geldende specifieke verplichtingen vaak het geval - dan geldt een maatregel van de tweede categorie¹².

Als wegens ziekte of arbeidsongeschiktheid een beroep op Bbz wordt gedaan. Dan kan eveneens een maatregel aan de orde zijn wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening. Het Bbz 2004 gaat primair uit van de eigen verantwoordelijkheid van de zelfstandige.

In dit kader betekent dit dat de zelfstandige zelf verantwoordelijk is voor het afsluiten van een toereikende particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering. Deze verzekering wordt beschouwd als een voorliggende voorziening op bijstand. Een zelfstandige die verwijtbaar geen arbeidsongeschiktheidsverzekering of een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een te lage dekking of te lange wachttijd heeft afgesloten en die bij ziekte/arbeitsongeschiktheid een beroep doet op het Bbz, heeft een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening betoond.

Een afwijzing van de bijstandsaanvraag op grond van een voorliggende voorziening¹³ is echter niet aan de orde, aangezien na het ingaan van de arbeidsongeschiktheid sprake zal zijn van feitelijke onverzekerbaarheid.

Er kan dan geen sprake meer zijn van een beroep kunnen doen op een voorliggende voorziening. Wel kan, als uitkering wordt verleend omdat aan de overige voorwaarden voor het verkrijgen van recht op uitkering is voldaan, een maatregel aan de orde zijn.

Bij beëindigende ondernemers die een beroep op het Bbz doen, moet worden beoordeeld of de noodzakelijke beëindiging wegens niet-levensvatbaarheid van het bedrijf is veroorzaakt door verwijtbaar gedrag van de zelfstandige (bijvoorbeeld door slechte betalingsmoraliteit, of een onverantwoord hoog uitgavenpatroon). Als daarvan sprake is, is een maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening aan de orde.

Opbouw van de verordening

Deze verordening is als volgt opgebouwd:

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

In deze paragraaf staan de algemene bepalingen genoemd, zoals begripsomschrijvingen en de opdracht aan het college.

Paragraaf 2: Het verlagen van de bijstand of uitkering

In dit onderdeel van de verordening zijn opgenomen de wijze waarop verlaging wordt toegepast en uitgevoerd, uitgangspunten welke aanleiding geven tot het afstemmen van de uitkering en dergelijke.

Paragraaf 3: Overige bepalingen

In dit onderdeel worden de overige bepalingen beschreven inzake verlagingen.

Paragraaf 4: Slotbepalingen

Dit betreft het sluitstuk van de verordening en betreft bepalingen zoals de hardheidsclausule, citeertitel en ingangsdatum.

¹² 20% van de bijstandnorm

¹³ artikel 15, eerste lid, van de WWB

Artikelsgewijze toelichting

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen.

Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit de WWB¹⁴, de Ioaw¹⁵, de Ioaz¹⁶ en het Bbz 2004¹⁷.

Hieronder volgt een nadere uitwerking van een viertal begripsomschrijvingen:

1. Inlichtingenplicht

De inlichtingenplicht strekt niet verder dan tot hetgeen redelijkerwijs nodig is voor de vaststelling van het recht op bijstand of uitkering op grond van respectievelijk de WWB, Bbz, Ioaw of Ioaz. Ondanks dat kan de inlichtingenplicht inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van belanghebbende. Daarom dienen het college (en het UWV WERKbedrijf) bij het verzamelen van inlichtingen proportionaliteit en subsidiariteit in acht te nemen. Voorts dient het college in het individuele geval na te gaan of bepaalde (onbeloofde) activiteiten de arbeidsmarktkansen van belanghebbende bevorderen of zijn maatschappelijk functioneren positief beïnvloeden. Het college dient de op te leggen verplichtingen op deze bevindingen af te stemmen.

Om de juistheid en volledigheid van de inlichtingen aan te tonen, dient belanghebbende de aan het college (of het UWV WERKbedrijf) te verstrekken inlichtingen zoveel mogelijk te voorzien van bewijsstukken. Het overleggen van bankafschriften is een belangrijk voorbeeld. Beschikt belanghebbende niet meer over bepaalde bewijsstukken en kunnen deze ook niet meer geproduceerd worden en is dit laatste verwijtbaar, dan is het aan belanghebbende om op andere wijze een zo goed mogelijk inzicht te geven in de relevante feiten en omstandigheden. Het niet, niet behoorlijk of niet tijdig overleggen van (gevraagde) bewijsstukken / informatie wordt aangemerkt als het niet nakomen van de inlichtingenplicht en kan leiden tot het verlagen van de bijstand of uitkering op grond van de maatregelverordening en mogelijk ook tot intrekking/herziening en terugvordering van de bijstand of uitkering. Deze inlichtingenplicht geldt overigens niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling aan te wijzen administraties. In het Besluit SUWI is bepaald¹⁸ wanneer dit van toepassing is.

2. Misbruik

Van misbruik is sprake indien een belanghebbende in strijd met wettelijke voorschriften handelt waardoor ten onrechte bijstand of uitkering wordt verstrekt.

3. Oneigenlijk gebruik

Van oneigenlijk gebruik is sprake indien een belanghebbende in strijd met het doel en de strekking van de wet handelt of één of meerdere verplichtingen schendt. Dit kunnen verplichtingen zijn die direct uit de wet voortvloeien of die specifiek aan het recht op bijstand of uitkering zijn verbonden.

Artikel 2 Bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

Dit artikel legt bij het college de verantwoordelijkheid neer om te zorgen voor het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik. Een en ander overeenkomstig de definities¹⁹ van deze verordening.

Artikel 3 Handhavingsbeleid

In dit artikel is opgenomen dat de bij de WWB gehanteerde werkwijze van signaalsturing en Hoogwaardig Handhaven één op één wordt overgenomen voor de Ioaw en de Ioaz. De bepalingen uit het in het verleden vastgestelde heronderzoeksplan, gebaseerd op de toenmalige Rau²⁰ zijn per 2010 volledig komen te vervallen voor de Ioaw en de Ioaz.

¹⁴ Wet werk en bijstand

¹⁵ Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

¹⁶ Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

¹⁷ Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004

¹⁸ artikel 5.2a Besluit SUWI

¹⁹ artikel 1 van deze verordening

²⁰ Regeling administratieve voorschriften IOAW, IOAZ en Bbz 2004

Paragraaf 2. Het verlagen van de bijstand, uitkering en inkomensvoorziening

Artikel 4. Hoogte, duur en toepassing van de verlaging

Lid 1:

In dit lid is voor de duidelijkheid vastgelegd dat een verlaging altijd afgestemd dient te worden op de ernst van de misdraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert.

Lid 2:

In dit lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een verlaging wordt uitgevoerd op de bijstandsnorm, loaw-norm of loaz-norm. Een verlaging over de periode van één maand kan niet hoger zijn dan de van toepassing zijnde norm. Indien een belanghebbende meerdere gedragingen heeft uitgevoerd waarvoor een verlaging geldt en dit heeft tot gevolg dat de verlaging hoger is dan de norm, dient de verlaging over meerdere maanden te worden verspreid. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald²¹ dat een verlaging van de bijzondere bijstand op grond van de WWB²² ook mogelijk is. Toevoeging van deze mogelijkheid is met name van belang voor die gevallen, waarin de op belanghebbende van toepassing zijnde norm niet toereikend is, maar de bijzondere bijstand (voor levensonderhoud) wel. Tevens voor bijzondere bijstand die aan zelfstandigen wordt verstrekt voor de woonkosten en/of premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Ook in geval dat belanghebbende uitsluitend bijzondere bijstand ontvangt, maar bijvoorbeeld tekort schiet in zijn besef van verantwoordelijkheid.

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat expliciet in de wet²³ en in de verordening²⁴ is opgenomen dat de persoonlijke omstandigheden van de belanghebbende (waaronder de gezinssituatie) meegewogen moeten worden in de hoogte van de op te leggen maatregel.

Lid 3:

Dit lid geeft aan op welke wijze de verlaging uitgevoerd dient te worden. In principe dient deze over één maand uitgevoerd te worden (één maand is ook: 12-02-2010 tot 12-03-2010). Indien er bijzondere redenen zijn, bijvoorbeeld, belanghebbende geeft aan problemen te krijgen met de woningstichting en er is geen reserve meer, dan kan in individuele gevallen besloten worden om de verlaging over twee of meer maanden te spreiden.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

Lid 1:

Het verlagen van de bijstand of uitkering die in de nabije toekomst wordt verstrekt, is een eenvoudige methode en sluit tevens aan bij het lik-op-stuk beleid. De verlaging wordt bij voorkeur uitgevoerd met ingang van de eerste van de kalendermaand waarin de beschikking wordt verstuurd, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende norm.

Bij het direct uitvoeren van een verlaging dient wel rekening gehouden te worden met de volgende twee situaties:

Belanghebbende heeft op moment X (bijv. 16 oktober) een gedraging verricht die een verlaging tot gevolg moet hebben. Toepassing van de verlaging kan vanaf 16 oktober uitgevoerd worden. In de praktijk zal het dan gebeuren dat de verlaging over twee maanden verdeeld wordt (in dit voorbeeld: 16 oktober tot 16 november).

Belanghebbende heeft gedurende een periode van 2 maanden meerdere gedragingen nagelaten / verricht die gevolgen hebben voor de re-integratie. Dit wordt geconstateerd op 16 oktober.

Toepassing van de verlaging kan direct uitgevoerd worden (over bijstand september indien deze nog niet betaald is en anders oktober). De gedraging(en) vind(en)t immers al gedurende een langere periode plaats.

²¹ o.a. CRvB 02-03-2010, nr. 08/3397 WWB

²² artikel 18 lid 2 WWB

²³ artikel 18 lid 1 WWB

²⁴ artikel 4 lid 1

Lid 2:

In de toelichting op de WWB is opgenomen²⁵ dat verlaging van de bijstand ook mogelijk is door middel van extra terugvordering indien misbruik pas na het beëindigen/intrekken van de uitkering wordt geconstateerd en er niet sprake is van misbruik voor het volledige uitkeringsbedrag.

Aangezien uit de parlementaire geschiedenis van de Ioaw en Ioaz niet blijkt dat de wetgever voor deze wetten een hiervan afwijkend standpunt heeft ingenomen/beoogd, mag worden aangenomen dat deze regel ook voor de Ioaw en Ioaz geldt.

Lid 2 biedt de mogelijkheid om in voorkomende gevallen op die wijze alsnog een maatregel te verbinden aan een uitkering die over een voorliggende periode is verstrekt.

Lid 3:

Wanneer een zelfstandige verwijtbaar gedrag heeft vertoond zal dit veelal pas blijken bij de definitieve vaststelling van de Bbz-uitkering. De Bbz-uitkering is dan vaak al beëindigd. Dit lid maakt het mogelijk om in die gevallen toch een maatregel op te kunnen leggen.

Lid 4:

Dit lid regelt dat, indien een verlaging niet uitgevoerd is vanwege het feit dat de bijstand of uitkering inmiddels is beëindigd, deze alsnog uitgevoerd kan worden indien belanghebbende binnen 12 maanden opnieuw bijstand of uitkering gaat ontvangen. Een verlaging kan alleen plaatsvinden op een lopende bijstand of uitkering.

Indien deze dus beëindigd/ingetrokken wordt, kan geen besluit tot verlaging meer worden genomen (tenzij er met terugwerkende kracht een maatregel kan / wordt opgelegd). Wel dient dan in de beëindigings- of intrekkingbeschikking opgenomen te worden dat er een verwijtbare gedraging heeft plaatsgevonden (voornemen tot toepassen van verlaging) maar dat het besluit hierover genomen zal worden indien belanghebbende binnen 12 maanden opnieuw bijstand of uitkering gaat ontvangen.

Lid 5:

In afwijking van het bepaalde in lid 4 geldt bij schending van de inlichtingenplicht een termijn van vijf jaar (in plaats van 12 maanden). Dit in overeenstemming met het gestelde in artikel 6 lid 3 laatste volzin.

Artikel 6. Afzien van het toepassen van een verlaging

Lid 1:

Er kan worden volstaan met een waarschuwing bij schending van de inlichtingenplicht als wordt voldaan aan de criteria van dit lid. Het is bedoeld als een middel om, zonder dat dit gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand, het gedrag van belanghebbende te corrigeren. Een waarschuwing kan in diverse situaties voldoende effectief zijn.

Een voorbeeld van "eenzelfde gedraging" is indien iemand voor de tweede maal het gegevensformulier niet tijdig heeft ingeleverd. Indien een persoon voor een tweede maal niet aan een bepaalde verplichting voldoet kan geen beroep gedaan worden op het feit dat de klant onbekend met de verplichting was.

Een schriftelijke waarschuwing is geen besluit tot verlaging van de norm. Bij herhaling van de gedraging wordt in principe een verlaging toegepast.

Lid 2:

In de wet is geregeld dat in ieder geval van het verlagen van de bijstand wordt afgezien indien iedere mate van verwijtbaarheid ontbreekt²⁶. In deze verordening is deze bepaling ter verduidelijking opgenomen. Indien bijvoorbeeld belanghebbende door overmacht niet in staat is geweest aan een bepaalde verplichting te voldoen, is geen sprake van verwijtbaarheid. Een ander voorbeeld is het feit dat belanghebbende redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn van een verplichting.

Een reden om af te zien van een verlaging is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ('lik op stuk') is het nodig dat een verlaging zo spoedig mogelijk nadat de gedraging is verricht, wordt toegepast en uitgevoerd. In dit verband past het college dan ook geen verlaging toe bij gedragingen die langer dan één jaar geleden zijn verricht.

²⁵ MvT 2002-2003, 28 870, nr 3, p.25

²⁶ artikel 18 lid 2 WWB en artikel 20 lid 3 Ioaw/Ioaz

Voor gedragingen die een schending van de inlichtingenplicht inhouden en als gevolg waarvan ten onrechte bijstand is verleend of een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, geldt in deze verordening een verjaringstermijn van één of vijf jaar.

Met de termijn van vijf jaar wordt aangesloten bij de termijn die staat in de Awb²⁷ in verband met het opleggen van een bestuurlijke boete als gevolg van een overtreding.

Een termijn van vijf jaar ligt voor de hand gelet op de ernst van de gedraging (fraude) en gelet op het feit dat de gemeente vaak tijd nodig zal hebben om de omvang van de fraude vast te stellen. De termijn van één jaar is overgenomen vanuit de Maatregelverordening Weert 2009.

Lid 3:

Wanneer bij een aanvraag de inlichtingenplicht niet wordt nagekomen leidt dit tot het buiten behandeling laten van een aanvraag. In de praktijk komt het nogal eens voor dat de inlichtingenplicht pas volledig wordt nagekomen nadat de aanvrager een hersteltermijn aangeboden heeft gekregen. Dit lid regelt dat in die situaties in beginsel geen maatregel beoordeeld (en dus ook niet opgelegd) wordt.

Lid 4:

Als algemene regel geldt dat bij het in de aanvraagprocedure te laat voldoen aan de inlichtingenplicht niet leidt tot een beoordeling (en daarmee opleggen) van een maatregel. In lid 4 wordt de mogelijkheid geboden om hiervan af te wijken indien de situatie (feiten en omstandigheden) van de aanvrager daar aanleiding toe geeft. Te denken valt aan een situatie waarbij er reeds bij herhaling bij aanvragen niet tijdig wordt voldaan aan de inlichtingenplicht.

Lid 5:

Dit lid bepaald dat lid 3 en 4 eveneens geldt voor aanvragen die op grond van de Wet investeren in jongeren na 1 januari 2012 voorzien worden van een besluit.

Artikel 7. Samenloop van gedragingen en recidive.

Lid 1:

De regeling voor de samenloop van gedragingen heeft betrekking op verschillende gedragingen van belanghebbende die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden.

Indien sprake is van schending van meerdere verplichtingen als gevolg van één gedraging, dan dient voor het verlagen van de bijstand of uitkering te worden uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste verlaging van toepassing is. Indien sprake is van meerdere gedragingen en dus ook schending van meerdere verplichtingen, dan worden de verschillende gedragingen met de bijbehorende verlagingen bij elkaar opgeteld.

Lid 2:

Indien binnen 12 maanden na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van een herhaling van een verwijtbare gedraging, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de verlaging van de bijstand of uitkering. Met eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging verstaan die aanleiding is geweest tot een verlaging van de bijstand of uitkering ook indien de verlaging uiteindelijk wegens dringende redenen niet is toegepast. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van 12 maanden geldt het tijdstip waarop het besluit tot verlaging van de bijstand of uitkering bekend is gemaakt aan belanghebbende.

Lid 3:

De 'recidive'bepaling van lid 2 dient ook te worden toegepast indien wel is vastgesteld dat er sprake is van verwijtbaar gedrag, maar om welke reden dan ook geen feitelijke maatregel wordt toegepast op de bijstand of uitkering. Dit om rechtsongelijkheid te voorkomen.

Lid 4:

Bij de uitvoering van de verdubbeling wordt het percentage verdubbeld. Indien dit op basis van persoonlijke omstandigheden onwenselijk is, kan²⁸ worden volstaan met een verdubbeling van de periode in plaats van een verdubbeling van het percentage.

²⁷ artikel 5:45 Awb juncto artikel 5:53 Awb

²⁸ artikel 4 lid 3 van de verordening

Artikel 8 De gedragingen betreffende de arbeidsinschakeling en de omvang van de verlaging van de norm

Lid 1:

Gedragingen die re-integratieactiviteiten belemmeren zijn onderverdeeld in categorieën. Het niet voldoen aan genoemde verplichtingen heeft in meer of mindere mate directe gevolgen voor het continueren van de bijstand of uitkering. De uitkeringsgerechtigde kan een verlaging van de norm krijgen tot 100 % van de norm.

Maatwerk

Afhankelijk van de persoonlijke situatie, de kans op re-integratie en het belemmeren van deze kans door de gedraging, zal een verlaging moeten plaatsvinden. Eerst dient de ernst van het feit beoordeeld te worden. Vervolgens dienen de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden beoordeeld te worden. Op deze wijze kan beoordeeld worden of het richtlijnpercentage proportioneel is dan wel bijgesteld dient te worden. Het doel van het verlagen van de norm is correctie en niet genoegdoening. Bij het verlagen van de norm dient hier dan ook rekening mee gehouden te worden.

Op grond van de Ioaw²⁹ en Ioaz³⁰ mag een maatregel voor onbepaalde duur worden opgelegd. Het is niet wenselijk om deze mogelijkheid in de verordening in te bouwen omdat dat betekent dat de Ioaw-/Ioaz-er dan aanspraak moet maken op een WWB-uitkering.

Bij de indeling in vier categorieën gaat het om (van licht naar zwaar) de volgende gedragingen:

- 1e categorie: administratieve verwijtbare gedragingen zonder gevolgen voor arbeidsinschakeling (niet verlengen inschrijving UWV WERKbedrijf)
- 2e categorie: niet tijdig informeren van re-integratiecoach/consulent (of niet meewerken aan medische behandeling) zonder noemenswaardige gevolgen voor de arbeidsinschakeling en het niet voldoen aan de verplichting om een tegenprestatie te leveren.
- 3e categorie: het in onvoldoende mate meewerken aan het plan van aanpak door een jongere tot 27 jaar. Ook het door de jongere in onvoldoende mate uit houding en gedrag laten blijken van een actief zoekgedrag tijdens de wachttijd valt onder de derde categorie.
- 4e categorie: gedragingen die het re-integratietraject of de re-integratie zelf negatief beïnvloeden.

Onder de 4^e categorie wordt mede verstaan gedrag dat leidt tot intrekking³¹ van een ontheffing aan een alleenstaande ouder.

Hiervan is sprake wanneer de alleenstaande ouder;

- a. een gedeeltelijke ontheffing heeft op grond van de plicht tot arbeidsinschakeling in verband met de zorg voor een kind jonger dan vijf jaar³² EN;
- b. uit houding en gedrag ondubbelzinnig laat blijken dat deel van de plicht tot arbeidsinschakeling die nog wel geldt³³ niet na te willen komen.

Lid 2:

Het niet naleven van verplichtingen kan negatieve gevolgen hebben voor re-integratie. Aan zulk verwijtbaar gedrag hangt een hoog 'prijkaartje'³⁴. In overeenstemming met de cliënt wordt gekomen tot een re-integratietraject, waar veel tijd en geld in wordt gestopt. Indien de belanghebbende zo'n re-integratietraject verwijtbaar frustreert mag dit net zo zwaar worden aangemerkt als het niet accepteren van werk.

Voor de jongere is het opleggen van de hoogste maatregel voor dit soort gedragingen niet wenselijk omdat de kans dat jongere afhaakt, geen startkwalificatie behaalt en/of erger in het verkeerde circuit belandt vergroot wordt. Om die reden wordt voor de jongere categorie 3 toegepast³⁵ voor het niet voldoende meewerken aan het plan van aanpak. Maar ook het in onvoldoende mate blijk geven van een actief zoekgedrag tijdens de wachttijd.

²⁹ artikel 20 Ioaw

³⁰ artikel 20 Ioaz

³¹ als bedoeld in artikel 9a lid 5 sub d van de WWB

³² artikel 9a WWB

³³ artikel 9 lid b WWB

³⁴ 100% van de bijstandsnorm

³⁵ 50% van de bijstandsnorm

Als de jongere uit houding en gedrag ondubbelzinnig laat blijken dat hij de plicht tot arbeidsinschakeling³⁶ of de nadere verplichtingen³⁷ niet wil nakomen heeft hij geen recht op algemene bijstand³⁸. Hierbij kan, voor jongeren met een WWB-uitkering, als richtlijn worden gehanteerd dat een jongere die zich voor de tweede maal in 12 maanden tijd niet houdt aan de plicht tot arbeidsinschakeling uitgesloten kan worden van bijstand.

Voor jongeren die een WWB-uitkering aanvragen kan de uitsluitingsgrond ook gelden. Het is lastig om hier een algemene richtlijn voor vast te leggen. Dit zal van geval tot geval als maatwerk beoordeeld moeten worden.

Artikel 9 Overige gedragingen en de omvang van de verlaging

Lid 1:

Inlichtingenplicht

De gemeente is verplicht om de bijstand en uitkering rechtmatig te verstrekken. In dit kader zijn belanghebbenden verplicht om de gemeente inlichtingen te verschaffen die op wat voor wijze dan ook van invloed zijn op het recht op de bijstand of uitkering. Gedragingen die het doel van het rechtmatig verstrekken van de bijstand of uitkering belemmeren dan wel tegenwerken, hebben een verlaging van de norm tot gevolg. Belanghebbende dient immers te voldoen aan de inlichtingenplicht.

De gemeente draagt zorg voor een borging van de rechtmatige verstrekking van de bijstand en uitkering door middel van hoogwaardig handhaven. De organisatie wordt op een zodanige wijze ingeregeld dat zoveel mogelijk signalen worden verkregen uit systemen die van invloed zijn om het recht op bijstand of uitkering te kunnen beoordelen en verifiëren. Hierbij valt te denken aan het Inlichtingenbureau en de Gemeentelijke basisadministratie.

Daarnaast zal de gemeente ook actief activiteiten uitvoeren om het recht op bijstand of uitkering te kunnen blijven beoordelen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van bijvoorbeeld themacontroles.

Voorbeelden van verplichtingen:

- Tijdig verstrekken van gegevens;
- Verstrekken van juiste en volledige gegevens;
- Nakomen van de inlichtingenplicht.

Opmerking: gedragingen in het kader van re-integratie worden beoordeeld aan de hand van de richtlijn conform artikel 8 van deze verordening.

Hieronder wordt een verdere toelichting gegeven op gedragingen die een verlaging van de bijstand of uitkering tot gevolg hebben:

Te laat verstrekken van gegevens in het kader van de wet

Indien belanghebbende de voor de verlening van de bijstand van belang zijnde gegevens of gevorderde bewijsstukken niet op tijd verstrekt, kan het college het recht op bijstand, uitkering of inkomensvoorziening opschorten³⁹. Het college geeft belanghebbende vervolgens een termijn waarbinnen het verzuim kan worden hersteld (de hersteltermijn). Wordt de gevraagde informatie niet binnen de hersteltermijn verstrekt, dan kan het college de bijstand of uitkering stopzetten (het intrekken van het besluit tot toekenning van de bijstand of uitkering). Worden de gevraagde gegevens wél binnen de hersteltermijn verstrekt, dan wordt de norm voortgezet, maar is toepassing van verlaging van de norm vanwege het te laat verstrekken van gegevens wel mogelijk.

Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder of met gevolgen voor de bijstand, uitkering of inkomensvoorziening

Belanghebbenden kunnen onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekken, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand of uitkering (zoals het niet tijdig inleveren van het gegevensformulier).

³⁶ artikel 9 eerste lid WWB

³⁷ artikel 55 WWB

³⁸ artikel 13 lid 2 aanhef sub d WWB

³⁹ respectievelijk artikel 54 lid 1 WWB en artikel 17 lid 1 Ioaw/Ioaz

Het kan ook voorkomen dat bovenstaande gedraging wel gevolgen heeft voor de bijstand of uitkering. In de wet is bepaald⁴⁰ dat belanghebbende op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand. De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is het door de gemeente te veel betaalde bedrag aan bijstand. De teveel betaalde bijstand of uitkering wordt teruggevorderd. Daarnaast zal de bijstand of uitkering verlaagd worden om herhaling te voorkomen en het gedrag van belanghebbende te corrigeren.

Afhankelijk van het benadelingsbedrag dient beoordeeld te worden of de verlaging, die als uitgangspunt is gesteld, proportioneel is in relatie tot:

- ernst van het feit;
- mate van verwijtbaarheid;
- persoonlijke omstandigheden.

of dat een langere duur dan wel verhoging van verlaging toegepast dient te worden.

De verplichting geldt niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling⁴¹ aan te wijzen administraties.

In geval van misbruik/oneigenlijk gebruik wordt de norm afgestemd op de mate waarin belanghebbende aan zijn verplichtingen heeft voldaan om de juiste informatie te verstrekken die van belang is voor het recht op bijstand of uitkering. Op deze wijze ontstaat één regime voor handhaving van alle aan de bijstand of uitkering verbonden verplichtingen. Indien misbruik wordt geconstateerd, dient verlaging van de norm te worden toegepast. Indien de misbruik tot gevolg heeft dat het recht op bijstand of uitkering wordt beëindigd, kan overeenkomstig deze verordening worden gehandeld of dient in voorkomende gevallen aangifte bij het OM plaats te vinden.

Aangifte OM

Onder het voormalige boeteregime bestond de verplichting voor gemeenten om proces-verbaal op te maken en aangifte te doen bij het OM indien er sprake is van misbruik en het benadelingsbedrag hoger is dan € 35.000,-⁴². Het is de bedoeling dat deze taakverdeling tussen gemeenten en het OM blijft bestaan, ook al kent de wet de bestuurlijke boete niet en zullen gemeenten bij misbruik⁴³ een verlaging moeten toepassen.

Uitgangspunt is dat het OM bij de straftoemeting rekening houdt met de verlaging door de gemeente. Dit is het principe van 'anrechnung'. Anderzijds ligt het niet voor de hand om over te gaan tot het verlagen van bijstand of uitkering, indien het OM inmiddels een sanctie heeft opgelegd. Het 'una via' kan zich daar tegen verzetten. Het una via-beginsel bepaalt dat wanneer feitelijk een maatregel is opgelegd strafvervolgning voor hetzelfde feit niet meer mogelijk is. Omgekeerd bepaalt het una via-beginsel dat een maatregel voor dat feit niet meer opgelegd kan worden als een strafvervolgning is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvervolgning is vervallen omdat belanghebbende aan de hem gestelde voorwaarden heeft voldaan⁴⁴. De Centrale raad van Beroep heeft zich in het (recente) verleden geregeld uitgesproken tegen 'dubbele bestraffing'.

Lid 2:

Onder zich zeer ernstig misdragen verstaat de wetgever "gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd" en de mogelijkheid om dat gedrag te sanctioneren. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald⁴⁵ dat zeer ernstige misdraging op zichzelf namelijk niet kan leiden tot een verlaging van de bijstand, doch slechts in samenhang met een in het kader van het niet nakomen van een uit de WWB voortvloeiende verplichting. Met andere woorden: sanctionering van de klant die zich zeer ernstig misdraagt is mogelijk maar dan alleen als verzwarende omstandigheid in combinatie met het niet nakomen van een uit de WWB voortvloeiende verplichting.

⁴⁰ artikel 17 lid 1 WWB, artikel 13 lid 1 Ioaw en artikel 13 lid 1 Ioaz

⁴¹ Regeling SUWI

⁴² de aangifterichtlijn sociale zekerheid

⁴³ in casu het niet nakomen van de inlichtingenplicht

⁴⁴ transactie

⁴⁵ CRvB 30-06-2009, nrs 08/5699 WWB e.a.

Je kunt dus een WWB-klant niet sanctioneren puur en alleen omdat hij zich zeer ernstig misdraagt. Bij het vaststellen van de verlaging in de situatie dat belanghebbende zich ernstig heeft misdragen, zal gekeken moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden.

Wat betreft het vaststellen van de ernst van de gedraging kunnen de volgende vormen van agressief gedrag in een oplopende reeks (steeds ernstiger) worden onderscheiden:

- a. verbaal geweld (schelden);
- b. intimidatie (uitoefenen van psychische druk);
- c. discriminatie;
- d. zaakgericht fysiek geweld (vernielingen);
- e. mensgericht fysiek geweld;
- f. combinatie van agressievormen.

Het vaststellen van een verlaging staat geheel los van het doen van aangifte bij de politie. Het college kan de norm verlagen, terwijl de functionaris tegen wie de agressie zich richtte, aangifte kan doen bij de politie.

Lid 3:

Sub a en b

Dit is van toepassing in situaties waarin de uitkeringsgerechtigde geen genoegzaam besef voor de voorziening in het bestaan heeft getoond.

De verplichting om voldoende besef van verantwoordelijkheid te tonen voor de voorziening in het bestaan, geldt reeds voordat bijstand of een uitkering wordt aangevraagd. Dit betekent dat wanneer iemand in de periode voorafgaand aan de aanvraag een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft getoond, waardoor hij niet langer beschikt over de middelen om in de kosten van het bestaan te voorzien en als gevolg daarvan bijstand of uitkering aanvraagt, de gemeente bij de toekenning van de bijstand of uitkering hiermee rekening kan houden door de norm te verlagen.

Een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan uit allerlei gedragingen blijken, zoals:

- het niet nakomen van de verplichting tot instellen alimentatievordering;
- een onverantwoorde besteding van vermogen / geen of te late aanvraag doen voor een voorliggende voorziening;
- het door de zelfstandige niet nakomen van verplichtingen gericht op een doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening.

Afhankelijk van het feit of het benadelingsbedrag vastgesteld kan worden, wordt sub a of b van het derde lid van toepassing.

Bijzondere bijstand

Bij belanghebbenden die een aanvraag indienen voor bijzondere bijstand, maar geen gebruik maken van een voorliggende voorziening wordt een verlaging toegepast. De verlaging dient in overeenstemming te zijn met het bedrag dat een vergelijkbare belanghebbende zou ontvangen die wel gebruik maakt van een voorliggende voorziening.

Sub c (Onverantwoord interen)

Indien de uitkeringsgerechtigde (niet de loaw-er, maar wel de loaz-er⁴⁶) verwijtbaar, te snel heeft ingeteerd en daarom (eerder) een beroep moet doen op bijstand of een uitkering, heeft dit gevolgen voor de hoogte van het recht op bijstand of een uitkering. Het college kan dan beoordelen of, en op welke wijze de norm verlaagd dient te worden. Bij het onverantwoord interen dient mee te wegen wat de hoogte is van het bedrag dat te snel is ingeteerd en de termijn die de belanghebbende hierdoor eerder recht biedt op bijstand of uitkering. De verlaging dient hiermee in verhouding te staan.

In deze gevallen is het dan ook niet ongebruikelijk om een verlaging gedurende een langere periode uit te voeren. Van belang hierbij is dat het onverantwoord interen niet mag lonen. De verlaging wordt toegepast gedurende de fictieve interingstermijn.

De fictieve interingstermijn wordt berekend aan de hand van de formule $T / (B \times 1,5)$. Hierbij staat T voor het bedrag dat te snel of onverantwoord is ingeteerd en B voor de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

⁴⁶ zie art. 20 lid 1 Ioaz jo art. 8 lid 2 Ioaz

Tevens wordt verwezen naar de mogelijkheid om de uitkering in de vorm van leenbijstand te verstrekken. Deze mogelijkheid wordt op individuele gronden toegepast op basis van de WWB.

Sub d

Indien een persoon een aanvraag indient voor bijstand of uitkering als gevolg van ontslag of verliezen WW-recht, dient beoordeeld te worden of belanghebbende verwijtbaar is en zo ja, in welke mate. Indien belanghebbende door eigen toedoen een voorliggende voorziening / inkomen heeft verspeeld, geldt in beginsel als richtlijn een verlaging van 100% gedurende één maand. Indien het nalaten van het verwijtbare gedrag had opgeleverd dat de bijstand of uitkering twee maanden of later was ingegaan geldt als richtlijn een verlaging van 100% gedurende twee maanden. Indien het college van oordeel is dat er sprake is van een verwijtbare beëindiging van bedrijf of beroep geldt in beginsel een verlaging van 100% gedurende twee maanden. Het niet onnodig doen beëindigen van een levensvatbaar bedrijf of zelfstandig beroep zal de bijstand of uitkering twee maanden of later hebben laten ingaan.

Paragraaf 3. Overige bepalingen

Artikel 10. Verlaging van de bijstand en uitkering

Wanneer belanghebbende onvolledige of onjuiste informatie geeft, kan de norm (tijdelijk) verlaagd worden conform deze verordening. Deze verlaging is bedoeld om het nakomen van de verplichtingen en de hoogte van de bijstand of uitkering op elkaar af te stemmen. Dit staat los van het terugvorderen van de bijstand of uitkering, dat bedoeld is om de situatie (weer) in overeenstemming te brengen met het recht.

Artikel 11 Aangifte Openbaar Ministerie

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 12. Hardheidsclausule.

Deze bepaling is opgenomen voor de uitkeringsgerechtigden die onder de loaw en de loaz vallen. In die wetgeving is namelijk, anders dan bij de WWB⁴⁷, geen individualiseringsbeginsel opgenomen.

Artikel 13. Nadere regels.

De uitvoering van de wet is geattribueerd aan het college van burgemeester en wethouders. Op basis van dit artikel machtigt de gemeenteraad het college om het opstellen van nadere (beleids- of uitvoerings)regels.

Artikel 14. De inwerkingtreding.

Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2012. Het was, gelet op de korte tijdsduur die tussen de publicatie van de Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden (Stb. 2011, 650) en de inwerkingtreding van die Wet lag (1 januari 2012, zie Stb. 2011, 651), ondoenlijk om deze verordening voor de inwerkingtreding vast te stellen.

Artikel 15. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 16. Intrekking bestaande verordening

Hoewel in juridische zin niet nodig, aangezien dit volgt uit het raadsbesluit dat ten grondslag ligt aan deze verordening, is ervoor gekozen om expliciet aan te geven dat de vorige verordening met de vaststelling van de huidige verordening is komen te vervallen. Dit om eventuele misverstanden te voorkomen.

⁴⁷ artikel 18 lid 1 WWB

Bijlage 1B

Toelichting bij de Re-integratieverordening Weert 2012

Algemeen

Deze verordening regelt de ondersteuning die het college biedt bij de arbeidsinschakeling van Weerter burgers die horen tot de doelgroep. De opdracht om die ondersteuning te bieden is geregeld in de WWB⁴⁸ en IOAW/IOAZ⁴⁹ (hierna: de wet). Het voorschrift om een verordening vast te stellen waarin deze ondersteuning nader vorm wordt gegeven volgt uit de wet⁵⁰.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 - Begripsomschrijving

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijkkluidende betekenis als de omschrijving in de WWB en de Awb⁵¹.

De doelgroep van de re-integratieverordening omvat Weertenaren die als uitkeringsgerechtigde, niet-uitkeringsgerechtigde of Anw⁵²-er aanspraak kunnen maken op een re-integratieaanbod.

Expliciet is opgenomen dat re-integratie ook gericht kan zijn om zelfstandig ondernemerschap om deze vorm van economische participatie de plek te geven die het verdient.

Tenslotte is onder p een link gemaakt naar de in artikel 2 opgenomen term "duurzame".

Succesvolle uitstroom zal meestal leiden tot duurzame participatie.

Artikel 2 - Doel

De re-integratieverordening start in artikel 1 met de beschrijving van het doel van de verordening. Het doel van arbeidsmarkt(re-)ingratie heeft tot hoogste doel bevordering van economische participatie (met andere woorden: werk). De inspanningen van de gemeente en de burger moeten leiden tot duurzame participatie. Daarnaast is re-integratie uiteraard een middel om uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen. Eveneens kan ondersteuning (persoonlijke begeleiding) worden geboden om maatschappelijke participatie te bereiken.

Artikel 3 - Aanspraak op ondersteuning

De term aanspraak omvat de aanspraak als bedoeld in de wet. De aanspraak op re-integratie volgt overigens direct uit de afzonderlijke wetten. Uit oogpunt van kenbaarheid en consistentie is er ook voor gekozen om een algemene bepaling over de aanspraak op ondersteuning bij arbeidsinschakeling in de verordening op te nemen.

In de wet wordt geregeld dat de gemeente in de re-integratieverordening een evenwichtige aanpak laat zien van de groepen belanghebbenden waar zij voor verantwoordelijk is. Dit betreft dan zowel evenwicht in de aanpak van uitkeringsgerechtigden, de niet-uitkeringsgerechtigden en Anw-ers, als evenwicht in de aanpak van doelgroepen zoals ouderen, vrouwen en etnische minderheden. Er worden geen doelgroepen uitgesloten. Op basis van individueel maatwerk wordt het traject samengesteld, waarbij voorzieningen alleen worden ingezet als ze bijdragen aan arbeidsinschakeling. Bij het samenstellen van de trajecten gelden de volgende uitgangspunten:

- a. verantwoordelijkheid waar mogelijk bij de belanghebbende leggen;
- b. efficiënt en effectief omgaan met de schaarse re-integratiemiddelen, bijvoorbeeld door met groepen cliënten (Weert voortwaarts, voor de groep jongeren) te werken;
- c. de houding en gedrag van de werkzoekende (iemand die er met de pet naar gooit krijgt geen ondersteuning).

Voor jongeren⁵³ die zich melden met het verzoek om bijstand geldt dat zij gedurende de zogenaamde 'wachttijd'⁵⁴ geen recht hebben op ondersteuning. Dit is expliciet in de wet opgenomen⁵⁵. In de wachttijd moet de jongere aan de 'bak' om werk of scholing te vinden.

⁴⁸ artikel 7 WWB

⁴⁹ artikel 34 Ioaw/Ioaz

⁵⁰ artikel 8 WWB en artikel 35 IOAW en IOAZ

⁵¹ Algemene wet bestuursrecht

⁵² Algemene nabestaandenwet

⁵³ tot 27 jaar

Artikel 4 - Algemene opdracht

In de wet zijn bepalingen opgenomen waarin de opdracht aan de gemeentelijke overheid is uitgesplitst. De bepaling van het algemene kader⁵⁶ is voorbehouden aan de raad. De uitvoering en het stellen van wat specifiek beleid⁵⁷ is voorbehouden aan het college.

De raad formuleert in dit artikel, onverminderd het in de wetten bepaalde, de opdracht aan het college.

Kern van de opdracht is dat het college de Weertenaar ondersteuning bij arbeidsinschakeling en waar nodig ook voorzieningen inzet om dit te bereiken. Hoewel de cliënt inspraak heeft bij de invulling van de ondersteuning bepaalt het college hoe de aanspraak wordt ingevuld.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de inhoud van het traject ligt bij het college, die immers ook verantwoordelijk is voor de effectieve en doelgerichte inzet van schaarse middelen.

Gelet op de forse daling van het Participatiebudget van ruim 70% in de jaren 2011 tot 2015 dient meer dan voorheen het geval was bij inzet van re-integratiemiddelen gekeken te worden naar het te verwachten rendement. Wanneer de verwachting is dat een werkzoekende zonder ondersteuning door de gemeente zelf een baan kan vinden is inzet van re-integratiemiddelen in beginsel niet aan de orde. De focus zal bij die groep liggen op controle van de inspanningen. Op de groep klanten waarbij op middenlange termijn geen perspectief is op arbeidsinschakeling worden geen re-integratiemiddelen ingezet. Dit omdat het rendement te verwaarlozen is. Wel kan aan die groep persoonlijke begeleiding worden aangeboden.

Blijft over de 'middengroep', de groep waarbij de verwachting is dat zij niet zelfstandig⁵⁸ werk kunnen vinden, maar die wel op termijn plaatsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Inzet van re-integratiemiddelen op deze groep zal naar verwachting het meeste rendement genereren. Binnen de grenzen van de gestelde kaders wordt rekening gehouden met de wensen van de belanghebbende.

Indien de inhoud van de ondersteuning of voorziening daartoe aanleiding geeft kan het college in aanvulling op verplichtingen die uit wettelijke bepalingen vloeien aan de ondersteuning of voorziening zelf nadere verplichtingen verbinden.

Artikel 5 - Sluitende aanpak

De wet kent geen bepaling over sluitende aanpak. De wetgever gaat ervan uit dat door de systematiek van de wet er in de praktijk de facto een sluitende aanpak ontstaat.

Om het belang van de sluitende aanpak te onderstrepen is in deze verordening een bepaling opgenomen met betrekking tot deze sluitende aanpak.

Binnen 3 maanden nadat het recht op uitkering is vastgesteld dient het college beoordeeld te hebben of en in welke mate ondersteuning en/of een voorziening wordt aangeboden.

Op grond van de Awb krijgt de Nugger en Anw-er een voor bezwaar vatbare beschikking over zijn verzoek op ondersteuning. Op welke wijze dit plaatsvindt is aan het college⁵⁹.

Hoewel evident is er, om onduidelijkheden te voorkomen, voor gekozen om een bepaling op te nemen dat bepaalt dat wanneer de uitkeringsgerechtigde een volledige ontheffing krijgt/heeft de eis om binnen 3 maanden te bepalen welke ondersteuning nodig is niet geldt.

Artikel 6 - Beperking

De re-integratiemiddelen waarover de gemeente beschikt zijn schaars en dienen zorgvuldig ingezet te worden. Inzet van re-integratiemiddelen voor diegenen die zonder hulp van de gemeente zelf werk kunnen vinden dient in beginsel achterwege te blijven.

Dit geldt eveneens voor trajecten die uitsluitend gericht zijn op het voorkomen van een sociaal isolement. Uiteraard kan het oplossen van een sociaal isolement een stap zijn op de ladder naar werk, maar niet als doel op zich. Daarvoor is andere wetgeving⁶⁰.

⁵⁴ van 4 weken

⁵⁵ artikel 7 lid 3 aanhef onder b WWB

⁵⁶ vaststelling van verordeningen

⁵⁷ beleidsregels

⁵⁸ dus zonder ondersteuning

⁵⁹ zie lid 2

⁶⁰ WMO, maar ook sociaal cultureel fonds

Ook wanneer geput kan worden uit voorliggende voorzieningen die naar het oordeel van het college bij de belanghebbende in voldoende mate kan bijdragen aan de re-integratie bestaat er geen recht op ondersteuning. Uiteraard alleen voor dat deel waarover de voorliggende voorziening zich uitstrekt, waarbij maatwerk altijd vereist blijft.

Net zoals een beperking ten aanzien van de sluitende aanpak geldt ook een beperking ten aanzien van het de aanspraak op een re-integratietraject voor uitkeringsgerechtigden met een volledige ontheffing van de verplichtingen gericht op arbeidsinschakeling. Voorgaande houdt ook in dat geen aanbod⁶¹ wordt gedaan aan uitkeringsgerechtigden met een volledige ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling, waarbij de "tegenprestatie" buiten beschouwing wordt gelaten.

WSW-geïndiceerden hebben geen plicht tot arbeidsinschakeling. Er zijn enkele specifieke voorzieningen die voor deze groep kunnen worden ingezet. Voor deze groep is het einddoel van de voorziening een plaatsing in een SW-dienstverband bij beschikbare werkplekken.

In artikel 4 lid 3 en 4 van de verordening is bepaald dat de afstand tot de arbeidsmarkt (op middellange termijn) bepalend is voor de (mate van) inzet van re-integratiemiddelen. In beginsel wordt aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt geen ondersteuning geboden omdat verondersteld mag worden dat zij zonder inzet van re-integratiemiddelen hun weg naar de arbeidsmarkt weten te vinden.

Voor de groep voor wie de verwachting is dat zij niet binnen 2 tot 3 jaar (al dan niet met ondersteuning) zullen uitstromen naar werk wordt eveneens geen re-integratieaanbod gedaan. Waar nodig zal deze cliënt uiteraard wel worden doorverwezen naar ketenpartners (Algemeen maatschappelijk werk, Kredietbank e.d.). Ook kan, in individuele gevallen, besloten worden om persoonlijke begeleiding aan te bieden. Het is echter nadrukkelijk niet de bedoeling om voor die groep een traject 'in te kopen'.

Daarnaast is in lid 6 aangegeven dat bij nuggers uitsluitend een aanbod wordt gedaan in de vorm van persoonlijke begeleiding.

Wanneer het een jongere nugger betreft wordt geen beperking opgelegd. Dit in verband met het actief bestrijden van jeugdwerkloosheid.

Tevens is expliciet opgenomen dat geen recht bestaat op ondersteuning⁶² indien en zolang de belanghebbende geen, danwel in onvoldoende mate, informatie verstrekt die nodig is om het recht op ondersteuning of aanbod vast te kunnen stellen.

In zulke gevallen dient⁶³ een maatregel opgelegd te worden.

Artikel 7 - Budgetplafonds

Door middel van het instellen van budgetplafonds voor specifieke voorzieningen bestaat de mogelijkheid om specifieke voorzieningen af te wijzen op budgettaire gronden. Wel dient in zo'n geval een (goedkoper) adequaat alternatief gezocht te worden. Dit houdt dus in dat er geen algemeen plafond ingesteld kan worden. Wat wel kan is dat per (specifieke) voorziening een plafond wordt ingebouwd; dit laat de mogelijkheid open dat er naar een ander instrument wordt uitgeweken.

Artikel 8 - Voorbereidingskosten

Tot 2010 was in het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 een maximumbedrag verbonden voor het zogenaamde 'voorbereidingskrediet'. Met de Wet tot Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten⁶⁴ is dit maximum geheel losgelaten, aangezien de gemeenten hiervoor volledig risicodragers zijn geworden.

Uit de praktijk blijkt dat genoemd bedrag voldoende was voor het doel van het voorbereidingskrediet. Daarom is ervoor gekozen om hetzelfde bedrag te handhaven en jaarlijks te indexeren.

⁶¹ en dus ook geen aanbod van voorzieningen

⁶² en dus ook aanbod

⁶³ volgens de regels van de Maatregelverordening Weert 2012

⁶⁴ BUIG

Artikel 9 - Loonwaardec compensatie

Doel van de inzet van de voorziening "loonwaardec compensatie" is om belanghebbenden die door de grotere afstand tot de arbeidsmarkt minder productief zijn, of waarvoor werkgevers door een gebrek aan werkervaring huiverig zijn deze in dienst te nemen vanwege de extra financiële risico's die daaraan verbonden zijn, sneller en makkelijker aan werk te helpen.

Door deze voorziening worden die financiële risico's tijdelijk gecompenseerd. Uitgangspunt is, dat belanghebbende gedurende de periode dat de loonwaardec compensatie wordt verstrekt, aanvullende vaardigheden en werkervaring kan opdoen, zodat arbeidsinschakeling aan het eind van de periode waarover de voorziening wordt verstrekt mogelijk is.

Over het verstrekken van loonwaardec compensatie aan werkgevers in Nederland bestaat Europese regelgeving. Om gemeenten te faciliteren heeft het Ministerie van SZW⁶⁵ een beleidsaanbeveling geschreven zoals opgenomen in de bijlage bij deze verordening. Een expliciete verwijzing naar de beleidsaanbeveling over deze wetgeving dient opgenomen te zijn in de gemeentelijke re-integratieverordening. Met de bepalingen in dit artikel is voldaan aan de Europese eisen.

Artikel 10 - Waarborgsom of geldlening

Op groepsniveau, voor bepaalde voorzieningen of op individueel niveau komt door deze bepaling het college het recht toe om de belanghebbende een waarborg te vragen. Dit kan gebruikt worden als een 'stok achter de deur' en/of ter vermindering van het (financiële) risico bij afhaken. Omdat de re-integratievoorzieningen voor iedereen toegankelijk moeten zijn is eveneens opgenomen dat een geldlening verstrekt kan worden indien de belanghebbende niet in staat is om een waarborgsom te voldoen.

Omdat de waarborgsom niet als doel heeft te fungeren als co-financiering voor re-integratieactiviteiten is ook expliciet opgenomen dat de waarborgsom wordt teruggestort indien de belanghebbende zich in voldoende mate heeft ingezet.

Bij uitkeringsgerechtigden kan dit blijken uit het vaststellen van verwijtbaar gedrag op grond van de maatregelverordening Weert 2012. Indien bij een uitkeringsgerechtigde geen maatregel is opgelegd zal het nagenoeg onmogelijk zijn om te stellen dat de belanghebbende zich onvoldoende heeft ingezet.

Artikel 11 - Premie onbeloonde additionele werkzaamheden

Voor uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn participatieplaatsen in de wet opgenomen⁶⁶. De werkzaamheden die in het kader van deze plaatsen worden gedaan zijn additioneel en onbeloond. Het college is verplicht iedere 6 maanden een premie te verstrekken aan degene die de additionele werkzaamheden verricht.

Voor de premie toegekend wordt dient wel eerst beoordeeld te worden of de uitkeringsgerechtigde voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn/haar kans op de arbeidsmarkt. De premie kan alleen geweigerd worden indien de belanghebbende de aan de participatieplaats verbonden verplichtingen heeft geschonden.

Net als bij de bepaling rondom de waarborgsom geldt ook hier dat indien de uitkeringsgerechtigde geen maatregel opgelegd heeft gekregen het nagenoeg onmogelijk is om een premie te weigeren. De hoogte van de premie wordt vastgesteld op € 300,00 en wordt op basis van dwingende wettelijke voorschriften iedere 6 maanden verstrekt.

Jongeren kunnen niet⁶⁷ in aanmerking komen voor een participatieplaats (en dus ook geen recht op een premie hebben). Waar mogelijk wordt in overleg met de inlener bewerkstelligd dat de premie door de inlener wordt betaald.

Artikel 12 - Scholing en opleiding gedurende een participatieplaats

Artikel 8, eerste lid, onderdeel e, van de WWB draagt gemeenten op bij verordening regels te stellen met betrekking tot scholing of opleiding gedurende een participatieplaats. Wanneer een uitkeringsgerechtigde met een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, staat dit veelal de duurzame arbeidsinschakeling in de weg.

⁶⁵ Sociale Zaken en Werkgelegenheid

⁶⁶ artikel 10a WWB en artikel 38a loaw en loaz

⁶⁷ artikel 7 lid 8 WWB

In artikel 10a, vijfde lid, van de WWB wordt bepaald dat scholing op opleiding onderdeel uit moet maken van een participatieplaats en dat gemeenten de plicht hebben scholing of opleiding aan te bieden aan uitkeringsgerechtigden zonder startkwalificatie op een participatieplaats. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op een participatieplaats.

Onder scholing op opleiding vallen al die vormen van onderricht die naar het oordeel van het college de kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Er hoeft geen scholing of opleiding aangeboden worden deze niet bijdraagt aan de kansen op de arbeidsmarkt.

Artikel 13 - Beleidsregels

In dit artikel wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om beleidsregels te stellen om zo de bepalingen van de verordening verder in te kleuren. In dit artikel wordt, zonder vooraf richting te willen geven aan de verantwoordelijkheid van het college om Weertenaren te re-integreren, aangegeven wat de minimale (vorm)eisen zijn ten aanzien van de beleidsregels re-integratie. Door het stellen van beleidsregels ontstaat meer rechtszekerheid en gelijkheid voor burgers. En het vermindert de kans op 'ambtelijke willekeur'.

Artikel 14 - Wijze van ter beschikking stellen middelen

De ten behoeve van de belanghebbende ter beschikking staande middelen voor de re-integratievoorzieningen worden door het college beheert. Het college, en dus niet de belanghebbende, draagt zorg voor inkoop, aanmelding en betaling van de re-integratievoorziening. Het is denkbaar dat geldelijke middelen beschikbaar worden gesteld aan belanghebbenden, maar niet voordat het recht op de voorziening is vastgesteld.

Artikel 15 - Verplichtingen van de cliënt

Deelname aan een traject is niet vrijblijvend. Uitkeringsgerechtigden zijn reeds door het ontvangen van een uitkering aan de plicht tot arbeidsinschakeling gehouden. Voor Nuggers en Anw-ers worden ook verplichtingen aan het traject verbonden.

Deze verplichtingen gelden vanzelfsprekend ook voor de uitkeringsgerechtigden. Het niet nakomen van de verplichtingen geeft de mogelijkheid om een traject af te breken of gevraagde ondersteuning te weigeren, bijvoorbeeld als iemand niet mee wil werken aan een onderzoek. Ook is denkbaar dat gemaakte kosten van de belanghebbende worden teruggevorderd⁶⁸, als door verwijtbaar handelen een traject niet tot het gewenste resultaat leidt.

Om die mogelijkheid open te houden is het wenselijk dat de belangrijkste voorwaarden voor het behalen van succes als verplichting zijn opgenomen.

Natuurlijk heeft de belanghebbende ook rechten. Deze rechten zijn elders in wet- of regelgeving ondergebracht.

Artikel 16 - Beëindigingsgronden

Indien de belanghebbende die een traject doorloopt niet meer valt onder de werkingssfeer van deze verordening is het college bevoegd om het traject vroegtijdig te beëindigen. Omwille van de duidelijkheid is gekozen voor een opsomming van beëindigingsgronden, waarbij het in de rede ligt dat het college door middel van beleidsregels een nadere inkleuring geeft van de beëindigingsgrond genoemd onder g. Het mag duidelijk zijn dat deze afweging niet te lichtzinnig en op basis van maatwerk dient te gebeuren.

In het tweede lid is bepaald dat de beëindigingsgronden voor trajecten en/of voorzieningen van overeenkomstige toepassing worden verklaard voor loonwaardecompensatie.

Het spreekt voor zich dat een besluit met een dusdanig rechtsgevolg in een voor bezwaar en beroep vatbare beschikking aan de belanghebbende, danwel de werkgever (bij loonwaardecompensatie), wordt toegezonden.

Artikel 17 - Terugvordering

Indien de belanghebbende door eigen toedoen en verwijtbaar een re-integratietraject of voorziening beëindigt wordt met dit artikel de mogelijkheid gecreeërd om de gemaakte en te maken kosten terug te vorderen van de belanghebbende.

⁶⁸ artikel 17 van de verordening

Dezelfde bevoegdheid ontstaat als de belanghebbenden bewust en verwijtbaar onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt waardoor ten onrechte kosten voor een traject of voorziening zijn gemaakt. Een dergelijke terugvordering is een civielrechtelijke terugvordering.

Ingeval van een uitkeringsgerechtigde wordt door lid 3 geregeld dat in beginsel afstemming van de uitkering plaatsvindt. Het is echter niet uitgesloten dat daarnaast het college gebruik maakt van de bevoegdheid tot terugvordering. Nadrukkelijk dient gesteld te worden dat het besluit om terug te vorderen niet lichtzinnig mag worden toegepast. In situaties waarbij de belanghebbende het wel 'erg bont maakt' is een terugvordering een gepast antwoord. Wat 'erg bont' is verschilt van situatie tot situatie en vereist maatwerk.

Artikel 18 - Afstemming

Met dit artikel wordt de link gelegd naar de maatregelverordening Weert 2012. Bij uitkeringsgerechtigden wordt het door eigen toedoen verwijtbaar laten eindigen van een voorziening of traject beantwoord met een maatregel. Het opleggen van de maatregel gebeurt aan de hand van de bepalingen in de maatregelverordening. Het verlagen van de uitkering bij verwijtbaar gedrag is een verplichting die direct uit de wet vloeit.

Artikel 19 - Hardheidsclausule

Indien de toepassing van deze verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt, kan het college ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen. Van deze mogelijkheid dient zeer terughoudend gebruik gemaakt te worden, om precedentwerking tegen te gaan.

Artikel 20 - Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21 - Inwerkingtreding

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, per 1 januari 2012 in werking.

Artikel 22 - Overgangsrecht

Geregeld wordt dat de belanghebbende die een voorziening onder het oude 'regime' toegekend heeft gekregen en daarvoor op basis van de nieuwe aangescherpte regels hiervoor niet meer in aanmerking zou komen deze voorziening in elk geval behoudt tot maximaal 1 januari 2013. Ook is het mogelijk dat de voorziening een einddatum heeft voor 1 januari 2013. In dat geval geldt uiteraard die eerdere datum. In uitzonderlijke gevallen kan van deze bepaling, met toepassing van artikel 22, worden afgeweken.

Artikel 23 - Intrekking bestaande verordening

De re-integratieverordening Weert 2010 die op 15 december 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld komt hierbij te vervallen.

Bijlage BIJ RE-INTEGRATIEVERORDENING WEERT 2012: Beleidsaanbeveling van belang voor het opstellen van de gemeentelijke reïntegratieverordeningen in het kader van de Wet Werk en Bijstand

Doelstelling van deze beleidsaanbeveling

Deze beleidsaanbeveling kan gemeenten ontlasten van de administratieve verplichting – welke voortvloeit uit de regelgeving van de Europese Gemeenschap – om een samenvatting van de (loonkosten-) subsidieregeling (zoals vastgelegd in haar reïntegratieverordening) op te sturen naar de Europese Commissie en jaarlijks de Europese Commissie een verslag te verstrekken. De gemeente dient daartoe in haar reïntegratieverordening deze beleidsaanbeveling te incorporeren en een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling op te nemen.

Algemeen: de kwalificatie van gesubsidieerde arbeid als staatssteun

Van verboden staatssteun in de zin van artikel 87 lid 1 EG is sprake, indien is voldaan aan de volgende omschrijving: een met staatsmiddelen bekostigd voordeel voor bepaalde ondernemingen waardoor de mededinging wordt vervalst en het interstatelijk handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed. Voorbeelden van steunmaatregelen zijn het verlenen van financiële voordelen door middel van bijvoorbeeld subsidies aan bepaalde sectoren (sectorale steunmaatregel) of aan ondernemingen in bepaalde regio's (regionale steunmaatregel). Zodra aan bepaalde ondernemingen met staatsmiddelen een voordeel wordt verschaft, is het ter beoordeling van de Commissie of ten gevolge van de vervalsing van de mededinging, het handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed. Daartoe strekt de aanmelding van voorgenomen steunmaatregelen (artikel 88 lid 3 EG); alleen indien een vrijstellingsverordening toepasselijk is, is aanmelding niet noodzakelijk.

Gesubsidieerde arbeid (meer in het algemeen: loonkostensubsidie) kan, indien er sprake is van een met staatsmiddelen bekostigd voordeel voor bepaalde ondernemingen, aangemerkt worden als een aanmeldingsplichtige steunmaatregel. Hiervan is echter in ieder geval geen sprake indien: er sprake is van een generieke subsidieregeling die in zijn uitwerking non-discriminatoire is voor alle ondernemingen, in alle sectoren van de economie in heel Nederland; of de subsidieontvanger geen economische activiteit uitvoert.

De Europese regels inzake staatssteun i.r.t. de gemeentelijke reïntegratieverordening
Gemeenten kunnen met tal van subsidieregelingen de reïntegratie van werkzoekenden bevorderen. Voor de beoordeling in hoeverre er daarbij sprake kan zijn van staatssteun is het volgende onderscheid van belang:

A: subsidieregelingen die direct de werknemer subsidiëren

Te denken valt daarbij ondermeer aan stimuleringspremies aan werkzoekenden bij het aanvaarden van een betrekking. De premie dient direct te worden betaald aan de werknemer. In dat geval is er geen staatssteun volgens het Verdrag; gemeenten hoeven niet aan te melden en hoeven geen goedkeuring te vragen aan de Europese Commissie.

B: generieke regelingen (maatregelen die voor alle bedrijven gelden in alle sectoren). Een lokale subsidieregeling kan een generieke regeling zijn wanneer ieder bedrijf of onderneming, ongeacht de vestigingsplaats van de onderneming of de plaats van tewerkstelling van de werknemer, een beroep kan doen op subsidie wanneer deze onderneming een uitkeringsgerechtigde van de betreffende gemeente in dienst neemt. Dit is ook geen staatssteun, want hier profiteren geen specifieke bedrijven of sectoren van.

NB: wanneer bijvoorbeeld andere dan lokale ondernemers van de subsidiëring zijn uitgesloten, of wanneer de subsidiemogelijkheid is voorbehouden aan een bepaalde onderneming of sector dan geldt de subsidieregeling per definitie als specifieke steunmaatregel en is er dus sprake van staatssteun.

C: subsidieregelingen die organisaties subsidiëren die geen economische activiteiten verrichten

Voorzover gemeenten (loonkosten-) subsidies verstrekken aan organisaties die geen economische activiteiten verrichten⁶⁹, worden deze niet aangemerkt als staatssteun.

D: overige werkgelegenheidsmaatregelen:

Gemeenten doen er verstandig aan er op te letten dat (loonkosten-) subsidies die wel als staatssteun zouden kunnen worden aangemerkt voldoen aan de bepalingen van de (EG) vrijstellingsverordeningen – in het bijzonder de Verordening werkgelegenheidssteun⁷⁰. Het is bovendien van belang dat de gemeente in haar reïntegratieverordening een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling opneemt. Dit voorkomt dat de gemeente een samenvatting van de subsidieregeling (zoals vastgelegd in haar reïntegratieverordening) dient op te sturen naar de Europese Commissie en de Commissie jaarlijks dient te informeren over de toepassing van de Verordening werkgelegenheidssteun. Indien de gemeentelijke reïntegratieverordening niet voldoet aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun, kan worden nagegaan of de Verordening de minimissteun⁷¹ van toepassing is. Als deze evenmin van toepassing is, dient – afhankelijk van de situatie – de subsidieregeling danwel de individuele (loonkosten-) subsidie door de gemeente te worden aangemeld bij de Europese Commissie⁷².

De belangrijkste voorwaarden waar de gemeentelijke subsidieregeling vanuit de Verordening werkgelegenheidssteun aan dient te voldoen zijn:

a. doelgroepen en steunintensiteit

Voorzover de subsidieverlening betrekking heeft op loonkosten in verband met de indienstneming van benadeelde⁷³ of gehandicapte werknemers gelden de volgende plafonds (bruto steunintensiteiten): 50 procent (voor benadeelde werknemers) en 60 procent van de loonkosten (voor gehandicapte werknemers)^{74 75}.

Voor beide genoemde groepen (benadeelde en gehandicapte werknemers) is het overigens eveneens toegestaan om niet een forfaitair percentage van de loonkosten te hanteren maar de optelsom van de kosten van compensatie van de eventueel lagere productiviteit en de kosten van

⁶⁹ De EC geeft geen limitatieve opsomming van deze organisaties die geen economische activiteiten verrichten. Het onderscheid tussen economische en niet-economische activiteiten verandert voortdurend, zo stelt de Commissie. Voorbeelden liggen vooral op het terrein van activiteiten die "typische overheidstaken zijn, namelijk diensten als nationaal onderwijs, stelsels van sociale zekerheid en tal van activiteiten die worden uitgevoerd door organisaties die grotendeels een sociale functie vervullen en niet deelnemen aan industriële of commerciële activiteiten" (Groenboek over Diensten van Algemeen Belang, Europese Commissie, 21 mei 2003, blz. 16).

⁷⁰ Verordening (EG) nr. 2204/2002 van de Commissie van 12 december 2002, Pb EG 2002, L 337/3

⁷¹ De Verordening de minimis-steun (Verordening (EG) Nr. 69/2001) legt vast dat de totale steun die een onderneming gedurende een periode van drie jaar ontvangt niet hoger mag zijn dan een vastgesteld plafondbedrag (€ 100.000 in een periode van drie jaar – dit is een verschuivende termijn). Voor de toepassing van de Verordening de minimis-steun hoeft de gemeente geen verordening vast te stellen.

⁷² Op grond van de vrijstellingsverordeningen (de Verordening werkgelegenheidssteun (2204/2002) en de Verordening de minimis-steun (69/2001)) kunnen gemeenten zelfstandig beoordelen of aanmelding noodzakelijk is. Bij twijfel kunnen gemeenten contact opnemen met het Coördinatiepunt staatssteun van het ministerie van BZK of met het Kenniscentrum Europa decentraal (www.europadecentraal.nl).

⁷³ Benadeelde werknemers zijn personen die behoren tot categorieën werknemers welke het moeilijk hebben om zonder hulp tot de arbeidsmarkt toe te treden. Art. 2 van de Verordening werkgelegenheidssteun geeft een opsomming. Tot deze categorie behoren ondermeer langdurig werklozen (12 maanden; voor jongeren onder 25 jaar 6 maanden), etnische minderheden, personen zonder startkwalificatie, alleenstaande ouders.

⁷⁴ Bedoeld wordt het brutoloon, vóór belasting, en de verplichte socialezekerheidsbijdragen. De percentages zijn gedefinieerd in termen van loonkosten op jaarbasis. Voor andere dan benadeelde of gehandicapte werknemers gelden lagere plafonds: afhankelijk van de regio en de omvang van het bedrijf variërend van 7½ procent tot 30 procent.

⁷⁵ Volgens artikel 8 van de Verordening werkgelegenheidssteun mag steun die verleend wordt aan benadeelde of gehandicapte werknemers (conform de artikelen 5 en 6) gecumuleerd worden met andere staatssteun in de zin van art. 87, lid 1, van het Verdrag of met andere bijdragen van de Gemeenschap, mits de (gecumuleerde) steunintensiteit niet meer bedraagt dan 100 procent van de loonkosten gedurende de gehele periode dat de werknemer in dienst is.

begeleiding, werkplekaanpassingen en apparatuur (dit laatste geldt specifiek alleen voor gehandicapte werknemers).

Voorwaarde is daarbij wel dat er een individueel dossier wordt bijgehouden waarin alle informatie wordt opgenomen die het voor de Europese Commissie desgewenst mogelijk maakt om te beoordelen of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.⁷⁶

b. duur van het arbeidscontract:

Behalve in het geval van gewettigd ontslag, moet(en) de werknemer(s) aanspraak kunnen maken op een ononderbroken tewerkstelling van tenminste 12 maanden.

c. geen verdringing van bestaande werkgelegenheid:

Wanneer de indienstneming niet leidt tot een netto-toename van het aantal werknemers in de betrokken vestiging, moeten de vacatures zijn ontstaan ten gevolge van ontslag of vermindering van werktijd, beide op initiatief van de werknemer, ouderdomspensionering of gewettigd ontslag, en niet door afvloeiingen.

Als de overheidsbijdrage als staatssteun moet worden aangemerkt en de gemeente in de reïntegratieverordening een verwijzing naar deze beleidsaanbeveling opneemt en bij de vaststelling van de subsidie de bepalingen van de (EG) Verordening werkgelegenheidssteun in acht neemt, dan hoeft zij geen samenvatting van de lokale subsidieregeling toe te zenden aan de Europese Commissie.

De gemeente kan dan zonder verdere actie richting Europese Commissie de loonkostensubsidieregeling uitvoeren en heeft uitsluitend te maken met de verplichting tot levering van enkele gegevens aan het ministerie van SZW⁷⁷.

Het verslag over de Uitvoering (art. 77 WWB) en de bestaande statistieken voorzien in informatie over aantallen plaatsingen en het totaalbedrag van de verleende subsidie.

In geval van een bij de Commissie ingediende klacht tegen een door de gemeente verstrekte subsidie kan de gemeente overigens wel gehouden zijn de voor de beoordeling van die klacht relevante gegevens ter beschikking te stellen van de Europese Commissie.

Wanneer de gemeente anders dan op grond van de lokale subsidieregeling die als zodanig voldoet aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun en anders dan op grond van de Verordening de minimis-steun, subsidie wil verlenen aan een individuele onderneming dan dient zij deze maatregel *ter goedkeuring* voor te leggen aan de EC⁷⁸. Zolang de Commissie de vereiste goedkeuring niet heeft verleend mag geen subsidie worden verleend.

Toelichting op de beleidsaanbeveling

Algemeen

De verplichting tot naleving van de bepalingen van het EG-verdrag betreffende staatssteun berust bij de lidstaat Nederland. Deze bepalingen behelzen vooral de in artikel 88, lid 3, EG vermelde verplichtingen: het tijdig aanmelden van voorgenomen steunmaatregelen en het zgn. stand-still beginsel, d.w.z. dat de voorgenomen maatregelen niet mogen worden uitgevoerd voordat de Commissie een eindbeslissing heeft gegeven.

De lidstaat Nederland omvat alle overheden: centrale overheid, decentrale overheden, ZBO's en PBO's.

⁷⁶ Artikel 10 van de Verordening werkgelegenheidssteun. Voorwaarde is ook hier dat de steunintensiteit niet meer bedraagt dan 100 procent.

⁷⁷ Gemeenten zijn op grond van de (EG) Verordening werkgelegenheidssteun wel verplicht om gegevens met betrekking tot subsidieverstrekingen in het kader van de gemeentelijke reïntegratieverordening gedurende een periode van 10 jaar (gerekend vanaf het tijdstip van de laatste individuele steunverlening) te bewaren, zodanig dat kan worden nagegaan of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.

⁷⁸ Zie in dat verband overweging 7 (EG) Verordening werkgelegenheidssteun 2204/2002. Voor de wijze waarop aangemeld dient te worden zij verwezen naar het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK of naar het al genoemde Kenniscentrum Europa decentraal.

Deze overheden hebben dus zelf de uitsluitende verantwoordelijkheid voor de aanmeldingen die onder de hun toebedeelde huishouding vallen, zowel qua tijdigheid als qua inhoud, evenals voor het eventueel beantwoorden van vragen van de Europese Commissie in verband met aanmeldingen.

Deze beleidsaanbeveling is bedoeld om de gemeenten te ontlasten van de administratieve verplichtingen welke voortvloeien uit de regelgeving van de Europese Gemeenschap. De gemeente dient daartoe deze beleidsaanbeveling in haar reïntegratieverordening te incorporeren en een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling op te nemen.

Deze beleidsaanbeveling ontnemt gemeenten overigens niet de mogelijkheid om een subsidieregeling te notificeren; bijvoorbeeld wanneer de gemeente zeker wil zijn van goedkeuring door de Europese Commissie.

De Verordening de minimis-steun

Naast de Verordening Werkgelegenheidssteun (Nr. 2204/2002) bestaat er de Verordening de minimis-steun (Verordening (EG) Nr. 69/2001). Deze verordening legt vast dat de totale steun die ondernemingen gedurende een periode van drie jaar ontvangen niet hoger mag zijn dan een vastgesteld plafondbedrag (€ 100.000 in een periode van drie jaar – dit is een verschuivende termijn). In de subsidiebeschikking moet een verwijzing naar de Verordening de minimis-steun worden opgenomen en de werkgever moet een verklaring tekenen dat de ontvangen steun er niet toe leidt dat de totale ontvangen steun (gecumuleerd) het drempelbedrag te boven gaat. Voor de toepassing van de Verordening de minimis-steun hoeft de gemeente geen verordening vast te stellen. Als de subsidieregeling en de op grond hiervan getroffen individuele subsidies – dan wel de individuele subsidies zonder grondslag in een subsidieregeling – voldoen aan de voorwaarden van deze verordening, kan de gemeente volstaan met het bijhouden en bewaren van dossiers.

NB: Wanneer de gemeente *aan één van beide vrijstellingsverordeningen (2204/2002 of 69/2001)* voldoet hoeft zij de subsidieregeling *niet* ter goedkeuring voor te leggen aan de EC.

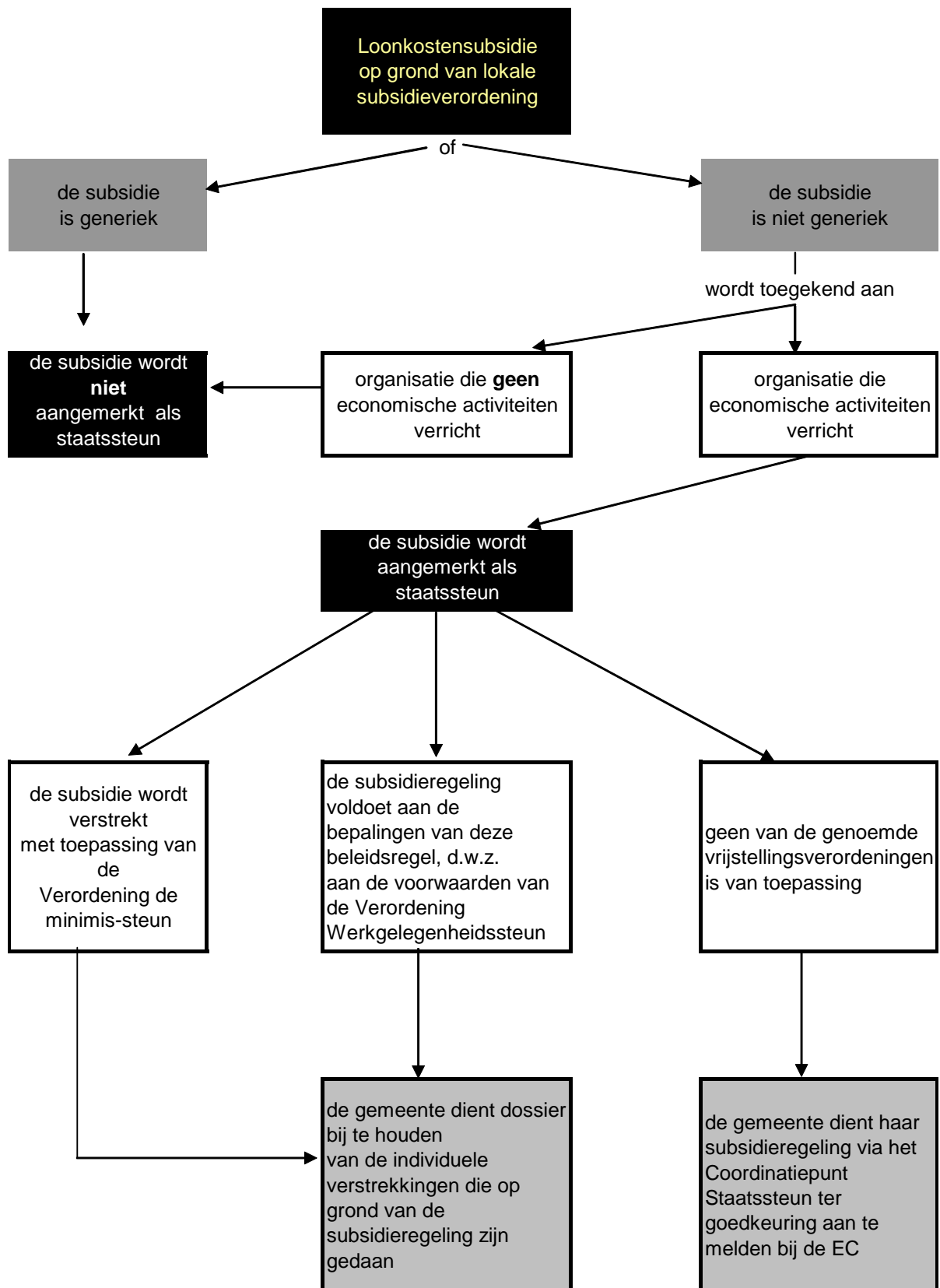
Dossiervorming

Om een zorgvuldige behandeling van eventuele klachten van derden mogelijk te maken, dient de gemeente de gegevens met betrekking tot de subsidieverlening gedurende een periode van 10 jaar (gerekend vanaf het tijdstip van de laatste individuele steunverlening) te bewaren, zodanig dat in de klachtenprocedure kan worden nagegaan of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.

Tenslotte

Wanneer de gemeente de subsidieverlening anders vormgeeft dan in deze beleidsaanbeveling is aangegeven dan dient zij haar subsidieregels ter goedkeuring voor te leggen aan de Europese Commissie. In afwachting van de eindbeslissing van de Commissie mag geen uitvoering worden gegeven aan die steunregels.

Stappenschema ter beoordeling of er sprake is van staatssteun

Bijlage 1C

Toelichting

Toelichting op de toeslagenverordening Weert 2012

In de WWB⁷⁹ is geregeld dat de gemeenteraad bij verordening dient vast te stellen voor welke categorieën de bijstandsnorm verhoogd of verlaagd wordt en op grond van welke criteria de hoogte van die verhoging of verlaging wordt bepaald.

Norm, toeslag en verlaging

Normen

Hoofdstuk 3 van de WWB kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen en toeslagen en verlagingen.

De basisnormen zijn geregeld in paragraaf 2⁸⁰, de toeslagen en verlagingen in paragraaf 3⁸¹.

Het college is verplicht om in voorkomende gevallen de norm te verhogen met een toeslag. Van de mogelijkheid om een verlaging toe te passen hoeft geen gebruik gemaakt te worden.

Basisnormen

Voor personen van 21 jaar tot en met 65 jaar bestaan er een drietal basisnormen⁸², te weten:

1. gehuwden: 100% van het wettelijk minimumloon (= de gehuwdennorm)
2. alleenstaande ouders: 70% van de gehuwdennorm
3. alleenstaande: 50% van de gehuwdennorm

Met ingang van 1 januari 2012 werd het gezinsbegrip in de bijstand verruimd. Waar voor deze datum gehuwden een uitkering kregen van 100% van het sociaal minimum (gelijk aan het wettelijk minimum loon) werd dat nu uitgebreid naar alle familieleden achter de voordeur.

Met de 'Wet afschaffing huishoudinkomenstoets' is het per 1 januari 2012 geïntroduceerde verruimde gezinsbegrip (de huishoudtoets) met terugwerkende kracht vanaf dezelfde 1 januari 2012 komen te vervallen.

Voor jongeren in de leeftijd van 18 tot 21 jaar geldt een normering die is afgestemd op de kinderbijslag⁸³. Deze normen kunnen eventueel worden aangevuld met bijzondere bijstand⁸⁴, voor zover de middelen van de ouders niet toereikend zijn, dan wel de onderhoudsplicht van de ouders niet te gelde gemaakt kan worden.

Toeslagen

Een toeslag kan worden verstrekt aan een alleenstaande of alleenstaande ouder indien de algemeen noodzakelijke bestaanskosten niet of niet geheel gedeeld kunnen worden. De mogelijkheid tot het delen van kosten wordt aanwezig geacht als naast betreffende belanghebbende nog één of meer anderen hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning. Dan kunnen zaken als huur, gas, water en licht, maar ook krant etc. gedeeld worden.

De toeslag bedraagt ten hoogste 20% van de gehuwdennorm, zodat de uitkering maximaal bedraagt voor:

- alleenstaande ouders: 90% van de gehuwdennorm
- alleenstaanden: 70% van de gehuwdennorm

⁷⁹ artikel 8 lid 1 onder c WWB in combinatie met artikel 30 WWB

⁸⁰ artikelen 20 tot en met 24 WWB

⁸¹ artikelen 25 tot en met 29 WWB

⁸² artikel 21 WWB

⁸³ artikel 20, lid 1 sub a WWB en artikel 20, lid 2 sub a, WWB

⁸⁴ artikel 12 WWB

De toeslag kan worden vastgesteld op elk bedrag binnen dit maximum van 20% van de gehuwdenorm, mits dit aansluit bij het niveau van de noodzakelijke bestaanskosten. Dit is uitgewerkt in artikel 3 van de Toeslagenverordening Weert 2012. Budgettaire overwegingen mogen bij het vaststellen van de toeslag geen rol spelen.

Verlagingen

De WWB noemt de volgende verlagingen:

- verlaging in verband met het geheel of gedeeltelijk kunnen delen met een ander van algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan bij gehuwden⁸⁵;
- verlaging in verband met de woonsituatie⁸⁶;
- verlaging in verband met het recentelijk beëindigen van een studie⁸⁷;
- verlaging in verband met de leeftijd van 21 of 22 jaar bij alleenstaanden⁸⁸.

De verlagingen zijn uitgewerkt in de artikelen 4 tot en met 8 van deze verordening.

Categorieën

De WWB bepaalt⁸⁹ dat de Toeslagenverordening Weert 2012 een categoriaal karakter moet hebben. Bij het afbakenen van categorieën is steeds getracht te komen tot in de praktijk eenvoudig te hanteren criteria. Daarom is er gekozen voor een forfaitaire benadering.

In de Toeslagenverordening Weert 2012 wordt, naast de toeslagen, invulling gegeven aan de verlagingen die de WWB mogelijk maakt.

Eenvoudigheidshalve is de werking van deze verordening beperkt tot belanghebbende van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, hoewel de mogelijkheid bestaat om de verlagingen ook toe te passen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar.

Uitgangspunten bij de verordening

Deze verordening is in overeenstemming met de wet- en regelgeving, en jurisprudentie. Deze verordening is rechtvaardig en een (aangepaste) voortzetting van al eerder door de gemeente ingezet beleid.

De verordening moet duidelijk, eenvoudig uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Het verdient mede daarom aanbeveling het toeslagenbeleid niet te ingewikkeld te maken.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de WWB niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de WWB ook deze verordening moet worden gewijzigd.

Voor het gebruik van het begrip gehuwdenorm is gekozen, omdat de hoogte van deze norm in de WWB zelf wordt gegeven. Dit bedrag is feitelijk gelijk aan het netto minimumloon.

In deze verordening is het begrip 'verzorgingsbehoevende' opgenomen omdat in de wet niet een dergelijke bepaling was opgenomen. Daardoor is het mogelijk om aan een alleenstaande (ouder) een volledige toeslag te verlenen in geval deze zelf, dan wel een andere inwonende persoon zorgbehoevend is. De verzorgingsbehoevendheid dient wel aantoonbaar zijn, bij voorkeur met een verklaring die was afgegeven door een arts.

Het begrip 'woonkosten' is nader gedefinieerd omdat dit van belang is voor de toepassing van artikel 6 van deze verordening.

⁸⁵ artikel 26 WWB

⁸⁶ artikel 27 WWB

⁸⁷ artikel 28 WWB

⁸⁸ artikel 29 WWB

⁸⁹ artikel 30 WWB

Artikel 2

De toeslagenverordening Weert 2012 is van toepassing op belanghebbende van 21 tot 65 jaar. Hoewel de tekst van de WWB ook categoriale verlagingen⁹⁰ mogelijk maakt voor belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar, is dit niet reëel. De normen voor deze groep zijn laag vastgesteld, vanwege de onderhoudsplicht van de ouders van belanghebbenden. Betreffende ouders kunnen bijvoorbeeld voldoen aan hun onderhoudsplicht door hun kind bij hen in te laten wonen of de huur voor hen te betalen.

In dergelijke gevallen zou als het ware 'dubbel gekort' worden als hierdoor ook nog op grond van de verordening de uitkering verlaagd zou worden. Bovendien zou de toepassing van de categoriale verlaging op belanghebbenden van 18, 19 en 20 jaar de uitvoering van de verordening nodeloos ingewikkeld maken.

Mocht het niet toepassen van verlagingen⁹¹ op de jongerennorm onredelijke uitkomsten geven, dan blijft het college bevoegd om op grond van de WWB de norm aan te passen⁹².

Artikel 3

De hoogte van 20 procent van de gehuwdennorm als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van de WWB⁹³.

Ingeval in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat er noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur en stookkosten). Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf.

Zolang er geen sprake is van gehuwden moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft in beginsel op zijn plaats.

In deze verordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10 procent van de gehuwdennorm in het geval een ander zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft. Ingeval dat twee of meer anderen in de zelfde woning als de belanghebbende hun hoofdverblijf hebben wordt geen toeslag verleend. Verondersteld mag worden dat in een dergelijke situatie het schaalvoordeel zo groot is dat de woonlasten maximaal gedeeld kunnen worden.

Hierop wordt een uitzondering gemaakt ten aanzien van kamerbewoners die op commerciële basis een kamer huren; zij krijgen een toeslag van 10% van de gehuwdennorm, ongeacht het aantal kamerbewoners dat in de woning verblijft.

Soms is er sprake van situatie waarbij de belanghebbende woonruimte aanbiedt aan een zorgbehoevende persoon of een ander persoon en verzorgingsbehoevende belanghebbende verzorgt. In deze situatie wordt deze persoon niet in aanmerking genomen als een ander die in de zelfde woning zijn hoofdverblijf heeft. Uitgangspunt van deze is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorging taken te confronteren met een lagere toeslag (of verlaging) en ook aan de belanghebbende verzorging te ontkennen.

Daarnaast wordt ook een uitzondering gecreëerd voor een meerderjarig studerend kind niet als 'een ander' beschouwd. Dit om studerende jongeren niet negatief financieel te prikkelen om hun studie te beëindigen. Het gaat hier om jongeren die een inkomen hebben boven € 604,15⁹⁴ per maand, maar minder dan 80% van de gehuwdennorm.

Voor deze grens is gekozen vanwege het feit dat die grens bij de toepassing van de huishoudtoets werd gebruikt voor studerende kinderen (die behoorden tot die grens niet tot het verruimde gezinsbegrip).

Is het inkomen boven die grens, dan wordt de jongere beschouwd als een 'ander'. En wordt de bijstandsgerechtigde geacht met die jongere woonlasten te kunnen delen.

⁹⁰ artikelen 27, 28 en 29 WWB

⁹¹ artikel 27 en 28 WWB

⁹² artikel 18 lid 1 WWB

⁹³ artikel 30 lid 2 onder a WWB

⁹⁴ grens genoemd in artikel 26 lid 1 eerste volzin WWB (bedrag geldt voor 2011)

Artikel 4

Artikel 4 vormt een spiegelbeeld van artikel 3. Waar de norm voor de alleenstaande (ouder) wordt verhoogd met 10 procent van de gehuwdennorm als een woning gedeeld wordt met een ander, is dit ook gerealiseerd voor gezinnen in de zelfde situatie. De belanghebbenden kunnen in dat geval namelijk ook kosten delen met een ander en daarom is een verlaging op zijn plaats.

Zijn er twee of meer personen met wie de gehuwden hun bestaanskosten kunnen delen wordt een verlaging van 20 procent van de gehuwdennorm toegepast.

Hierop wordt een uitzondering gemaakt ten aanzien van kamerbewoners die op commerciële basis een kamer huren; zij krijgen een verlaging van 10% van de gehuwdennorm, ongeacht het aantal kamerbewoners dat in de woning verblijft.

De bepaling rondom het niet aanmerken als een 'ander' in het geval van een verzorgingsbehoevende en studerend inwonend meerderjarig kind geldt ook voor gehuwden.

Artikel 5

Wanneer er sprake is van een zogenaamd 'niet-rechthebbend gezinslid of partner' dient een uitkering verstrekt te worden als ware de rechthebbende een alleenstaande of alleenstaande ouder⁹⁵. Zo'n situatie kan zich voordoen wanneer er bijvoorbeeld een gezinslid of partner wordt uitgesloten van het recht op uitkering in verband met een te lang verblijf buiten Nederland.

Het eventuele inkomen en vermogen van dit niet-rechthebbend gezinslid moet overigens in die gevallen (deels) in aanmerking worden genomen.

De mogelijkheid om de norm voor een alleenstaande (ouder) te verhogen met een toeslag is strikt gezien vanuit de WWB beperkt tot diegene die feitelijk alleenstaande (ouder) is⁹⁶. Er bestaat dus voor de gehuwde met een niet-rechthebbende partner of voor de alleenstaande (ouder) met een niet-rechthebbend gezinslid geen recht op toeslag.

Niettemin dient op basis van constante jurisprudentie die gevormd is onder de WWB en voorafgaande Algemene bijstandswet, een toeslag worden verstrekt wanneer de niet-rechthebbende partner geen inkomen kan verkrijgen heeft. In zo'n situatie dient de toeslag er volgens de jurisprudentie in beginsel zelfs 20 procent van de gehuwdennorm moeten bedragen. Als de niet-rechthebbende partner echter wel inkomsten kan krijgen, maar zich door eigen toedoen in deze positie manoeuvreert, is er geen aanleiding om een toeslag te verstrekken. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een te lang verblijf buiten Nederland.

Een verlaging in verband met medebewoning zou in een dergelijke situatie formeel gezien niet mogelijk zijn, omdat deze beperkt is tot de gehuwdennorm⁹⁷. In voorkomende gevallen is het in dat geval mogelijk de bijstandsnorm van de bijstandsgerechtigde partner op grond van het individualiseringsbeginsel⁹⁸ te verlagen, zodat de toepasselijke gehuwdennorm bereikt wordt.

Artikel 6

Als aan een woning voor de belanghebbende geen woonkosten zoals bedoeld in artikel 1 onder e van deze verordening zijn verbonden, is sprake van lagere bestaanskosten dan in gevallen dat er wel woonkosten bestaan. De WWB⁹⁹ opent om die reden de mogelijkheid om de norm of de toeslag te verlagen.

De norm of de toeslag wordt met 20 procent van de gehuwdennorm verlaagd als de belanghebbende geen woonkosten heeft. Dat kan zich voordoen bij krakers of in het geval dat de woonkosten worden betaald door een derde, bijvoorbeeld door elders wonende ouders of ex-partner.

In onderdeel b wordt de verlaging ingeval er door belanghebbende in het geheel geen woning bewoond vastgesteld op 10 procent van de gehuwdennorm. Dit is in overeenstemming met de toelichting de WWB.

Een belanghebbende die geen woning bewoond wordt geacht lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te hebben vanwege het ontbreken van woonkosten.

⁹⁵ artikel 24 WWB

⁹⁶ artikel 25 lid 1 WWB in verbinding met artikel 20 eerste lid onder b en 20 tweede lid onder b WWB

⁹⁷ artikel 26 WWB

⁹⁸ artikel 18 lid 1 van de WWB

⁹⁹ artikel 27 WWB

Niettemin zijn de kosten van het bestaan niet zoveel lager als voor een belanghebbende die kosteloos woont in een woning. Een dakloze wordt immers geconfronteerd met de hogere kosten van het op straat leven, zoals de kosten van nachtopvang.

De hoogte van een verlaging op basis van dit artikel heeft geen invloed op de wijze waarop de bijstand verleend moet worden. Indien bijstand verleend wordt aan daklozen, kan het college gebruik maken van zijn bevoegdheid om een budgetteringsplicht op te leggen¹⁰⁰ of de bijstand in natura (in de vorm van opvang) te verlenen.

Overigens geschiedt de verlening van bijstand aan belanghebbenden zonder adres¹⁰¹ op grond van de WWB¹⁰² door bij AMvB (Bijstandsbesluit adreslozen) aan te wijzen centrumgemeenten. Maar niet elke belanghebbende zonder woning is een adresloze in de zin van aangehaalde wet. Belanghebbende kan immers ook de beschikking hebben over een postadres bij familie of een instantie.

Artikel 7

De schoolverlaterverlaging¹⁰³ is volgens de toelichting van de WWB bedoeld om de schoolverlater gedurende het eerste half jaar niet in een veel betere financiële positie te brengen als toen hij nog aangewezen was op studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de WTOS¹⁰⁴.

Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt naar een (voormalig) uit- of thuiswonende student. Met deze omstandigheden wordt immers al rekening gehouden in artikel 4 en 6 van deze verordening.

Artikel 8

De WWB¹⁰⁵ geeft het College de bevoegdheid om de toeslag te verlagen, indien het van oordeel is dat, gezien de hoogte van het toepasselijke minimumjeugdloon er voor de alleenstaande van 21 of 22 jaar een drempel zou kunnen zijn om werk te aanvaarden.

Artikel 9

De verschillende verlagingen in deze verordening zien op verschillende omstandigheden bij belanghebbende en kunnen elk afzonderlijk als redelijk in betreffende omstandigheden worden beschouwd. Zonder dit artikel zou dat echter kunnen betekenen, dat -met name in situaties waarin de schoolverlaterverlaging in combinatie met een van de andere verlagingen aan de orde is- het college de bijstand vanwege deze samenloop zo laag zou moeten vaststellen, dat er feitelijk geen sprake meer zou zijn van adequate bijstandsverlening.

In voorkomende gevallen zou het college de bijstand hoger moeten vaststellen¹⁰⁶. Daarom is er voor gekozen om al in deze verordening een minimum bedrag vast te leggen, waarop het college de bijstand (inclusief eventuele toeslag en verlagingen) tenminste moet vaststellen.

Artikel 10, 11 en 12

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

¹⁰⁰ artikel 57 WWB

¹⁰¹ als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

¹⁰² artikel 40 lid 1 WWB

¹⁰³ artikel 28 WWB

¹⁰⁴ Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

¹⁰⁵ artikel 29 WWB

¹⁰⁶ artikel 18 lid 1 WWB

Bijlage 1D

Algemene toelichting

Decentralisatie langdurigheidstoelage

Vanaf 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd naar gemeenten. Voor 2009 vond de langdurigheidstoelage uitsluitend zijn grondslag in de WWB¹⁰⁷ zelf. Daarin werd nauw omschreven in welke gevallen en onder welke voorwaarden mensen met een laag inkomen in aanmerking komen voor de toelage. De gedachte achter de toelage is, dat mensen die langdurig een inkomen op het sociaal minimum hebben, geen financiële ruimte hebben om te reserveren voor onverwachte uitgaven.

Bevoegdheid gemeenten

In de WWB¹⁰⁸ is de basis voor de langdurigheidstoelage opgenomen:

"Het college verleent op aanvraag een langdurigheidstoelage aan een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering."

In de WWB is bepaald¹⁰⁹ dat de gemeenteraad een verordening moet vaststellen. De regels in de verordening moeten in ieder geval betrekking moeten hebben op de hoogte van de langdurigheidstoelage en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

Doelgroep

De gedecentraliseerde langdurigheidstoelage geeft gemeenten in beginsel niet de mogelijkheid om werkenden met een laag inkomen uit te sluiten van het recht op langdurigheidstoelage.

Wel is het mogelijk door middel van beleidsregels dat het College nadere regels stelt ten aanzien van het invullen van de zinsnede 'geen uitzicht heeft op inkomensverbetering'.

Studenten

Uit de parlementaire stukken¹¹⁰ blijkt dat studenten geen recht hebben op een langdurigheidstoelage.

Omdat dit niet expliciet tot uiting komt in de WWB is ervoor gekozen om in de verordening de uitsluiting van het recht op langdurigheidstoelage voor studenten expliciet op te nemen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 3

In dit artikel worden de voorwaarden nader uitgewerkt.

In het eerste lid zijn de voorwaarden langdurig laag inkomen geregeld. Hierbij wordt teruggegrepen op de gedefinieerde referentieperiode¹¹¹.

Overigens zal wel, op basis van constante jurisprudentie¹¹² een marginale overschrijding van de inkomensgrens genegeerd moeten worden.

Artikel 4

In lid 1 worden studenten expliciet uitgesloten van de langdurigheidstoelage. De overweging hierachter is dat bij studenten, die zich met hun studie voorbereiden op de beroepspraktijk op hoger niveau, geen sprake is van een gebrek aan arbeidsmarktperspectief.

¹⁰⁷ artikel 36 WWB

¹⁰⁸ artikel 36, eerste lid WWB

¹⁰⁹ artikel 8 WWB

¹¹⁰ de tweede nota van wijziging (TK 31 559) van het wetsvoorstel Intrekking van de Invoeringswet Wet werk en bijstand

¹¹¹ artikel 1 lid 2 onder g van de verordening

¹¹² CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a.

Aangezien de langdurigheidstoelage onderdeel uitmaakt van bijzondere bijstand gelden de uitsluitingsbepalingen¹¹³ van de WWB ook voor de langdurigheidstoelage. Om onduidelijkheden in de uitvoering te voorkomen wordt in lid 2 duidelijk aangegeven dat de uitsluitingsgrond zich moet hebben voorgedaan in de referentieperiode.

In onderdeel 3 en 4 wordt bepaald dat indien in de referentieperiode een sociale uitkering verlaagd is vanwege het belemmeren van de arbeidsplicht, er geen recht op de toeslag bestaat. Deze bepaling geldt, door de verwijzing naar de Wet SUWI¹¹⁴ ook voor maatregelen die bijvoorbeeld in het kader van de WW zijn opgelegd.

Om schrijnende gevallen te ontzien is in lid 5 de mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van deze algemene regel.

Artikel 5

Dit artikel borgt dat de huidige werkwijze bij de beoordeling van het recht op langdurigheidstoelage bij echtparen ongewijzigd blijft. Wel wordt de mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van deze algemene bepaling.

Artikel 6

Met dit artikel wordt beoogd de regeling zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijk uit te voeren. Ten principale is wel verwerkt dat de rechthebbenden de mogelijkheid hebben om de door middel van een negatieve optie aan te bieden langdurigheidstoelage te weigeren. Onder negatieve optie wordt verstaan dat de wilsuiking tot het doen van een aanvraag wordt verkregen door niet te reageren op een brief waarin het voornemen tot het opmaken van een ambtshalve aanvraag voor langdurigheidstoelage aan de belanghebbende(n) kenbaar wordt gemaakt.

Artikel 7

Gelet op het doel van de langdurigheidstoelage wordt de rechthebbende(n) de kans geboden om de langdurigheidstoelage gedurende een periode van maximaal 1 jaar te reserveren. Op die manier kan een belanghebbende, wanneer hij van zichzelf weet dat hij moeite heeft om te reserveren, voortdurend de beschikking hebben over een bedrag voor duurzame gebruiksgoederen.

Artikel 8

In dit artikel wordt de hoogte van de toeslag geregeld. Gelet op het doel van de langdurigheidstoelage wordt ervoor gekozen om voor echtparen en alleenstaande ouders hetzelfde bedrag te hanteren. Dit omdat verondersteld mag worden dat er zwaardere eisen gesteld moeten worden aan veel huishoudelijke apparatuur voor meerpersoonshuishoudens dan bij eenpersoonshuishoudens.

Artikel 9

In dit artikel wordt geregeld dat het College de bevoegdheid heeft om het vaststellen van, met name de wat meer gedetailleerde en op uitvoering gerichte, regels en richtlijnen te mandateren aan het afdelingshoofd Werk, Inkomen en Zorgverlening.

Artikel 10

Voor de uniformering vindt de indexering jaarlijks op dezelfde wijze plaats als bij het sociaal cultureel fonds. Gelet op het feit dat de langdurigheidstoelage bedoeld is voor de aanschaf- en vervangingskosten van duurzame gebruiksgoederen is het reëel om voor de indexering aan te sluiten bij de consumentenprijsindex.

Artikel 11, 12 en 13

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

¹¹³ artikel 13 lid 1 WWB

¹¹⁴ artikel 1 onder I van de Wet SUWI

Bijlage 2: Maatregelverordening Weert 2012

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen.

1. Deze verordening verstaat onder:

- a. WWB: Wet werk en bijstand;
- b. Ioaw: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- c. Ioaz: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- d. Bbz: Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004;
- e. uitkeringsgerechtigde: persoon met een uitkering ingevolge de WWB, Bbz, Ioaw en Ioaz;
- f. Ioaw/Ioaz: de Ioaw alsmede de Ioaz, beiden voor zover zij op belanghebbende van toepassing zijn;
- g. Bijstandsnorm: de norm zoals bedoeld in artikel 5 onder c WWB;
- h. Ioaw/Ioaz-norm: de op belanghebbende van toepassing zijnde netto grondslag bedoeld in artikel 5, vierde lid Ioaw/Ioaz;
- i. Norm: de normen als bedoeld onder sub g en h voor zover van toepassing;
- j. verlagen: het afstemmen van de bijstand op grond van artikel 18, tweede lid WWB, het verlagen van een uitkering op grond van artikel 20 tweede lid Ioaw en artikel 20 eerste lid Ioaz en het blijvend of tijdelijk (gedeeltelijk) weigeren van een uitkering op grond van artikel 20 eerste lid Ioaw en artikel 20 tweede lid Ioaz;
- k. inlichtingenplicht: de verplichting, als bedoeld in artikel 17 eerste lid WWB, artikel 38 tweede lid Bbz, artikel 13 eerste lid Ioaw of artikel 13 eerste lid Ioaz;
- l. benadelingsbedrag: het bruto bedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting ten onrechte is verleend als bijstand of uitkering op grond van respectievelijk de WWB, Bbz, Ioaw of Ioaz;
- m. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert;
- n. de raad: de gemeenteraad van de gemeente Weert;
- o. misbruik: het niet, niet volledig of onjuist verstrekken van informatie waardoor ten onrechte bijstand of uitkering wordt ontvangen;
- p. oneigenlijk gebruik: het schenden van één of meer verplichtingen, niet zijnde misbruik, :
 - uit de WWB, Bbz, Ioaw en Ioaz;
 - als bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
 - die zijn verbonden aan de bijstand of uitkering;
 - danwel het door belanghebbende handelen in strijd met het doel en de strekking van de WWB, Bbz, Ioaw en Ioaz;
- q. wachttijd: een periode van vier weken na de melding, bedoeld in artikel 44 lid 2 WWB;
- r. traject: het traject zoals bedoeld in de re-integratieverordening Weert 2012;
- s. tegenprestatie: de tegenprestatie als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub c WWB, artikel 37 lid 1 sub f Ioaw en artikel 37 lid 1 sub f Ioaz.

2. De begripsbepalingen van de WWB, Bbz, Ioaw en Ioaz zijn op deze verordening van toepassing, tenzij daarvan nadrukkelijk wordt afgeweken.

Artikel 2 Bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

1. Het college draagt zorg voor de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de WWB, Bbz, Ioaw en Ioaz.

2. Bij misbruik en oneigenlijk gebruik als bedoeld in het eerste lid verlaagt het college de norm overeenkomstig deze verordening.

Artikel 3 Handhavingsbeleid

1. In het door de Raad vastgestelde Fraudebeleidsplan is het te voeren beleid op het gebied van handhaving en controle van de rechtmatigheid van de WWB, Ioaw en Ioaz opgenomen.

2. De te verwachten en behaalde resultaten van het handhavingsbeleid worden jaarlijks gerapporteerd aan de raad.

Paragraaf 2. Het verlagen van de bijstand, uitkering of inkomensvoorziening

Artikel 4. Hoogte, duur en toepassing van de verlaging

1. Een verlaging wordt afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert.
2. De verlaging wordt toegepast op
 - a. de voor de uitkeringsgerechtigde van toepassing zijnde norm;
 - b. de bijzondere bijstand, voor zover verstrekt voor levensonderhoud aan belanghebbenden onder de 21 jaar
 - c. de bijzondere bijstand voor woonkosten en premie arbeidsongeschiktheidsverzekering aan zelfstandigen die bijstand voor het levensonderhoud op grond van het Bbz ontvangen, of hebben ontvangen;
 - d. de bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 5 onder d WWB, indien de verwijtbare gedraging van de belanghebbende, in relatie met de aangevraagde of ontvangen bijzondere bijstand, naar oordeel van het college daartoe aanleiding geeft.
3. Een verlaging wordt over één maand uitgevoerd. Het college kan het noodzakelijk achten om uitvoering van de verlaging te spreiden over meerdere maanden.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

- 1 De verlaging wordt opgelegd met ingang van de eerste van de maand waarin de beschikking aan de belanghebbende is verstuurd. Indien dit niet mogelijk is, wordt de verlaging uitgevoerd met ingang van de eerst volgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het toepassen van een verlaging aan belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die betreffende maand geldende norm.
2. Voor zover de bijstand, uitkering of inkomensvoorziening nog niet is uitbetaald, wordt de verlaging toegepast op de nabetaling van de betreffende bijstand of uitkering.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan, voorzover het zelfstandigen betreft die een uitkering voor het levensonderhoud in de vorm van een geldlening op grond van het Bbz hebben ontvangen, de maatregel met terugwerkende kracht worden betrokken bij de definitieve vaststelling van die bijstand.
4. Indien belanghebbende geen bijstand of uitkering ontvangt, wordt een verlaging niet toegepast. Indien de uitkeringsgerechtigde binnen een periode van 12 maanden opnieuw bijstand of uitkering gaat ontvangen, wordt dan een besluit genomen over het alsnog toepassen dan wel afzien van een verlaging.
5. Bij schending van de inlichtingenplicht geldt, in afwijking van het gestelde in de laatste volzin van lid 4, een termijn van vijf jaar.

Artikel 6. Afzien van het toepassen van een verlaging

1. Het college kan volstaan met een schriftelijke waarschuwing indien sprake is van schending van de inlichtingenplicht tenzij:
 - a. binnen de voorafgaande 12 maanden een vergelijkbare gedraging heeft plaatsgevonden of;
 - b. er sprake is van ten onrechte verstrekte bijstand of uitkering.
2. Het college ziet af van het toepassen van een verlaging indien
 - Elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt of
 - de gedraging meer dan 12 maanden vóór constatering van die gedraging door het college heeft plaatsgevonden, tenzij de gedraging een schending van de inlichtingenplicht inhoudt en als gevolg van die gedraging ten onrechte bijstand, uitkering of inkomensvoorziening is verleend. Een verlaging wegens schending van de inlichtingenplicht wordt niet opgelegd na verloop van vijf jaar nadat de betreffende gedraging heeft plaatsgevonden.

3. Het college laat de beoordeling van een maatregel in beginsel achterwege indien;
a. er sprake is van een aanvraag voor een uitkering op grond van de WWB, loaw, loaz of Bbz en;
b. de aanvrager op grond van artikel 4:5 Awb in de gelegenheid is gesteld binnen een gestelde termijn alsnog te voldoen aan de inlichtingenplicht en;
c. de aanvrager binnen de onder b bedoelde termijn zijn verzuim hersteld heeft.

4. Indien de feiten en omstandigheden van de aanvrager daartoe naar het oordeel van het college aanleiding geven kan afgeweken worden van lid 3.

5. Lid 3 is van overeenkomstige toepassing op aanvragen op grond van de Wet investeren in jongeren waarop op grond van artikel 78t lid 4 WWB wordt beslist.

Artikel 7. Samenloop van gedragingen en recidive

1. Indien de uitkeringsgerechtigde zich tegelijkertijd schuldig maakt aan schending van meerdere verplichtingen verbonden aan de bijstand of uitkering vindt voor toepassing van de verlaging cumulatie plaats.

2. Het percentage van de verlaging zoals genoemd in artikel 8 en artikel 9 wordt verdubbeld indien aan de uitkeringsgerechtigde binnen de voorafgaande 12 maanden een beschikking is verstuurd waarbij een verlaging is opgelegd.

3. Lid 2 wordt eveneens toegepast indien is afgezien van het opleggen van een maatregel, anders dan op grond van artikel 6 tweede lid, of indien toepassing is gegeven aan artikel 6 eerste of derde lid.

4. Indien bij toepassing van het tweede lid de verdubbeling van het oorspronkelijke verlagingpercentage leidt tot een verlaging die hoger uitvalt dan de van toepassing zijnde norm, wordt de periode van de verlaging verdubbeld..

Artikel 8. De gedragingen betreffende de arbeidsinschakeling en de omvang van de verlaging van de norm

1. Het door de uitkeringsgerechtigde niet of onvoldoende nakomen van de verplichtingen bedoeld in artikel 9 WWB en artikel 55 WWB, artikel 37 loaw en artikel 37 loaz worden onderscheiden in de volgende categorieën:

a. Eerste categorie:

i. Niet tijdsige inschrijving bij het UWV WERKbedrijf, alsmede de verlenging daarvan.

b. Tweede categorie:

i. het niet direct melden van de reden van niet-naleving van de re-integratieverplichting;

ii. het zich niet onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard;

iii. het niet, danwel in onvoldoende mate, voldoen aan de verplichting tot het leveren van een tegenprestatie.

c. Derde categorie:

i. het niet, danwel onvoldoende meewerken aan de totstandkoming, uitvoering of evaluatie van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de WWB;

ii. het door een belanghebbende jonger dan 27 jaar gedurende de wachttijd in onvoldoende mate in houding en gedrag vertonen van actief zoekgedrag naar algemeen geaccepteerde arbeid.

d. Vierde categorie:

i. het onvoldoende meewerken aan de totstandkoming, uitvoering en evaluatie van een traject gericht op arbeidsinschakeling, waaronder het onvoldoende meewerken aan een (medisch) onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling. Hieronder wordt mede verstaan een plan van aanpak als bedoeld in artikel 9a WWB;

ii. het stellen van onredelijke eisen in verband met door de uitkeringsgerechtigde te verrichten algemeen geaccepteerde arbeid, die het aanvaarden of verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid belemmeren;

iii. het niet of onvoldoende meewerken aan het behoud of bevorderen van de arbeidsbekwaamheid;

iv. Het niet of onvoldoende meewerken aan activiteiten of werkzaamheden, gericht op de arbeidsinschakeling;

v. het nalaten de opgedragen werkzaamheden of activiteiten naar beste vermogen te verrichten, met uitzondering van de tegenprestatie;

vi. het niet aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid door de uitkeringsgerechtigde;

2. Voor de omvang van de maatregel per categorie geldt een verlaging van:
- 10 procent van de norm bij gedragingen van de eerste categorie;
 - 25 procent van de norm bij gedragingen van de tweede categorie;
 - 50 procent van de norm bij gedragingen van de derde categorie;
 - 100 procent van de norm, bij gedragingen van de vierde categorie

Artikel 9. Overige gedragingen en de omvang van de verlaging

1. Het door de uitkeringsgerechtigde niet of onvoldoende nakomen van de inlichtingenplicht heeft verlaging van de norm tot gevolg. De verlaging bedraagt:

- 10% van de norm gedurende één maand bij een verwijtbare gedraging indien er geen sprake is van misbruik;
- 10% van het bruto-nadeel, met een minimum van 10% van de norm in geval van misbruik.

2. Gedragingen als bedoeld in artikel 8 eerste lid en artikel 9 eerste lid die gepaard gaan met zeer ernstige misdrijvingen hebben een extra verlaging van de norm tot gevolg. De verlaging bedraagt:

- 25% van de norm gedurende één maand bij een zeer ernstige misdrijving;
- 100% van de norm gedurende één maand bij een zeer ernstige misdrijving in de vorm van een bedreiging of bij een zeer ernstige misdrijving waarbij aangifte bij de politie wordt gedaan, danwel waarbij er sprake is van een verschijningsverbod.

3. Gedragingen van de uitkeringsgerechtigde die betrekking hebben op een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan hebben een verlaging van de norm tot gevolg, afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag, met in achtneming van onderstaande:

- indien het benadelingsbedrag niet vast te stellen is, geldt een verlaging van 25% tot het moment dat uitkeringsgerechtigde de tekortkoming heeft opgeheven;
- indien het benadelingsbedrag vast te stellen is, wordt de norm verlaagd overeenkomstig het benadelingsbedrag;
- in geval van onverantwoord interen bij vermogen door een WWB-, Bbz- of loaz-uitkeringsgerechtigde geldt een verlaging van 25% van de norm gedurende een periode overeenkomstig de fictieve interingstermijn, met een maximum van 36 maanden.
- Indien een uitkeringsgerechtigde door eigen toedoen afhankelijk wordt van de WWB, loaw, loaz geldt een verlaging van 100% gedurende één maand.
- Indien vastgesteld kan worden dat het nalaten van het verwijtbare gedrag had geleid tot het twee of meer maanden later ingaan van de bijstand of uitkering geldt, in afwijking van sub d, een verlaging van 100% gedurende twee maanden. Van deze situatie is in elk geval sprake dien er naar het oordeel van het college sprake is van een verwijtbare beëindiging van het bedrijf of zelfstandig beroep van de uitkeringsgerechtigde.

Paragraaf 3. Overige bepalingen

Artikel 10. Verlaging van de bijstand en uitkering

Het college verlaagt de bijstand of uitkering overeenkomstig het bepaalde in deze verordening, onverminderd de eventuele terugvordering van ten onrechte ontvangen bijstand of uitkering, indien belanghebbende onjuiste, onvolledige of in het geheel geen inlichtingen verstrekt die van belang zijn of kunnen zijn voor de hoogte, de duur van of het recht op (voortzetting van) bijstand of uitkering.

Artikel 11. Aangifte Openbaar Ministerie.

Bij financiële benadeling van de gemeente handelt het college overeenkomstig de 'Aanwijzing sociale zekerheidsfraude' van het Openbaar Ministerie.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 12. Hardheidsclausule.

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing ervan tot kennelijke onbillijkheid leidt.

Artikel 13. Nadere regels.

Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de uitvoering van deze verordening.

Artikel 14. De inwerkingtreding.

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel 15. Citeertitel.

Deze verordening wordt aangehaald als "Maatregelverordening Weert 2012".

Artikel 16 Intrekking bestaande verordening

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de "Maatregelverordening Weert 2010", zoals deze is vastgesteld door de raad op 15 december 2010 ingetrokken.

Toelichting bij de verordening

Algemene toelichting

1. Wet aanscherping WWB en samenvoeging met WIJ

In december zal de Eerste Kamer nagenoeg zeker instemmen met het wetsvoorstel tot wijziging van de WWB en samenvoeging van de WIJ. De invoeringsdatum is 1 januari 2012, waarbij de aangescherpte WWB direct geldt voor nieuwe gevallen en voor het 'zittende bestand' per 1 juli 2012.

De wet is de opmaat naar de Wet werken naar vermogen (Wwnv), die een beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2013. Waar de Wwnv met name een cultuuromslag behelst op het gebied van re-integratie is de aanscherping van de WWB per 1 januari 2012 met name een cultuuromslag op het vlak van de uitkeringsverstrekking.

De aanscherping van de WWB geldt een viertal uitgangspunten:

- a. de eigen verantwoordelijkheid van de burger komt meer centraal te staan;
- b. het activerend karakter en de vangnetfunctie van de WWB moeten verder versterkt worden;
- c. de aanscherping van de verplichtingen van uitkeringsgerechtigden;
- d. de normering van de inkomensgrenzen voor minimabeleid op maximaal 110%.

Omwille van de eenvoud en eenduidigheid wordt ervoor gekozen om een gecombineerde maatregelverordening te maken voor zowel de WWB als loaw en loaz. De verschillen, bijvoorbeeld de norm waarvan uitgegaan moet worden bij de verlaging van de bijstand of uitkering komen tot uitdrukking door gebruikmaking van een begrippenlijst en een artikelsgewijze toelichting. Een en ander spreekt voor zich.

Per 1 januari 2012 zijn, in verband met de overgang van de WIJ naar de WWB, alle bepalingen die te maken hadden met de Wet investeren in jongeren verwijderd. Overigens wil dit niet zeggen dat jongeren die verwijtbaar gedrag onder het oude WIJ-regime hebben vertoond na 1 januari 2012 hiermee 'wegkomen'. Op grond van het overgangsrecht¹¹⁵ is gewaarborgd dat ook zaken onder het oude WIJ-regime bemaatregeld kunnen worden op grond van deze verordening.

Vanwege het grote aantal juridisch technische (en daarmee ook taalkundige) wijzigingen is ervoor gekozen om een nieuwe verordening vast te laten stellen. In essentie is deze verordening identiek aan de voorgaande. De wijzigingen van de verordening hebben te maken met:

- a. de overgang van de WIJ naar de WWB;
- ~~b. de verruiming van het gezinsbegrip;~~
- be. de verplichting tot het leveren van een tegenprestatie;
- cd. de introductie van de wachttijd van 4 weken voor jongeren (waarbij de jongere op zoek moet gaan naar werk en opleiding);
- de. de aanscherping van de regels rondom de ontheffing van de alleenstaande ouders met jonge kinderen.

¹¹⁵ artikel 78t WWB

Als gevolg van de 'Wet afschaffing huishoudinkomenstoets' is de huishoudinkomenstoets met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 komen te vervallen, waardoor de tekst van toelichting van deze verordening op onderdelen is herschreven.

2. Verlaging op maat

Wanneer het college tot het oordeel komt dat een uitkeringsgerechtigde zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate nakomt, wordt de bijstand of uitkering verlaagd. Er is dus geen sprake van een bevoegdheid, maar van een verplichting. Alleen wanneer iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, ziet het college af van zo'n verlaging. Verlaging van de bijstand of uitkering moet plaatsvinden overeenkomstig een door de gemeenteraad vast te stellen verordening. Dit is de maatregelverordening Weert 2012.

Het verlagen van de bijstand of uitkering op grond van het feit dat de belanghebbende zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate is nagekomen, wordt in de terminologie van de WWB, loaw en loaz (verder: de wet) aangeduid als het afstemmen van de bijstand of uitkering op de mate waarin de belanghebbende de opgelegde verplichtingen nakomt. Met het begrip 'afstemmen' wordt het uitgangspunt van de wet benadrukt dat rechten en plichten één kant van dezelfde medaille vormen.

Het college voert een verlaging op maat uit. In de maatregelverordening zijn voor gedragingen die een schending van een verplichting betekenen, uitgangpercentages vastgesteld.

De hoofdregel is dat het college een verlaging af dient te stemmen op:

- ernst van de gedraging;
- mate van verwijtbaarheid;
- persoonlijke omstandigheden.

Deze bepaling brengt met zich mee dat het college bij elke verlaging van de bijstand of uitkering zal moeten nagaan op welke wijze deze afgestemd dient te worden. Een afwijking van de richtlijn kan zowel een verzwarende als een matigende verlaging betekenen.

3. bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

Een goed handhavingsbeleid is belangrijk omdat dit voorkomt dat onterecht gemeenschapsgeld wordt uitgegeven. Als fraude goed bestreden wordt, vergroot dit onder de burgers van Weert het draagvlak van de bijstandverstrekking. Ook beperkt een goed handhavingsbeleid de uitgaven op het Inkomensdeel. Bespaarde middelen kunnen dan voor andere doelen (als minimabeleid en re-integratie) worden ingezet.

De WWB schrijft voor¹¹⁶ dat gemeenten in een verordening regels moeten vastleggen voor de bestrijding van ten onrechte ontvangen bijstand en voor bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. In de loaw en loaz is dit per 2010 overgenomen.

Deze verordening mag onderdeel zijn van de maatregelverordening. Er worden geen eisen gesteld aan de inhoud van het beleid. Toch moet de gemeente een goed handhavingsbeleid voeren in het kader van het financiële beheer. Dit financieel beheer brengt met zich mee dat er voortdurend aandacht blijft bestaan voor de bestrijding van mis- en oneigenlijk gebruik. Op 3 november 2004 is door de Raad voor het eerst het Fraudebeleidsplan vastgesteld. In dit Fraudebeleidsplan is het beleid opgenomen ten aanzien van handhaving en controle van de rechtmatigheid voor de WWB. Met ingang van 2010 is dat beleid ook van toepassing verklaard voor de IOAW en de IOAZ.

De handhaving is geënt op het principe van het Hoogwaardig Handhaven, dat rust op de volgende 4 pijlers:

- Vroegtijdig informeren
- Optimaliseren van de dienstverlening
- Vroegtijdige detectie en afhandeling van (fraude)signalen
- Daadwerkelijk sanctioneren

De controle op rechtmatigheid van de wet is gebaseerd op signaalsturing. In het Fraudebeleidsplan is dit nader uitgewerkt.

4. Relatie met de re-integratieverordening Weert 2012

Gemeenten moeten ook een Re-integratieverordening (WWB, loaw, loaz) vaststellen. Voor de WWB, loaw en loaz is er een gecombineerde verordening, te weten de 're-integratieverordening Weert 2012'. In deze verordening moet vastgelegd worden hoe de gemeente cliënten gaat ondersteunen bij de arbeidsinschakeling en hoe zij omgaat met het aanbieden van voorzieningen

¹¹⁶ artikel 8a WWB

gericht op arbeidsinschakeling. De algemene verplichting staat in de wet genoemd. In de re-integratieverordening Weert 2012 wordt aandacht geschonken aan de voorzieningen die de gemeente inzet.

De vertaling daarvan vindt plaats in de individuele beschikking. Indien een cliënt de verplichtingen niet nakomt, leidt dit in beginsel tot een verlaging van de bijstand of uitkering, waarvoor de basis is gelegd in de maatregelverordening.

5. De relatie met het Bbz

Deze verordening is ook van toepassing op de verlening van bijstand op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Het gaat hierbij primair om de verlening van algemene bijstand voor het levensonderhoud, en de in de jaarnorm¹¹⁷ opgenomen bijzondere bijstand voor hoge woonkosten en premie arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Het gaat ook om uitbreiding van het begrip inlichtingen- en medewerkingsplicht.

Het gaat hierbij om de verplichting¹¹⁸ voor de zelfstandige aan wie bijstand wordt verleend om behoren een administratie te voeren en deze op eigen initiatief binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar waarin bijstand is verleend, aan het college te overleggen.

Die plicht geldt ook als de gemeente om de administratie vraagt, bijvoorbeeld om de bedrijfsontwikkeling te beoordelen in het geval verlenging van de uitkeringstermijn aan de orde is. Een verdere specificatie is niet nodig. Immers, voor zelfstandigen die een uitkering krachtens het Bbz ontvangen of hebben ontvangen, gelden ook de algemene inlichtingplicht en de medewerkingsplicht.

Ten aanzien van het niet leveren van de administratie (jaarcijfers) voor de definitieve vaststelling van de verleende uitkering over het betreffende boekjaar, geldt¹¹⁹ dat het college de bijstand van de zelfstandige terugvordert voor zover de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend als gevolg van het niet nakomen van die verplichting. In de Bbz is opgenomen¹²⁰ dat het college kosten van bijstand in de vorm van een geldlening terugvordert, indien de zelfstandige de uit de geldlening voortvloeiende verplichtingen niet of niet behoorlijk nakomt. Het college is onder toepassing van beide artikelen gehouden de geldlening over het betreffende boekjaar geheel van de zelfstandige terug te vorderen, in het geval de hier bedoelde verplichting niet wordt nagekomen.

Er is in dat geval in principe geen aanleiding om tevens een maatregel op grond van deze verordening op te leggen: de gehele jaaruitkering wordt immers al teruggevorderd.

Het leveren van de jaarcijfers is ook nodig voor vaststelling¹²¹ van het bedrag om niet of de rentereductie (bedrijfskapitaal aan gevestigde zelfstandigen). Als de zelfstandige hiervoor geen jaarcijfers overlegt, kent de gemeente geen bedrag om niet of rentereductie toe. Er is dan ook geen aanleiding voor een maatregel, nog daargelaten dat een maatregel niet op een reeds verstrekte geldlening kan worden geëffectueerd.

Ten aanzien van de in hoofdstuk 2 van de verordening opgenomen gedragingen en maatregelen, met betrekking tot de verplichtingen, gericht op het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid, geldt voor zelfstandigen en hun partners het volgende:

De in de wet opgenomen verplichtingen¹²² gelden alleen voor de zelfstandige die geschikt is voor het verrichten van arbeid, maar die ten minste zes maanden zijn bedrijf of zelfstandig beroep niet kan uitoefenen¹²³.

Deze verplichtingen kunnen aan de partner van de zelfstandige worden opgelegd, voor zover die partner tevens rechthebbende is voor de WWB en niet zelf een zelfstandige in de zin van het Bbz is, of fulltime meewerkt in het bedrijf of zelfstandig beroep van de zelfstandige. Uiteraard kan ook bij minder uren rekening worden gehouden met de meewerkuren in het bedrijf of zelfstandig beroep van de zelfstandige.

¹¹⁷ artikel 1, onderdeel g, Bbz

¹¹⁸ artikel 38, tweede lid van het Bbz

¹¹⁹ artikel 45, eerste lid Bbz

¹²⁰ artikel 47 Bbz

¹²¹ artikel 21 Bbz

¹²² artikel 9 en 10 WWB

¹²³ artikel 38, derde lid Bbz

De in hoofdstuk 4 opgenomen gedragingen die leiden tot een maatregel (tekortschietend besef van verantwoordelijkheid en zeer ernstige misdragingen) zijn ook voor het Bbz gedragingen die leiden tot een maatregel¹²⁴.

Uit het Bbz vloeit voort¹²⁵ dat de zelfstandige de door het college opgelegde verplichtingen, gericht op een doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening, moet nakomen. Doet hij dat niet of in onvoldoende mate, dan is het college bevoegd om een maatregel op te leggen, omdat de zelfstandige door deze verplichting niet of niet voldoende na te komen, blijk heeft gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening.

De gemeente kan bijvoorbeeld een verplichting opleggen, gericht op beperking van de bedrijfskosten (zoals uitzien naar een goedkopere bedrijfsruimte, inruil dure leaseauto voor een goedkopere, stopzetten niet-noodzakelijke abonnementen etc.), op verbetering van de omzet (effectievere acquisitie, verandering brutowinstmarge, verandering openstelling, ontwikkeling internetverkoop etc.), of op vermindering van de privé-uitgaven. Als later blijkt dat de zelfstandige niet (volledig) aan de gestelde verplichtingen heeft voldaan, kan dat leiden tot beëindiging van de bijstand, of voortzetting van de bijstand met een maatregel. Uiteraard is het opleggen van een maatregel alleen aan de orde, indien er nog sprake is van een lopende Bbz-uitkering. Als geen benadelingbedrag of –periode kan worden vastgesteld - en dat is bij de bijstandsverlening aan zelfstandigen en de daarbij geldende specifieke verplichtingen vaak het geval - dan geldt een maatregel van de tweede categorie¹²⁶.

Als wegens ziekte of arbeidsongeschiktheid een beroep op Bbz wordt gedaan. Dan kan eveneens een maatregel aan de orde zijn wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening. Het Bbz 2004 gaat primair uit van de eigen verantwoordelijkheid van de zelfstandige.

In dit kader betekent dit dat de zelfstandige zelf verantwoordelijk is voor het afsluiten van een toereikende particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering. Deze verzekering wordt beschouwd als een voorliggende voorziening op bijstand. Een zelfstandige die verwijtbaar geen arbeidsongeschiktheidsverzekering of een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een te lage dekking of te lange wachttijd heeft afgesloten en die bij ziekte/arbeitsongeschiktheid een beroep doet op het Bbz, heeft een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening betoond.

Een afwijzing van de bijstandsaanvraag op grond van een voorliggende voorziening¹²⁷ is echter niet aan de orde, aangezien na het ingaan van de arbeidsongeschiktheid sprake zal zijn van feitelijke onverzekerbaarheid.

Er kan dan geen sprake meer zijn van een beroep kunnen doen op een voorliggende voorziening. Wel kan, als uitkering wordt verleend omdat aan de overige voorwaarden voor het verkrijgen van recht op uitkering is voldaan, een maatregel aan de orde zijn.

Bij beëindigende ondernemers die een beroep op het Bbz doen, moet worden beoordeeld of de noodzakelijke beëindiging wegens niet-levensvatbaarheid van het bedrijf is veroorzaakt door verwijtbaar gedrag van de zelfstandige (bijvoorbeeld door slechte betalingsmoraliteit, of een onverantwoord hoog uitgavenpatroon). Als daarvan sprake is, is een maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening aan de orde.

Opbouw van de verordening

Deze verordening is als volgt opgebouwd:

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

In deze paragraaf staan de algemene bepalingen genoemd, zoals begripsomschrijvingen en de opdracht aan het college.

Paragraaf 2: Het verlagen van de bijstand of uitkering

¹²⁴ Artikel 18, tweede lid, van de wet is onverkort van toepassing op het Bbz.

¹²⁵ artikel 38, eerste lid

¹²⁶ 20% van de bijstandnorm

¹²⁷ artikel 15, eerste lid, van de WWB

In dit onderdeel van de verordening zijn opgenomen de wijze waarop verlaging wordt toegepast en uitgevoerd, uitgangspunten welke aanleiding geven tot het afstemmen van de uitkering en dergelijke.

Paragraaf 3: Overige bepalingen

In dit onderdeel worden de overige bepalingen beschreven inzake verlagingen.

Paragraaf 4: Slotbepalingen

Dit betreft het sluitstuk van de verordening en betreft bepalingen zoals de hardheidsclausule, citeertitel en ingangsdatum.

Artikelsgewijze toelichting

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen.

Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit de WWB¹²⁸, de loaw¹²⁹, de loaz¹³⁰ en het Bbz 2004¹³¹.

Hieronder volgt een nadere uitwerking van een viertal begripsomschrijvingen:

1. Inlichtingenplicht

De inlichtingenplicht strekt niet verder dan tot hetgeen redelijkerwijs nodig is voor de vaststelling van het recht op bijstand of uitkering op grond van respectievelijk de WWB, Bbz, loaw of loaz. Ondanks dat kan de inlichtingenplicht inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van belanghebbende. Daarom dienen het college (en het UWV WERKbedrijf) bij het verzamelen van inlichtingen proportionaliteit en subsidiariteit in acht te nemen. Voorts dient het college in het individuele geval na te gaan of bepaalde (onbeloofde) activiteiten de arbeidsmarktkansen van belanghebbende bevorderen of zijn maatschappelijk functioneren positief beïnvloeden. Het college dient de op te leggen verplichtingen op deze bevindingen af te stemmen. ~~Met ingang van 1 januari 2012 strekt de inlichtingenplicht zich overigens, door de aanpassing van het gezinsbegrip, uit over alle leden van het gezin.~~

Om de juistheid en volledigheid van de inlichtingen aan te tonen, dient belanghebbende ~~(en de eventuele gezinsleden)~~ de aan het college (of het UWV WERKbedrijf) te verstrekken inlichtingen zoveel mogelijk te voorzien van bewijsstukken. Het overleggen van bankafschriften is een belangrijk voorbeeld. Beschikt belanghebbende niet meer over bepaalde bewijsstukken en kunnen deze ook niet meer geproduceerd worden en is dit laatste verwijtbaar, dan is het aan belanghebbende om op andere wijze een zo goed mogelijk inzicht te geven in de relevante feiten en omstandigheden. Het niet, niet behoorlijk of niet tijdig overleggen van (gevraagde) bewijsstukken / informatie wordt aangemerkt als het niet nakomen van de inlichtingenplicht en kan leiden tot het verlagen van de bijstand of uitkering op grond van de maatregelverordening en mogelijk ook tot intrekking/herziening en terugvordering van de bijstand of uitkering. Deze inlichtingenplicht geldt overigens niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling aan te wijzen administraties. In het Besluit SUWI is bepaald¹³² wanneer dit van toepassing is.

2. Misbruik

Van misbruik is sprake indien een belanghebbende in strijd met wettelijke voorschriften handelt waardoor ten onrechte bijstand of uitkering wordt verstrekt.

3. Oneigenlijk gebruik

¹²⁸ Wet werk en bijstand

¹²⁹ Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

¹³⁰ Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

¹³¹ Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004

¹³² artikel 5.2a Besluit SUWI

Van oneigenlijk gebruik is sprake indien een belanghebbende in strijd met het doel en de strekking van de wet handelt of één of meerdere verplichtingen schendt. Dit kunnen verplichtingen zijn die direct uit de wet voortvloeien of die specifiek aan het recht op bijstand of uitkering zijn verbonden.

Artikel 2 Bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

Dit artikel legt bij het college de verantwoordelijkheid neer om te zorgen voor het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik. Een en ander overeenkomstig de definities¹³³ van deze verordening.

Artikel 3 Handhavingsbeleid

In dit artikel is opgenomen dat de bij de WWB gehanteerde werkwijze van signaalsturing en Hoogwaardig Handhaven één op één wordt overgenomen voor de loaw en de loaz. De bepalingen uit het in het verleden vastgestelde heronderzoeksplan, gebaseerd op de toenmalige Rau¹³⁴ zijn per 2010 volledig komen te vervallen voor de loaw en de loaz.

Paragraaf 2. Het verlagen van de bijstand, uitkering en inkomensvoorziening

Artikel 4. Hoogte, duur en toepassing van de verlaging

Lid 1:

In dit lid is voor de duidelijkheid vastgelegd dat een verlaging altijd afgestemd dient te worden op de ernst van de misdrijving, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert.

Lid 2:

In dit lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een verlaging wordt uitgevoerd op de bijstandsnorm, loaw-norm of loaz-norm. Een verlaging over de periode van één maand kan niet hoger zijn dan de van toepassing zijnde norm. Indien een belanghebbende meerdere gedragingen heeft uitgevoerd waarvoor een verlaging geldt en dit heeft tot gevolg dat de verlaging hoger is dan de norm, dient de verlaging over meerdere maanden te worden verspreid. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald¹³⁵ dat een verlaging van de bijzondere bijstand op grond van de WWB¹³⁶ ook mogelijk is. Toevoeging van deze mogelijkheid is met name van belang voor die gevallen, waarin de op belanghebbende van toepassing zijnde norm niet toereikend is, maar de bijzondere bijstand (voor levensonderhoud) wel. Tevens voor bijzondere bijstand die aan zelfstandigen wordt verstrekt voor de woonkosten en/of premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Ook in geval dat belanghebbende uitsluitend bijzondere bijstand ontvangt, maar bijvoorbeeld tekort schiet in zijn besef van verantwoordelijkheid.

~~Door de introductie van het verruimde gezinsbegrip per 1 januari 2012 zijn alle gezinsleden verantwoordelijk voor de andere gezinsleden. Dit komt nadrukkelijk terug in de huishoudtoets. Alle inkomsten en vermogensbestanddelen van alle gezinsleden worden in aanmerking genomen. Deze lijn wordt ook doorgezet naar de verplichtingen; alle leden van het gezin krijgen de plicht tot arbeidsinschakeling en de inlichtingenplicht. Zoals eerder gezegd is de maatregelverordening de keerzijde van de verplichtingen. Het verwijtbare gedrag van één gezinslid leidt daarom ook tot een maatregel op de gehele gezinsnorm.~~

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat expliciet in de wet¹³⁷ en in de verordening¹³⁸ is opgenomen dat de persoonlijke omstandigheden van de belanghebbende (waaronder de gezinssituatie) meegewogen moeten worden in de hoogte van de op te leggen maatregel.

Lid 3:

Dit lid geeft aan op welke wijze de verlaging uitgevoerd dient te worden. In principe dient deze over één maand uitgevoerd te worden (één maand is ook: 12-02-2010 tot 12-03-2010). Indien er bijzondere redenen zijn, bijvoorbeeld, belanghebbende geeft aan problemen te krijgen met de

¹³³ artikel 1 van deze verordening

¹³⁴ Regeling administratieve voorschriften IOAW, IOAZ en Bbz 2004

¹³⁵ o.a. CRvB 02-03-2010, nr. 08/3397 WWB

¹³⁶ artikel 18 lid 2 WWB

¹³⁷ artikel 18 lid 1 WWB

¹³⁸ artikel 4 lid 1

woningstichting en er is geen reserve meer, dan kan in individuele gevallen besloten worden om de verlaging over twee of meer maanden te spreiden.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

Lid 1:

Het verlagen van de bijstand of uitkering die in de nabije toekomst wordt verstrekt, is een eenvoudige methode en sluit tevens aan bij het lik-op-stuk beleid. De verlaging wordt bij voorkeur uitgevoerd met ingang van de eerste van de kalendermaand waarin de beschikking wordt verstuurd, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende norm.

Bij het direct uitvoeren van een verlaging dient wel rekening gehouden te worden met de volgende twee situaties:

Belanghebbende heeft op moment X (bijv. 16 oktober) een gedraging verricht die een verlaging tot gevolg moet hebben. Toepassing van de verlaging kan vanaf 16 oktober uitgevoerd worden. In de praktijk zal het dan gebeuren dat de verlaging over twee maanden verdeeld wordt (in dit voorbeeld: 16 oktober tot 16 november).

Belanghebbende heeft gedurende een periode van 2 maanden meerdere gedragingen nagelaten / verricht die gevolgen hebben voor de re-integratie. Dit wordt geconstateerd op 16 oktober.

Toepassing van de verlaging kan direct uitgevoerd worden (over bijstand september indien deze nog niet betaald is en anders oktober). De gedraging(en) vind(en)t immers al gedurende een langere periode plaats.

Lid 2:

In de toelichting op de WWB is opgenomen¹³⁹ dat verlaging van de bijstand ook mogelijk is door middel van extra terugvordering indien misbruik pas na het beëindigen/intrekken van de uitkering wordt geconstateerd en er niet sprake is van misbruik voor het volledige uitkeringsbedrag.

Aangezien uit de parlementaire geschiedenis van de loaw en loaz niet blijkt dat de wetgever voor deze wetten een hiervan afwijkend standpunt heeft ingenomen/beoogd, mag worden aangenomen dat deze regel ook voor de loaw en loaz geldt.

Lid 2 biedt de mogelijkheid om in voorkomende gevallen op die wijze alsnog een maatregel te verbinden aan een uitkering die over een voorliggende periode is verstrekt.

Lid 3:

Wanneer een zelfstandige verwijtbaar gedrag heeft vertoond zal dit veelal pas blijken bij de definitieve vaststelling van de Bbz-uitkering. De Bbz-uitkering is dan vaak al beëindigd. Dit maakt het mogelijk om in die gevallen toch een maatregel op te kunnen leggen.

Lid 4:

Dit lid regelt dat, indien een verlaging niet uitgevoerd is vanwege het feit dat de bijstand of uitkering inmiddels is beëindigd, deze alsnog uitgevoerd kan worden indien belanghebbende binnen 12 maanden opnieuw bijstand of uitkering gaat ontvangen. Een verlaging kan alleen plaatsvinden op een lopende bijstand of uitkering.

Indien deze dus beëindigd/ingetrokken wordt, kan geen besluit tot verlaging meer worden genomen (tenzij er met terugwerkende kracht een maatregel kan / wordt opgelegd). Wel dient dan in de beëindigings- of intrekkingbeschikking opgenomen te worden dat er een verwijtbare gedraging heeft plaatsgevonden (voornemen tot toepassen van verlaging) maar dat het besluit hierover genomen zal worden indien belanghebbende binnen 12 maanden opnieuw bijstand of uitkering gaat ontvangen.

Lid 5:

In afwijking van het bepaalde in lid 4 geldt bij schending van de inlichtingenplicht een termijn van vijf jaar (in plaats van 12 maanden). Dit in overeenstemming met het gestelde in artikel 6 lid 3 laatste volzin.

Artikel 6. Afzien van het toepassen van een verlaging

Lid 1:

Er kan worden volstaan met een waarschuwing bij schending van de inlichtingenplicht als wordt voldaan aan de criteria van dit lid. Het is bedoeld als een middel om, zonder dat dit gevolgen heeft

¹³⁹ MvT 2002-2003, 28 870, nr 3, p.25

voor de hoogte van de bijstand, het gedrag van belanghebbende te corrigeren. Een waarschuwing kan in diverse situaties voldoende effectief zijn.

Een voorbeeld van "eenzelfde gedraging" is indien iemand voor de tweede maal het gegevensformulier niet tijdig heeft ingeleverd. Indien een persoon voor een tweede maal niet aan een bepaalde verplichting voldoet kan geen beroep gedaan worden op het feit dat de klant onbekend met de verplichting was.

Een schriftelijke waarschuwing is geen besluit tot verlaging van de norm. Bij herhaling van de gedraging wordt in principe een verlaging toegepast.

Lid 2:

In de wet is geregeld dat in ieder geval van het verlagen van de bijstand wordt afgezien indien iedere mate van verwijtbaarheid ontbreekt¹⁴⁰. In deze verordening is deze bepaling ter verduidelijking opgenomen. Indien bijvoorbeeld belanghebbende door overmacht niet in staat is geweest aan een bepaalde verplichting te voldoen, is geen sprake van verwijtbaarheid. Een ander voorbeeld is het feit dat belanghebbende redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn van een verplichting.

Een reden om af te zien van een verlaging is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ('lik op stuk') is het nodig dat een verlaging zo spoedig mogelijk nadat de gedraging is verricht, wordt toegepast en uitgevoerd. In dit verband past het college dan ook geen verlaging toe bij gedragingen die langer dan één jaar geleden zijn verricht.

Voor gedragingen die een schending van de inlichtingenplicht inhouden en als gevolg waarvan ten onrechte bijstand is verleend of een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, geldt in deze verordening een verjaringstermijn van één of vijf jaar.

Met de termijn van vijf jaar wordt aangesloten bij de termijn die staat in de Awb¹⁴¹ in verband met het opleggen van een bestuurlijke boete als gevolg van een overtreding.

Een termijn van vijf jaar ligt voor de hand gelet op de ernst van de gedraging (fraude) en gelet op het feit dat de gemeente vaak tijd nodig zal hebben om de omvang van de fraude vast te stellen. De termijn van één jaar is overgenomen vanuit de Maatregelverordening Weert 2009.

Lid 3:

Wanneer bij een aanvraag de inlichtingenplicht niet wordt nagekomen leidt dit tot het buiten behandeling laten van een aanvraag. In de praktijk komt het nogal eens voor dat de inlichtingenplicht pas volledig wordt nagekomen nadat de aanvrager een hersteltermijn aangeboden heeft gekregen. Dit lid regelt dat in die situaties in beginsel geen maatregel beoordeeld (en dus ook niet opgelegd) wordt.

Lid 4:

Als algemene regel geldt dat bij het in de aanvraagprocedure te laat voldoen aan de inlichtingenplicht niet leidt tot een beoordeling (en daarmee opleggen) van een maatregel. In lid 4 wordt de mogelijkheid geboden om hiervan af te wijken indien de situatie (feiten en omstandigheden) van de aanvrager daar aanleiding toe geeft. Te denken valt aan een situatie waarbij er reeds bij herhaling bij aanvragen niet tijdig wordt voldaan aan de inlichtingenplicht.

Lid 5:

Dit lid bepaald dat lid 3 en 4 eveneens geldt voor aanvragen die op grond van de Wet investeren in jongeren na 1 januari 2012 voorzien worden van een besluit.

Artikel 7. Samenloop van gedragingen en recidive.

Lid 1:

De regeling voor de samenloop van gedragingen heeft betrekking op verschillende gedragingen van belanghebbende die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden.

Indien sprake is van schending van meerdere verplichtingen als gevolg van één gedraging, dan dient voor het verlagen van de bijstand of uitkering te worden uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste verlaging van toepassing is. Indien sprake is van meerdere gedragingen en dus ook schending van meerdere verplichtingen, dan worden de verschillende gedragingen met de bijbehorende verlagingen bij elkaar opgeteld.

¹⁴⁰ artikel 18 lid 2 WWB en artikel 20 lid 3 Ioaw/Ioaz

¹⁴¹ artikel 5:45 Awb juncto artikel 5:53 Awb

Lid 2:

Indien binnen 12 maanden na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van een herhaling van ~~de~~ **een** verwijtbare gedraging, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de verlaging van de bijstand of uitkering. Met eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging verstaan die aanleiding is geweest tot een verlaging van de bijstand of uitkering ook indien de verlaging uiteindelijk wegens dringende redenen niet is toegepast. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van 12 maanden geldt het tijdstip waarop het besluit tot verlaging van de bijstand of uitkering bekend is gemaakt aan belanghebbende.

Lid 3:

De 'recidive'bepaling van lid 2 dient ook te worden toegepast indien wel is vastgesteld dat er sprake is van verwijtbaar gedrag, maar om welke reden dan ook geen feitelijke maatregel wordt toegepast op de bijstand of uitkering. Dit om rechtsongelijkheid te voorkomen.

Lid 4:

Bij de uitvoering van de verdubbeling wordt het percentage verdubbeld. Indien dit op basis van persoonlijke omstandigheden onwenselijk is, kan¹⁴² worden volstaan met een verdubbeling van de periode in plaats van een verdubbeling van het percentage.

Artikel 8 De gedragingen betreffende de arbeidsinschakeling en de omvang van de verlaging van de norm

Lid 1:

Gedragingen die re-integratieactiviteiten belemmeren zijn onderverdeeld in categorieën. Het niet voldoen aan genoemde verplichtingen heeft in meer of mindere mate directe gevolgen voor het continueren van de bijstand of uitkering. De uitkeringsgerechtigde kan een verlaging van de norm krijgen tot 100 % van de norm.

Maatwerk

Afhankelijk van de persoonlijke situatie, de kans op re-integratie en het belemmeren van deze kans door de gedraging, zal een verlaging moeten plaatsvinden. Eerst dient de ernst van het feit beoordeeld te worden. Vervolgens dienen de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden beoordeeld te worden. Op deze wijze kan beoordeeld worden of het richtlijnpercentage proportioneel is dan wel bijgesteld dient te worden. Het doel van het verlagen van de norm is correctie en niet genoegdoening. Bij het verlagen van de norm dient hier dan ook rekening mee gehouden te worden.

Op grond van de Ioaw¹⁴³ en Ioaz¹⁴⁴ mag een maatregel voor onbepaalde duur worden opgelegd. Het is niet wenselijk om deze mogelijkheid in de verordening in te bouwen omdat dat betekent dat de Ioaw-/Ioaz-er dan aanspraak moet maken op een WWB-uitkering.

Bij de indeling in vier categorieën gaat het om (van licht naar zwaar) de volgende gedragingen:

- 1e categorie: administratieve verwijtbare gedragingen zonder gevolgen voor arbeidsinschakeling (niet verlengen inschrijving UWV WERKbedrijf)
- 2e categorie: niet tijdig informeren van re-integratiecoach/consulent (of niet meewerken aan medische behandeling) zonder noemenswaardige gevolgen voor de arbeidsinschakeling en het niet voldoen aan de verplichting om een tegenprestatie te leveren.
- 3e categorie: het in onvoldoende mate meewerken aan het plan van aanpak door een jongere tot 27 jaar. Ook het door de jongere in onvoldoende mate uit houding en gedrag laten blijken van een actief zoekgedrag tijdens de wachttijd valt onder de derde categorie.
- 4e categorie: gedragingen die het re-integratietraject of de re-integratie zelf negatief beïnvloeden.

¹⁴² artikel 4 lid 3 van de verordening

¹⁴³ artikel 20 Ioaw

¹⁴⁴ artikel 20 Ioaz

Onder de 4^e categorie wordt mede verstaan gedrag dat leidt tot intrekking¹⁴⁵ van een ontheffing aan een alleenstaande ouder.

Hiervan is sprake wanneer de alleenstaande ouder;

- a. een gedeeltelijke ontheffing heeft op grond van de plicht tot arbeidsinschakeling in verband met de zorg voor een kind jonger dan vijf jaar¹⁴⁶ EN;
- b. uit houding en gedrag ondubbelzinnig laat blijken dat deel van de plicht tot arbeidsinschakeling die nog wel geldt¹⁴⁷ niet na te willen komen.

Lid 2:

Het niet naleven van verplichtingen kan negatieve gevolgen hebben voor re-integratie. Aan zulk verwijtbaar gedrag hangt een hoog 'prijkaartje'¹⁴⁸. In overeenstemming met de cliënt wordt gekomen tot een re-integratietraject, waar veel tijd en geld in wordt gestopt. Indien de belanghebbende zo'n re-integratietraject verwijtbaar frustreert mag dit net zo zwaar worden aangemerkt als het niet accepteren van werk.

Voor de jongere is het opleggen van de hoogste maatregel voor dit soort gedragingen niet wenselijk omdat de kans dat jongere afhaakt, geen startkwalificatie behaalt en/of erger in het verkeerde circuit belandt vergroot wordt. Om die reden wordt voor de jongere categorie 3 toegepast¹⁴⁹ voor het niet voldoende meewerken aan het plan van aanpak. Maar ook het in onvoldoende mate blijk geven van een actief zoekgedrag tijdens de wachttijd. Als de jongere uit houding en gedrag ondubbelzinnig laat blijken dat hij de plicht tot arbeidsinschakeling¹⁵⁰ of de nadere verplichtingen¹⁵¹ niet wil nakomen heeft hij geen recht op algemene bijstand¹⁵². Hierbij kan, voor jongeren met een WWB-uitkering, als richtlijn worden gehanteerd dat een jongere die zich voor de tweede maal in 12 maanden tijd niet houdt aan de plicht tot arbeidsinschakeling uitgesloten kan worden van bijstand.

Voor jongeren die een WWB-uitkering aanvragen kan de uitsluitingsgrond ook gelden. Het is lastig om hier een algemene richtlijn voor vast te leggen. Dit zal van geval tot geval als maatwerk beoordeeld moeten worden.

Artikel 9 Overige gedragingen en de omvang van de verlaging

Lid 1:

Inlichtingenplicht

De gemeente is verplicht om de bijstand en uitkering rechtmatig te verstrekken. In dit kader zijn belanghebbenden verplicht om de gemeente inlichtingen te verschaffen die op wat voor wijze dan ook van invloed zijn op het recht op de bijstand of uitkering. Gedragingen die het doel van het rechtmatig verstrekken van de bijstand of uitkering belemmeren dan wel tegenwerken, hebben een verlaging van de norm tot gevolg. Belanghebbende dient immers te voldoen aan de inlichtingenplicht.

De gemeente draagt zorg voor een borging van de rechtmatige verstrekking van de bijstand en uitkering door middel van hoogwaardig handhaven. De organisatie wordt op een zodanige wijze ingeregeld dat zoveel mogelijk signalen worden verkregen uit systemen die van invloed zijn om het recht op bijstand of uitkering te kunnen beoordelen en verifiëren. Hierbij valt te denken aan het Inlichtingenbureau en de Gemeentelijke basisadministratie.

Daarnaast zal de gemeente ook actief activiteiten uitvoeren om het recht op bijstand of uitkering te kunnen blijven beoordelen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van bijvoorbeeld themacontroles.

Voorbeelden van verplichtingen:

- Tijdig verstrekken van gegevens;
- Verstrekken van juiste en volledige gegevens;
- Nakomen van de inlichtingenplicht.

¹⁴⁵ als bedoeld in artikel 9a lid 5 sub d van de WWB

¹⁴⁶ artikel 9a WWB

¹⁴⁷ artikel 9 lid b WWB

¹⁴⁸ 100% van de bijstandsnorm

¹⁴⁹ 50% van de bijstandsnorm

¹⁵⁰ artikel 9 eerste lid WWB

¹⁵¹ artikel 55 WWB

¹⁵² artikel 13 lid 2 aanhef sub d WWB

Opmerking: gedragingen in het kader van re-integratie worden beoordeeld aan de hand van de richtlijn conform artikel 8 van deze verordening.

Hieronder wordt een verdere toelichting gegeven op gedragingen die een verlaging van de bijstand of uitkering tot gevolg hebben:

Te laat verstrekken van gegevens in het kader van de wet

Indien belanghebbende de voor de verlening van de bijstand van belang zijnde gegevens of gevorderde bewijsstukken niet op tijd verstrekt, kan het college het recht op bijstand, uitkering of inkomensvoorziening opschorten¹⁵³. Het college geeft belanghebbende vervolgens een termijn waarbinnen het verzuim kan worden hersteld (de hersteltermijn). Wordt de gevraagde informatie niet binnen de hersteltermijn verstrekt, dan kan het college de bijstand of uitkering stopzetten (het intrekken van het besluit tot toekenning van de bijstand of uitkering). Worden de gevraagde gegevens wél binnen de hersteltermijn verstrekt, dan wordt de norm voortgezet, maar is toepassing van verlaging van de norm vanwege het te laat verstrekken van gegevens wel mogelijk.

Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder of met gevolgen voor de bijstand, uitkering of inkomensvoorziening

Belanghebbenden kunnen onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekken, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand of uitkering (zoals het niet tijdig inleveren van het gegevensformulier). ~~Vanaf 1 januari 2012 geldt deze verplichting op grond van de WWB¹⁵⁴ eveneens voor mede-gezinsleden, ook al vallen zij op grond van het overgangsrecht nog buiten het gezin. Dit overgangsrecht vervalt per 1 juli 2012.~~

Het kan ook voorkomen dat bovenstaande gedraging wel gevolgen heeft voor de bijstand of uitkering. In de wet is bepaald¹⁵⁵ dat belanghebbende op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand. De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is het door de gemeente te veel betaalde bedrag aan bijstand. De teveel betaalde bijstand of uitkering wordt teruggevorderd. Daarnaast zal de bijstand of uitkering verlaagd worden om herhaling te voorkomen en het gedrag van belanghebbende te corrigeren.

Afhankelijk van het benadelingsbedrag dient beoordeeld te worden of de verlaging, die als uitgangspunt is gesteld, proportioneel is in relatie tot:

- ernst van het feit;
- mate van verwijtbaarheid;
- persoonlijke omstandigheden.

of dat een langere duur dan wel verhoging van verlaging toegepast dient te worden.

De verplichting geldt niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling¹⁵⁶ aan te wijzen administraties.

In geval van misbruik/oneigenlijk gebruik wordt de norm afgestemd op de mate waarin belanghebbende aan zijn verplichtingen heeft voldaan om de juiste informatie te verstrekken die van belang is voor het recht op bijstand of uitkering. Op deze wijze ontstaat één regime voor handhaving van alle aan de bijstand of uitkering verbonden verplichtingen. Indien misbruik wordt geconstateerd, dient verlaging van de norm te worden toegepast. Indien de misbruik tot gevolg heeft dat het recht op bijstand of uitkering wordt beëindigd, kan overeenkomstig deze verordening worden gehandeld of dient in voorkomende gevallen aangifte bij het OM plaats te vinden.

¹⁵³ respectievelijk artikel 54 lid 1 WWB en artikel 17 lid 1 Ioaw/Ioaz

¹⁵⁴ artikel 78s lid 3 WWB

¹⁵⁵ artikel 17 lid 1 WWB, artikel 13 lid 1 Ioaw en artikel 13 lid 1 Ioaz

¹⁵⁶ Regeling SUWI

Aangifte OM

Onder het voormalige boeteregime bestond de verplichting voor gemeenten om proces-verbaal op te maken en aangifte te doen bij het OM indien er sprake is van misbruik en het benadelingsbedrag hoger is dan € 35.000,-¹⁵⁷. Het is de bedoeling dat deze taakverdeling tussen gemeenten en het OM blijft bestaan, ook al kent de wet de bestuurlijke boete niet en zullen gemeenten bij misbruik¹⁵⁸ een verlaging moeten toepassen.

Uitgangspunt is dat het OM bij de straftoemeting rekening houdt met de verlaging door de gemeente. Dit is het principe van 'anrechnung'. Anderzijds ligt het niet voor de hand om over te gaan tot het verlagen van bijstand of uitkering, indien het OM inmiddels een sanctie heeft opgelegd. Het 'una via' kan zich daar tegen verzetten. Het una via-beginsel bepaalt dat wanneer feitelijk een maatregel is opgelegd strafvervolgning voor hetzelfde feit niet meer mogelijk is. Omgekeerd bepaalt het una via-beginsel dat een maatregel voor dat feit niet meer opgelegd kan worden als een strafvervolgning is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvervolgning is vervallen omdat belanghebbende aan de hem gestelde voorwaarden heeft voldaan¹⁵⁹. De Centrale raad van Beroep heeft zich in het (recente) verleden geregeld uitgesproken tegen 'dubbele bestraffing'.

Lid 2:

Onder zich zeer ernstig misdragen verstaat de wetgever "gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd" en de mogelijkheid om dat gedrag te sanctioneren. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald¹⁶⁰ dat zeer ernstige misdrijving op zichzelf namelijk niet kan leiden tot een verlaging van de bijstand, doch slechts in samenhang met een in het kader van het niet nakomen van een uit de WWB voortvloeiende verplichting.

Met andere woorden: sanctionering van de klant die zich zeer ernstig misdraagt is mogelijk maar dan alleen als verzwarende omstandigheid in combinatie met het niet nakomen van een uit de WWB voortvloeiende verplichting. Je kunt dus een WWB-klant niet sanctioneren puur en alleen omdat hij zich zeer ernstig misdraagt. Bij het vaststellen van de verlaging in de situatie dat belanghebbende zich ernstig heeft misdragen, zal gekeken moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden.

Wat betreft het vaststellen van de ernst van de gedraging kunnen de volgende vormen van agressief gedrag in een oplopende reeks (steeds ernstiger) worden onderscheiden:

- g. verbaal geweld (schelden);
- h. intimidatie (uitoefenen van psychische druk);
- i. discriminatie;
- j. zaakgericht fysiek geweld (vernielingen);
- k. mensgericht fysiek geweld;
- l. combinatie van agressievormen.

Het vaststellen van een verlaging staat geheel los van het doen van aangifte bij de politie. Het college kan de norm verlagen, terwijl de functionaris tegen wie de agressie zich richtte, aangifte kan doen bij de politie.

Lid 3:

Sub a en b

Dit is van toepassing in situaties waarin de uitkeringsgerechtigde geen genoegzaam besef voor de voorziening in het bestaan heeft getoond.

De verplichting om voldoende besef van verantwoordelijkheid te tonen voor de voorziening in het bestaan, geldt reeds voordat bijstand of een uitkering wordt aangevraagd. Dit betekent dat wanneer iemand in de periode voorafgaand aan de aanvraag een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft getoond, waardoor hij niet langer beschikt over de middelen om in de kosten van het bestaan te voorzien en als gevolg daarvan bijstand of uitkering aanvraagt, de gemeente bij de toekenning van de bijstand of uitkering hiermee rekening kan houden door de norm te verlagen.

¹⁵⁷ de aangifterichtlijn sociale zekerheid

¹⁵⁸ in casu het niet nakomen van de inlichtingenplicht

¹⁵⁹ transactie

¹⁶⁰ CRvB 30-06-2009, nrs 08/5699 WWB e.a.

Een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan uit allerlei gedragingen blijken, zoals:

- het niet nakomen van de verplichting tot instellen alimentatievordering;
- een onverantwoorde besteding van vermogen / geen of te late aanvraag doen voor een voorliggende voorziening;
- het door de zelfstandige niet nakomen van verplichtingen gericht op een doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening.

Afhankelijk van het feit of het benadelingsbedrag vastgesteld kan worden, wordt sub a of b van het derde lid van toepassing.

Bijzondere bijstand

Bij belanghebbenden die een aanvraag indienen voor bijzondere bijstand, maar geen gebruik maken van een voorliggende voorziening wordt een verlaging toegepast. De verlaging dient in overeenstemming te zijn met het bedrag dat een vergelijkbare belanghebbende zou ontvangen die wel gebruik maakt van een voorliggende voorziening.

Sub c (Onverantwoord interen)

Indien de uitkeringsgerechtigde (niet de loaw-er, maar wel de loaz-er¹⁶¹) verwijtbaar, te snel heeft ingeteerd en daarom (eerder) een beroep moet doen op bijstand of een uitkering, heeft dit gevolgen voor de hoogte van het recht op bijstand of een uitkering. Het college kan dan beoordelen of, en op welke wijze de norm verlaagd dient te worden. Bij het onverantwoord interen dient mee te wegen wat de hoogte is van het bedrag dat te snel is ingeteerd en de termijn die de belanghebbende hierdoor eerder recht biedt op bijstand of uitkering. De verlaging dient hiermee in verhouding te staan.

In deze gevallen is het dan ook niet ongebruikelijk om een verlaging gedurende een langere periode uit te voeren. Van belang hierbij is dat het onverantwoord interen niet mag lonen. De verlaging wordt toegepast gedurende de fictieve interingstermijn.

De fictieve interingstermijn wordt berekend aan de hand van de formule $T / (B \times 1,5)$. Hierbij staat T voor het bedrag dat te snel of onverantwoord is ingeteerd en B voor de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Tevens wordt verwezen naar de mogelijkheid om de uitkering in de vorm van leenbijstand te verstrekken. Deze mogelijkheid wordt op individuele gronden toegepast op basis van de WWB.

Sub d

Indien een persoon een aanvraag indient voor bijstand of uitkering als gevolg van ontslag of verliezen WW-recht, dient beoordeeld te worden of belanghebbende verwijtbaar is en zo ja, in welke mate. Indien belanghebbende door eigen toedoen een voorliggende voorziening / inkomen heeft verspeeld, geldt in beginsel als richtlijn een verlaging van 100% gedurende één maand. Indien het nalaten van het verwijtbare gedrag had opgeleverd dat de bijstand of uitkering twee maanden of later was ingegaan geldt als richtlijn een verlaging van 100% gedurende twee maanden. Indien het college van oordeel is dat er sprake is van een verwijtbare beëindiging van bedrijf of beroep geldt in beginsel een verlaging van 100% gedurende twee maanden. Het niet onnodig doen beëindigen van een levensvatbaar bedrijf of zelfstandig beroep zal de bijstand of uitkering twee maanden of later hebben laten ingaan.

Paragraaf 3. Overige bepalingen

Artikel 10. Verlaging van de bijstand en uitkering

Wanneer belanghebbende onvolledige of onjuiste informatie geeft, kan de norm (tijdelijk) verlaagd worden conform deze verordening. Deze verlaging is bedoeld om het nakomen van de verplichtingen en de hoogte van de bijstand of uitkering op elkaar af te stemmen. Dit staat los van het terugvorderen van de bijstand of uitkering, dat bedoeld is om de situatie (weer) in overeenstemming te brengen met het recht.

¹⁶¹ zie art. 20 lid 1 Ioaz jo art. 8 lid 2 Ioaz

Artikel 11 Aangifte Openbaar Ministerie

~~Onder het boeteregime van de Algemene bijstandswet bestond de verplichting voor gemeenten om proces-verbaal op te maken en aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie als er sprake was van fraude en het benadelingsbedrag hoger was dan € 35.000,-¹⁶². Het is de bedoeling dat deze taakverdeling tussen gemeenten en het OM onder de WWB, loaw en loaz blijft bestaan, ook al kennen deze wetten de boete niet (meer) en zullen gemeenten bij misbruik¹⁶³ de bijstand of uitkering verlagen.~~

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 12. Hardheidsclausule.

Deze bepaling is opgenomen voor de uitkeringsgerechtigden die onder de loaw en de loaz vallen. In die wetgeving is namelijk, anders dan bij de WWB¹⁶⁴, geen individualiseringsbeginsel opgenomen.

Artikel 13. Nadere regels.

De uitvoering van de wet is geattribueerd aan het college van burgemeester en wethouders. Op basis van dit artikel machtigt de gemeenteraad het college om het opstellen van nadere (beleids- of uitvoerings)regels.

Artikel 14. De inwerkingtreding.

Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2012. Het was, gelet op de korte tijdsduur die tussen de publicatie van de Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden (Stb. 2011, 650) en de inwerkingtreding van die Wet lag (1 januari 2012, zie Stb. 2011, 651), ondoenlijk om deze verordening voor de inwerkingtreding vast te stellen.

Artikel 15. Citeertitel

Dit artikel B behoeft geen toelichting.

Artikel 16. Intrekking bestaande verordening

Hoewel in juridische zin niet nodig, aangezien dit volgt uit het raadsbesluit dat ten grondslag ligt aan deze verordening, is ervoor gekozen om expliciet aan te geven dat de vorige verordening met de vaststelling van de huidige verordening is komen te vervallen. Dit om eventuele misverstanden te voorkomen.

¹⁶² de aangifterichtlijn sociale zekerheid

¹⁶³ het niet nakomen van de inlichtingenplicht

¹⁶⁴ artikel 18 lid 1 WWB

Bijlage 3: Re-integratieverordening Weert 2012

PARAGRAAF 1 ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Alle begrippen die in deze verordening gebruikt worden en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand (WWB) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. WWB: de Wet werk en bijstand;
 - b. IOAW: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers;
 - c. IOAZ: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
 - d. het UWV: het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, genoemd in hoofdstuk 5 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
 - e. de Wet SUWI: de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
 - f. belanghebbenden: personen in de leeftijd tot 65 jaar, ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie Weert, die ingevolge het bepaalde in artikel 10 WWB, artikel 36 IOAW of artikel 36 IOAZ aanspraak op ondersteuning of een voorziening hebben;
 - g. uitkeringsgerechtigden: personen met een uitkering ingevolge de WWB, IOAW of IOAZ, danwel die een aanvraag daarvoor hebben ingediend;
 - h. jongeren: personen jonger dan 27 jaar die recht op een WWB-uitkering hebben of die een aanvraag daarvoor hebben ingediend, danwel Anw-er of Nugger zijn;
 - i. Anw-ers: personen met een uitkering volgens de Algemene nabestaandenwet die geregistreerd staan als werkzoekenden bij het UWV WERKbedrijf;
 - j. Nuggers: de niet-uitkeringsgerechtigde bedoeld in artikel 6 lid 1 aanhef sub a van de WWB;
 - k. werknemers in gesubsidieerde arbeid: werknemers als bedoeld in artikel 10, tweede lid van de wet; .
 - l. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert;
 - m. de raad: de gemeenteraad van de gemeente Weert;
 - n. voorziening: elke vorm van ondersteuning die de gemeente biedt aan de belanghebbenden om (een grotere mate van) arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie, waaronder mede verstaan zelfstandig ondernemersschap, te realiseren;
 - o. traject: een stapsgewijs en planmatig geheel van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie, waaronder mede wordt verstaan zelfstandig ondernemersschap, danwel sociale activering;
 - p. succesvolle uitstroom: het beëindigen van (gedeeltelijke) uitkeringsafhankelijkheid of het werkleeraanbod door middel van het aanvaarden van reguliere arbeid in loondienst dan wel door middel van inkomsten uit zelfstandige arbeid, waardoor gedurende ten minste 6 maanden geen beroep wordt gedaan op de WWB, IOAW of IOAZ;
 - q. maatschappelijke participatie: het zo volwaardig mogelijk deelnemen aan de maatschappij door middel van maatschappelijk zinvolle activiteiten, indien niet door middel van betaald werk wordt deelgenomen aan de maatschappij;
 - r. persoonlijke begeleiding: het door middel van gesprekken begeleiden en/of ondersteunen van belanghebbenden;
 - s. WSW-geïndiceerde: persoon die blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoort van de Wet sociale werkvoorziening.

Artikel 2 Doel

Deze verordening heeft betrekking op de arbeidsmarkt(re-)integratie van jongeren, uitkeringsgerechtigden, niet-uitkeringsgerechtigden zonder (voldoende) eigen inkomen en personen met een uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet.

De ingezette voorzieningen hebben tot doel:

- a. het bevorderen van duurzame economische participatie;
- b. het tegengaan van uitkeringsafhankelijkheid;
- c. het bevorderen van maatschappelijke participatie.

Artikel 3 Aanspraak op ondersteuning

1. Belanghebbenden hebben aanspraak op ondersteuning bij arbeidsinschakeling en op de naar het oordeel van het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
2. Bij het bieden van ondersteuning wordt evenwichtige aandacht gegeven aan de in artikel 7 lid 1 aanhef onder a van de WWB genoemde doelgroepen.

PARAGRAAF 2 OPDRACHT AAN HET COLLEGE

Artikel 4 Algemene opdracht

1. Het college biedt de belanghebbende ondersteuning bij arbeidsinschakeling en kan hierbij, indien zij dit noodzakelijk acht, een voorziening gericht op arbeidsinschakeling aanbieden.
2. Het college bepaalt hoe deze aanspraak wordt ingevuld.
3. Bij de invulling van de aanspraak bedoeld in lid 2 is de afstand op middellange termijn die de belanghebbende, naar het oordeel van het college, tot de arbeidsmarkt heeft bepalend. Het college is bevoegd om ter invulling hiervan nadere regels te stellen.
4. Bij de nadere regels als bedoeld in lid 3 dient het college onderscheid te maken in drie categorieën:
 - a. personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt;
 - b. personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
 - c. personen met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt.
5. Het college kan in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de WWB, IOAW of IOAZ en deze verordening, aan ondersteuning of een voorziening nadere verplichtingen verbinden.
6. Voorzieningen die gericht zijn op arbeidsinschakeling worden alleen ingezet als, naar het oordeel van het college, zonder die inzet het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid niet mogelijk is.
7. Het college draagt zorg voor voldoende diversiteit in het aanbod aan ondersteuning en voorzieningen.
8. Het college kan ten aanzien van het aanbieden, voortzetten, herzien, intrekken of beëindigen van een traject of voorziening nadere regels stellen over de wijze waarop dit besluit op schrift gesteld wordt.
9. Het college informeert de belanghebbende op adequate wijze over de voor hem geldende rechten en plichten jegens het college en derden welke voortvloeien uit deze verordening of anderszins betrekking hebben op diens arbeidsinschakeling en medewerking aan voorzieningen.
10. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 5 Sluitende aanpak

1. Voor elke uitkeringsgerechtigde wordt binnen 3 maanden na ingangsdatum van de uitkering vastgesteld of en welk traject wordt aangeboden.
2. Ten aanzien van nuggers of Anw-ers kan het college regels stellen ten aanzien van de wijze waarop de bekendmaking van het besluit aan de nigger of Anw-er plaatsvindt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang het college de uitkeringsgerechtigde volledige ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling heeft verleend.

Artikel 6 Beperking

1. Geen recht op ondersteuning bestaat indien sprake is van een voorliggende voorziening, die naar oordeel van het college, in voldoende mate kan bijdragen aan de re-integratie van de belanghebbende.
2. De uitkeringsgerechtigde die een volledige ontheffing heeft van de verplichtingen als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub a en b WWB, artikel 37 lid 1 sub a t/m e IOAW of artikel 37 lid 1 sub a t/m e IOAZ heeft voor de duur van de ontheffing geen recht op een traject of voorziening.
3. In afwijking van lid 2 kan aan een WSW-geïndiceerde op diens verzoek een voorziening worden aangeboden gericht op plaatsing in een SW-dienstverband.
- ~~3-~~ 4. In beginsel wordt geen re-integratieaanbod gedaan aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt en personen met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, zoals bedoeld in artikel 4 lid 4 van deze verordening.
- ~~4-~~ 5. Indien, in afwijking van lid 3, een traject gericht op maatschappelijke participatie wordt aangeboden kan uitsluitend de voorziening persoonlijke begeleiding worden ingezet.
- ~~5-~~ 6. Aan een nigger of Anw-er, niet zijnde een jongere, die recht heeft op ondersteuning op grond van deze verordening kan uitsluitend de voorziening persoonlijke begeleiding worden aangeboden.

~~6-~~ 7. Geen recht op ondersteuning bestaat indien en zolang de belanghebbende geen, danwel in onvoldoende mate, inlichtingen verstrekt, zodat door het college niet bepaald kan worden welk traject of voorziening aangeboden dient te worden.

Artikel 7 Budgetplafonds

1. Het college kan één of meer budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen.
2. Het college kan een plafond instellen voor het aantal belanghebbenden dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening.
3. Een door het college ingesteld budgetplafond vormt een weigeringsgrond bij de aanspraak op een specifieke voorziening.

Artikel 8 Voorbereidingskosten

1. De in de met de voorbereiding samenhangende kosten, bedoeld in artikel 2, derde lid van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 bedraagt in het basisjaar 2012 maximaal € 2.781,=.
2. Het in het eerste lid genoemde bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie.

Artikel 9 Loonwaardec compensatie

1. Het college kan ten behoeve van een uitkeringsgerechtigde een loonwaardec compensatie aan een werkgever verstrekken, voorzover de uitkeringsgerechtigde met de werkgever een arbeidsovereenkomst met loon is overeengekomen. Onder een arbeidsovereenkomst wordt mede verstaan een aanstelling op grond van het ambtenarenrecht.
2. De loonwaardec compensatie wordt verstrekt conform de voorwaarden genoemd in de "Beleidsaanbeveling inzake werkgelegenheidssteun" zoals opgenomen in de bijlage bij deze verordening.
3. De loonwaardec compensatie wordt alleen verstrekt indien hiervoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing plaatsvindt.

Artikel 10 Waarborgsom of geldlening

Het college kan aan het aanbieden of voortzetten van een voorziening de voorwaarde verbinden dat de belanghebbende een waarborgsom voldoet of meewerkt aan een geldlening, welke waarborgsom wordt terugbetaald, dan wel welke geldlening wordt omgezet in een bedrag om niet indien en voor zover de belanghebbende, naar het oordeel van het college, **voldoende** heeft meegewerkt aan de voorziening en aan zijn arbeidsinschakeling.

Artikel 11 Premie onbeloonde additionele werkzaamheden

1. Het college verstrekt aan uitkeringsgerechtigden, niet zijnde jongere, die onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten als bedoeld in artikel 10a WWB, artikel 38a IOAW en artikel 38a IOAZ een premie van € 300,=.
2. Het recht op een premie als bedoeld in het eerste lid wordt elke zes maanden beoordeeld.
3. De premie wordt geweigerd indien, naar het oordeel van het college, de aan de onbeloonde additionele werkzaamheden verbonden verplichtingen in de voorafgaande zes maanden zijn geschonden.

Artikel 12 Scholing en opleiding gedurende een participatieplaats

1. Het college biedt aan uitkeringsgerechtigde die onbeloonde additionele werkzaamheden verricht en die niet beschikt over een startkwalificatie na een periode van zes maanden na aanvang van die werkzaamheden een scholing of opleiding aan die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert.
2. Het college betreft bij de beoordeling van de scholing of opleiding als bedoeld in lid 1:
 - a. het oordeel van degene in wiens opdracht de uitkeringsgerechtigde de additionele werkzaamheden uitvoert;
 - b. de scholingswens van de belanghebbende.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien naar het oordeel van het college een dergelijke scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kansen van de uitkeringsgerechtigde op de arbeidsmarkt.

Artikel 13 Beleidsregels

1. Het college stelt ter nadere uitvoering van deze verordening beleidsregels op.
2. Deze beleidsregels omvatten in elk geval:
 - a. de criteria voor het ontheffingenbeleid ten aanzien van de plicht tot arbeidsinschakeling;
 - b. het flankerend beleid ten aanzien van zorg, kinderopvang en hulpverlening;
 - c. regels over toepassen van vergoedingen;
 - d. regels ten aanzien van de loonwaardecompensatie over de hoogte van de loonwaardecompensatie, alsmede de criteria waarop een verzoek tot loonwaardecompensatie wordt beoordeeld;
 - e. regels over inzetten van voorzieningen.

PARAGRAAF 3 FINANCIEN

Artikel 14 Wijze van ter beschikking stellen middelen

1. Indien het traject is vastgesteld draagt het college, waar nodig, zorg voor inkoop, aanmelding en betaling.
2. Aan de belanghebbende worden op voorhand geen geldelijke middelen ter beschikking gesteld.

PARAGRAAF 4 VOORWAARDEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel 15 Verplichtingen van de cliënt

1. Een uitkeringsgerechtigde aan wie door het college een traject en/of voorziening wordt aangeboden is verplicht hiervan gebruik te maken.
2. De belanghebbende die deelneemt aan traject en/of een voorziening is gehouden aan de verplichtingen die voortvloeien uit de WWB, IOAW, IOAZ, de wet SUWI, deze verordening, alsmede aan de verplichtingen die het college aan de aangeboden voorziening heeft verbonden.

PARAGRAAF 5 BEËINDIGING, TERUGVORDERING EN AFSTEMMING

Artikel 16 Beëindigingsgronden

1. Een traject en/of voorziening kan door het college voortijdig worden herzien, ingetrokken, danwel beëindigd indien:
 - a. de belanghebbende verhuist naar een andere gemeente, of;
 - b. de belanghebbende zich onvoldoende inspanningen getroost om tot een succesvolle afronding van (een deel) van het traject te komen, of;
 - c. de belanghebbende arbeid in loondienst aanvaardt dan wel als zelfstandige gaat werken, of;
 - d. het college van oordeel is dat het traject en/of de voorziening in onvoldoende mate bijdraagt aan arbeidsinschakeling, danwel sociale activering, of;
 - e. de belanghebbende niet meer behoort tot de doelgroep van deze verordening;
- f. de belanghebbende zich in detentie bevindt, dan wel gaat bevinden, of zich onttrekt aan detentie of;
- g. er zich naar de mening van het college omstandigheden voordoen die noodzakelijkerwijs tot beëindiging dienen te leiden.
2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing op een aangevraagde of verleende loonwaardecompensatie als bedoeld in artikel 9 van de verordening.

Artikel 17 Terugvordering

1. Bij een voortijdige, aan de belanghebbende verwijtbare beëindiging van een voorziening, kunnen de gemaakte en nog door het college te maken kosten van de voorziening van de belanghebbende worden teruggevorderd.
2. Indien de gemeente kosten ten behoeve van een voorziening heeft gemaakt en op enig moment blijkt dat de belanghebbende te laat of onjuiste of onvolledige gegevens heeft overgelegd, kan het college de volledige gemaakte en nog te maken kosten van de voorziening terugvorderen van de belanghebbende.
3. Indien een voorziening of traject van een uitkeringsgerechtigde wordt beëindigd, is het gestelde in artikel 18 van toepassing.

Artikel 18 Afstemming

Indien een uitkeringsgerechtigde die deelneemt aan een voorziening niet of in onvoldoende mate voldoet aan de verplichtingen gesteld in artikel 9 van de WWB, dan wel, indien van toepassing, artikel 37 lid 1 van de IOAW en IOAZ, verlaagt het college de uitkering conform hetgeen hierover is bepaald in de Maatregelverordening Weert 2012.

PARAGRAAF 6 SLOTBEPALINGEN

Artikel 19 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van zwaarwegende aard leidt.

Artikel 20 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "Re-integratieverordening Weert 2012".

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel 22 Overgangsrecht

De belanghebbende die op grond van de Re-integratieverordening Weert 2010 een voorziening aangeboden heeft gekregen en op grond van de bepaling van de huidige verordening geen recht meer zou hebben op een voorziening behoudt zijn recht tot maximaal 1 januari 2013, danwel tot de einddatum van die voorziening of het traject indien die einddatum ligt voor 1 januari 2013.

Artikel 23 Intrekking bestaande verordening

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de "Re-integratieverordening Weert 2010", zoals deze is vastgesteld door de raad op 15 december 2010 ingetrokken.

Toelichting bij de Re-integratieverordening Weert 2012

Algemeen

Deze verordening regelt de ondersteuning die het college biedt bij de arbeidsinschakeling van Weertse burgers die horen tot de doelgroep. De opdracht om die ondersteuning te bieden is geregeld in de WWB¹⁶⁵ en IOAW/IOAZ¹⁶⁶ (hierna: de wet). Het voorschrift om een verordening vast te stellen waarin deze ondersteuning nader vorm wordt gegeven volgt uit de wet¹⁶⁷.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 - Begripsomschrijving

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijklopende betekenis als de omschrijving in de WWB en de Awb¹⁶⁸.

De doelgroep van de re-integratieverordening omvat Weertenaars die als uitkeringsgerechtigde, niet-uitkeringsgerechtigde of Anw¹⁶⁹-er aanspraak kunnen maken op een re-integratieaanbod. Expliciet is opgenomen dat re-integratie ook gericht kan zijn om zelfstandig ondernemersschap om deze vorm van economische participatie de plek te geven die het verdient. Tenslotte is onder p een link gemaakt naar de in artikel 2 opgenomen term "duurzame". Succesvolle uitstroom zal meestal leiden tot duurzame participatie.

¹⁶⁵ artikel 7 WWB

¹⁶⁶ artikel 34 IOAW/IOAZ

¹⁶⁷ artikel 8 WWB en artikel 35 IOAW en IOAZ

¹⁶⁸ Algemene wet bestuursrecht

¹⁶⁹ Algemene nabestaandenwet

Artikel 2 - Doel

De re-integratieverordening start in artikel 1 met de beschrijving van het doel van de verordening. Het doel van arbeidsmarkt(re-)integratie heeft tot hoogste doel bevordering van economische participatie (met andere woorden: werk). De inspanningen van de gemeente en de burger moeten leiden tot duurzame participatie. Daarnaast is re-integratie uiteraard een middel om uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen. Eveneens kan ondersteuning (persoonlijke begeleiding) worden geboden om maatschappelijke participatie te bereiken.

Artikel 3 - Aanspraak op ondersteuning

De term aanspraak omvat de aanspraak als bedoeld in de wet. De aanspraak op re-integratie volgt overigens direct uit de afzonderlijke wetten. Uit oogpunt van kenbaarheid en consistentie is er ook voor gekozen om een algemene bepaling over de aanspraak op ondersteuning bij arbeidsinschakeling in de verordening op te nemen.

In de wet wordt geregeld dat de gemeente in de re-integratieverordening een evenwichtige aanpak laat zien van de groepen belanghebbenden waar zij voor verantwoordelijk is. Dit betreft dan zowel evenwicht in de aanpak van uitkeringsgerechtigden, de niet-uitkeringsgerechtigden en Anw-ers, als evenwicht in de aanpak van doelgroepen zoals ouderen, vrouwen en etnische minderheden. Er worden geen doelgroepen uitgesloten. Op basis van individueel maatwerk wordt het traject samengesteld, waarbij voorzieningen alleen worden ingezet als ze bijdragen aan arbeidsinschakeling. Bij het samenstellen van de trajecten gelden de volgende uitgangspunten:

- a. verantwoordelijkheid waar mogelijk bij de belanghebbende leggen;
- b. efficiënt en effectief omgaan met de schaarse re-integratiemiddelen, bijvoorbeeld door met groepen cliënten (Weert voortwaarts, voor de groep jongeren) te werken;
- c. de houding en gedrag van de werkzoekende (iemand die er met de pet naar gooit krijgt geen ondersteuning).

Voor jongeren¹⁷⁰ die zich melden met het verzoek om bijstand geldt dat zij gedurende de zogenaamde 'wachttijd'¹⁷¹ geen recht hebben op ondersteuning. Dit is expliciet in de wet opgenomen¹⁷². In de wachttijd moet de jongere aan de 'bak' om werk of scholing te vinden.

Artikel 4 - Algemene opdracht

In de wet zijn bepalingen opgenomen waarin de opdracht aan de gemeentelijke overheid is uitgesplitst. De bepaling van het algemene kader¹⁷³ is voorbehouden aan de raad. De uitvoering en het stellen van wat specifiek beleid¹⁷⁴ is voorbehouden aan het college.

De raad formuleert in dit artikel, onverminderd het in de wetten bepaalde, de opdracht aan het college.

Kern van de opdracht is dat het college de Weertenaar ondersteuning bij arbeidsinschakeling en waar nodig ook voorzieningen inzet om dit te bereiken. Hoewel de cliënt inspraak heeft bij de invulling van de ondersteuning bepaalt het college hoe de aanspraak wordt ingevuld.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de inhoud van het traject ligt bij het college, die immers ook verantwoordelijk is voor de effectieve en doelgerichte inzet van schaarse middelen.

Gelet op de forse daling van het Participatiebudget van ruim 70% in de jaren 2011 tot 2015 dient meer dan voorheen het geval was bij inzet van re-integratiemiddelen gekeken te worden naar het te verwachten rendement. Wanneer de verwachting is dat een werkzoekende zonder ondersteuning door de gemeente zelf een baan kan vinden is inzet van re-integratiemiddelen in beginsel niet aan de orde. De focus zal bij die groep liggen op controle van de inspanningen. Op de groep klanten waarbij op middellange termijn geen perspectief is op arbeidsinschakeling worden geen re-integratiemiddelen ingezet. Dit omdat het rendement te verwaarlozen is. Wel kan aan die groep persoonlijke begeleiding worden aangeboden.

Blijft over de 'middengroep', de groep waarbij de verwachting is dat zij niet zelfstandig¹⁷⁵ werk kunnen vinden, maar die wel op termijn plaatsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Inzet van re-integratiemiddelen op deze groep zal naar verwachting het meeste rendement genereren.

¹⁷⁰ tot 27 jaar

¹⁷¹ van 4 weken

¹⁷² artikel 7 lid 3 aanhef onder b WWB

¹⁷³ vaststelling van verordeningen

¹⁷⁴ beleidsregels

¹⁷⁵ dus zonder ondersteuning

Binnen de grenzen van de gestelde kaders wordt rekening gehouden met de wensen van de belanghebbende.

Indien de inhoud van de ondersteuning of voorziening daartoe aanleiding geeft kan het college in aanvulling op verplichtingen die uit wettelijke bepalingen vloeien aan de ondersteuning of voorziening zelf nadere verplichtingen verbinden.

Artikel 5 - Sluitende aanpak

De wet kent geen bepaling over sluitende aanpak. De wetgever gaat ervan uit dat door de systematiek van de wet er in de praktijk de facto een sluitende aanpak ontstaat.

Om het belang van de sluitende aanpak te onderstrepen is in deze verordening een bepaling opgenomen met betrekking tot deze sluitende aanpak.

Binnen 3 maanden nadat het recht op uitkering is vastgesteld dient het college beoordeeld te hebben of en in welke mate ondersteuning en/of een voorziening wordt aangeboden.

Op grond van de Awb krijgt de Nugger en Anw-er een voor bezwaar vatbare beschikking over zijn verzoek op ondersteuning. Op welke wijze dit plaatsvindt is aan het college¹⁷⁶.

Hoewel evident is er, om onduidelijkheden te voorkomen, voor gekozen om een bepaling op te nemen dat bepaalt dat wanneer de uitkeringsgerechtigde een volledige ontheffing krijgt/heeft de eis om binnen 3 maanden te bepalen welke ondersteuning nodig is niet geldt.

Artikel 6 - Beperking

De re-integratiemiddelen waarover de gemeente beschikt zijn schaars en dienen zorgvuldig ingezet te worden. Inzet van re-integratiemiddelen voor diegenen die zonder hulp van de gemeente zelf werk kunnen vinden dient in beginsel achterwege te blijven.

Dit geldt eveneens voor trajecten die uitsluitend gericht zijn op het voorkomen van een sociaal isolement. Uiteraard kan het oplossen van een sociaal isolement een stap zijn op de ladder naar werk, maar niet als doel op zich. Daarvoor is andere wetgeving¹⁷⁷.

Ook wanneer geput kan worden uit voorliggende voorzieningen die naar het oordeel van het college bij de belanghebbende in voldoende mate kan bijdragen aan de re-integratie bestaat er geen recht op ondersteuning. Uiteraard alleen voor dat deel waarover de voorliggende voorziening zich uitstrekt, waarbij maatwerk altijd vereist blijft.

Net zoals een beperking ten aanzien van de sluitende aanpak geldt ook een beperking ten aanzien van het de aanspraak op een re-integratietraject voor uitkeringsgerechtigden met een volledige ontheffing van de verplichtingen gericht op arbeidsinschakeling. Voorgaande houdt ook in dat geen aanbod¹⁷⁸ wordt gedaan aan uitkeringsgerechtigden met een volledige ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling, waarbij de "tegenprestatie" buiten beschouwing wordt gelaten.

WSW-geïndiceerden hebben geen plicht tot arbeidsinschakeling. Er zijn enkele specifieke voorzieningen die voor deze groep kunnen worden ingezet. Voor deze groep is het einddoel van de voorziening een plaatsing in een SW-dienstverband bij beschikbare werkplekken.

In artikel 4 lid 3 en 4 van de verordening is bepaald dat de afstand tot de arbeidsmarkt (op middellange termijn) bepalend is voor de (mate van) inzet van re-integratiemiddelen. In beginsel wordt aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt geen ondersteuning geboden omdat verondersteld mag worden dat zij zonder inzet van re-integratiemiddelen hun weg naar de arbeidsmarkt weten te vinden.

Voor de groep voor wie de verwachting is dat zij niet binnen 2 tot 3 jaar (al dan niet met ondersteuning) zullen uitstromen naar werk wordt eveneens geen re-integratieaanbod gedaan. Waar nodig zal deze cliënt uiteraard wel worden doorverwezen naar ketenpartners (Algemeen maatschappelijk werk, Kredietbank e.d.). Ook kan, in individuele gevallen, besloten worden om persoonlijke begeleiding aan te bieden. Het is echter nadrukkelijk niet de bedoeling om voor die groep een traject 'in te kopen'.

Daarnaast is in lid 6 5 aangegeven dat bij nuggers uitsluitend een aanbod wordt gedaan in de vorm van persoonlijke begeleiding.

¹⁷⁶ zie lid 2

¹⁷⁷ WMO, maar ook sociaal cultureel fonds

¹⁷⁸ en dus ook geen aanbod van voorzieningen

Wanneer het een jongere nigger betreft wordt geen beperking opgelegd. Dit in verband met het actief bestrijden van jeugdwerkloosheid.

Tevens is expliciet opgenomen dat geen recht bestaat op ondersteuning¹⁷⁹ indien en zolang de belanghebbende geen, danwel in onvoldoende mate, informatie verstrekt die nodig is om het recht op ondersteuning of aanbod vast te kunnen stellen.

In zulke gevallen dient¹⁸⁰ een maatregel opgelegd te worden.

Artikel 7 - Budgetplafonds

Door middel van het instellen van budgetplafonds voor specifieke voorzieningen bestaat de mogelijkheid om specifieke voorzieningen af te wijzen op budgettaire gronden. Wel dient in zo'n geval een (goedkoper) adequaat alternatief gezocht te worden. Dit houdt dus in dat er geen algemeen plafond ingesteld kan worden. Wat wel kan is dat per (specifieke) voorziening een plafond wordt ingebouwd; dit laat de mogelijkheid open dat er naar een ander instrument wordt uitgeweken.

Artikel 8 - Voorbereidingskosten

Tot 2010 was in het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 een maximumbedrag verbonden voor het zogenaamde 'voorbereidingskrediet'. Met de Wet tot Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten¹⁸¹ is dit maximum geheel losgelaten, aangezien de gemeenten hiervoor volledig risicodrager zijn geworden.

Uit de praktijk blijkt dat genoemd bedrag voldoende was voor het doel van het voorbereidingskrediet. Daarom is ervoor gekozen om hetzelfde bedrag te handhaven en jaarlijks te indexeren.

Artikel 9 - Loonwaardec compensatie

Doel van de inzet van de voorziening "loonwaardec compensatie" is om belanghebbenden die door de grotere afstand tot de arbeidsmarkt minder productief zijn, of waarvoor werkgevers door een gebrek aan werkervaring huiverig zijn deze in dienst te nemen vanwege de extra financiële risico's die daaraan verbonden zijn, sneller en makkelijker aan werk te helpen.

Door deze voorziening worden die financiële risico's tijdelijk gecompenseerd. Uitgangspunt is, dat belanghebbende gedurende de periode dat de loonwaardec compensatie wordt verstrekt, aanvullende vaardigheden en werkervaring kan opdoen, zodat arbeidsinschakeling aan het eind van de periode waarover de voorziening wordt verstrekt mogelijk is.

Over het verstrekken van loonwaardec compensatie aan werkgevers in Nederland bestaat Europese regelgeving. Om gemeenten te faciliteren heeft het Ministerie van SZW¹⁸² een beleidsaanbeveling geschreven zoals opgenomen in de bijlage bij deze verordening. Een expliciete verwijzing naar de beleidsaanbeveling over deze wetgeving dient opgenomen te zijn in de gemeentelijke re-integratieverordening. Met de bepalingen in dit artikel is voldaan aan de Europese eisen.

Artikel 10 - Waarborgsom of geldlening

Op groepsniveau, voor bepaalde voorzieningen of op individueel niveau komt door deze bepaling het college het recht toe om de belanghebbende een waarborg te vragen. Dit kan gebruikt worden als een 'stok achter de deur' en/of ter vermindering van het (financiële) risico bij afhaken. Omdat de re-integratievoorzieningen voor iedereen toegankelijk moeten zijn is eveneens opgenomen dat een geldlening verstrekt kan worden indien de belanghebbende niet in staat is om een waarborgsom te voldoen.

Omdat de waarborgsom niet als doel heeft te fungeren als co-financiering voor re-integratieactiviteiten is ook expliciet opgenomen dat de waarborgsom wordt teruggestort indien de belanghebbende zich in voldoende mate heeft ingezet.

Bij uitkeringsgerechtigden kan dit blijken uit het vaststellen van verwijtbaar gedrag op grond van de maatregelverordening Weert 2012. Indien bij een uitkeringsgerechtigde geen maatregel is opgelegd zal het nagenoeg onmogelijk zijn om te stellen dat de belanghebbende zich onvoldoende heeft ingezet.

¹⁷⁹ en dus ook aanbod

¹⁸⁰ volgens de regels van de Maatregelverordening Weert 2012

¹⁸¹ BUIG

¹⁸² Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Artikel 11 - Premie onbeloonde additionele werkzaamheden

Voor uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn participatieplaatsen in de wet opgenomen¹⁸³. De werkzaamheden die in het kader van deze plaatsen worden gedaan zijn additioneel en onbeloond. Het college is verplicht iedere 6 maanden een premie te verstrekken aan degene die de additionele werkzaamheden verricht.

Voor de premie toegekend wordt dient wel eerst beoordeeld te worden of de uitkeringsgerechtigde voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn/haar kans op de arbeidsmarkt. De premie kan alleen geweigerd worden indien de belanghebbende de aan de participatieplaats verbonden verplichtingen heeft geschonden.

Net als bij de bepaling rondom de waarborgsom geldt ook hier dat indien de uitkeringsgerechtigde geen maatregel opgelegd heeft gekregen het nagenoeg onmogelijk is om een premie te weigeren. De hoogte van de premie wordt vastgesteld op € 300,00 en wordt op basis van dwingende wettelijke voorschriften iedere 6 maanden verstrekt.

Jongeren kunnen niet¹⁸⁴ in aanmerking komen voor een participatieplaats (en dus ook geen recht op een premie hebben). Waar mogelijk wordt in overleg met de inlener bewerkstelligd dat de premie door de inlener wordt betaald.

Artikel 12 - Scholing en opleiding gedurende een participatieplaats

Artikel 8, eerste lid, onderdeel e, van de WWB draagt gemeenten op bij verordening regels te stellen met betrekking tot scholing of opleiding gedurende een participatieplaats. Wanneer een uitkeringsgerechtigde met een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, staat dit veelal de duurzame arbeidsinschakeling in de weg. In artikel 10a, vijfde lid, van de WWB wordt bepaald dat scholing op opleiding onderdeel uit moet maken van een participatieplaats en dat gemeenten de plicht hebben scholing of opleiding aan te bieden aan uitkeringsgerechtigden zonder startkwalificatie op een participatieplaats. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op een participatieplaats.

Onder scholing op opleiding vallen al die vormen van onderricht die naar het oordeel van het college de kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Er hoeft geen scholing of opleiding aangeboden worden deze niet bijdraagt aan de kansen op de arbeidsmarkt.

Artikel 13 - Beleidsregels

In dit artikel wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om beleidsregels te stellen om zo de bepalingen van de verordening verder in te kleuren. In dit artikel wordt, zonder vooraf richting te willen geven aan de verantwoordelijkheid van het college om Weertenaren te re-integreren, aangegeven wat de minimale (vorm)eisen zijn ten aanzien van de beleidsregels re-integratie. Door het stellen van beleidsregels ontstaat meer rechtszekerheid en gelijkheid voor burgers. En het vermindert de kans op 'ambtelijke willekeur'.

Artikel 14 - Wijze van ter beschikking stellen middelen

De ten behoeve van de belanghebbende ter beschikking staande middelen voor de re-integratievoorzieningen worden door het college beheert. Het college, en dus niet de belanghebbende, draagt zorg voor inkoop, aanmelding en betaling van de re-integratievoorziening. Het is denkbaar dat geldelijke middelen beschikbaar worden gesteld aan belanghebbenden, maar niet voordat het recht op de voorziening is vastgesteld.

Artikel 15 - Verplichtingen van de cliënt

Deelname aan een traject is niet vrijblijvend. Uitkeringsgerechtigden zijn reeds door het ontvangen van een uitkering aan de plicht tot arbeidsinschakeling gehouden. Voor Nuggers en Anw-ers worden ook verplichtingen aan het traject verbonden.

Deze verplichtingen gelden vanzelfsprekend ook voor de uitkeringsgerechtigden. Het niet nakomen van de verplichtingen geeft de mogelijkheid om een traject af te breken of gevraagde ondersteuning te weigeren, bijvoorbeeld als iemand niet mee wil werken aan een onderzoek.

¹⁸³ artikel 10a WWB en artikel 38a loaw en loaz

¹⁸⁴ artikel 7 lid 8 WWB

Ook is denkbaar dat gemaakte kosten van de belanghebbende worden teruggevorderd¹⁸⁵, als door verwijtbaar handelen een traject niet tot het gewenste resultaat leidt.

Om die mogelijkheid open te houden is het wenselijk dat de belangrijkste voorwaarden voor het behalen van succes als verplichting zijn opgenomen.

Natuurlijk heeft de belanghebbende ook rechten. Deze rechten zijn elders in wet- of regelgeving ondergebracht.

Artikel 16 - Beëindigingsgronden

Indien de belanghebbende die een traject doorloopt niet meer valt onder de werkingssfeer van deze verordening is het college bevoegd om het traject vroegtijdig te beëindigen. Omwille van de duidelijkheid is gekozen voor een opsomming van beëindigingsgronden, waarbij het in de rede ligt dat het college door middel van beleidsregels een nadere inkleuring geeft van de beëindigingsgrond genoemd onder g. Het mag duidelijk zijn dat deze afweging niet te lichtzinnig en op basis van maatwerk dient te gebeuren.

In het tweede lid is bepaald dat de beëindigingsgronden voor trajecten en/of voorzieningen van overeenkomstige toepassing worden verklaard voor loonwaardecompensatie.

Het spreekt voor zich dat een besluit met een dusdanig rechtsgevolg in een voor bezwaar en beroep vatbare beschikking aan de belanghebbende, danwel de werkgever (bij loonwaardecompensatie), wordt toegezonden.

Artikel 17 - Terugvordering

Indien de belanghebbende door eigen toedoen en verwijtbaar een re-integratietraject of voorziening beëindigt wordt met dit artikel de mogelijkheid gecreeërd om de gemaakte en te maken kosten terug te vorderen van de belanghebbende. Dezelfde bevoegdheid ontstaat als de belanghebbenden bewust en verwijtbaar onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt waardoor ten onrechte kosten voor een traject of voorziening zijn gemaakt. Een dergelijke terugvordering is een civielrechtelijke terugvordering.

Ingeval van een uitkeringsgerechtigde wordt door lid 3 geregeld dat in beginsel afstemming van de uitkering plaatsvindt. Het is echter niet uitgesloten dat daarnaast het college gebruik maakt van de bevoegdheid tot terugvordering. Nadrukkelijk dient gesteld te worden dat het besluit om terug te vorderen niet lichtzinnig mag worden toegepast. In situaties waarbij de belanghebbende het wel 'erg bont maakt' is een terugvordering een gepast antwoord. Wat 'erg bont' is verschilt van situatie tot situatie en vereist maatwerk.

Artikel 18 - Afstemming

Met dit artikel wordt de link gelegd naar de maatregelverordening Weert 2012. Bij uitkeringsgerechtigden wordt het door eigen toedoen verwijtbaar laten eindigen van een voorziening of traject beantwoord met een maatregel. Het opleggen van de maatregel gebeurt aan de hand van de bepalingen in de maatregelverordening. Het verlagen van de uitkering bij verwijtbaar gedrag is een verplichting die direct uit de wet vloeit.

Artikel 19 - Hardheidsclausule

Indien de toepassing van deze verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt, kan het college ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen. Van deze mogelijkheid dient zeer terughoudend gebruik gemaakt te worden, om precedentwerking tegen te gaan.

Artikel 20 - Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21 - Inwerkingtreding

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, per 1 januari 2012 in werking.

¹⁸⁵ artikel 17 van de verordening

Artikel 22 - Overgangsrecht

Geregeld wordt dat de belanghebbende die een voorziening onder het oude 'regime' toegekend heeft gekregen en daarvoor op basis van de nieuwe aangescherpte regels hiervoor niet meer in aanmerking zou komen deze voorziening in elk geval behoudt tot maximaal 1 januari 2013. Ook is het mogelijk dat de voorziening een einddatum heeft voor 1 januari 2013. In dat geval geldt uiteraard die eerdere datum. In uitzonderlijke gevallen kan van deze bepaling, met toepassing van artikel 22, worden afgeweken.

Artikel 23 - Intrekking bestaande verordening

De re-integratieverordening Weert 2010 die op 15 december 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld komt hierbij te vervallen.

Bijlage BIJ RE-INTEGRATIEVERORDENING WEERT 2012: Beleidsaanbeveling van belang voor het opstellen van de gemeentelijke reïntegratieverordeningen in het kader van de Wet Werk en Bijstand

Doelstelling van deze beleidsaanbeveling

Deze beleidsaanbeveling kan gemeenten ontlasten van de administratieve verplichting – welke voortvloeit uit de regelgeving van de Europese Gemeenschap – om een samenvatting van de (loonkosten-) subsidieregeling (zoals vastgelegd in haar reïntegratieverordening) op te sturen naar de Europese Commissie en jaarlijks de Europese Commissie een verslag te verstrekken. De gemeente dient daartoe in haar reïntegratieverordening deze beleidsaanbeveling te incorporeren en een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling op te nemen.

Algemeen: de kwalificatie van gesubsidieerde arbeid als staatssteun

Van verboden staatssteun in de zin van artikel 87 lid 1 EG is sprake, indien is voldaan aan de volgende omschrijving: een met staatsmiddelen bekostigd voordeel voor bepaalde ondernemingen waardoor de mededinging wordt vervalst en het interstatelijk handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed. Voorbeelden van steunmaatregelen zijn het verlenen van financiële voordelen door middel van bijvoorbeeld subsidies aan bepaalde sectoren (sectorale steunmaatregel) of aan ondernemingen in bepaalde regio's (regionale steunmaatregel). Zodra aan bepaalde ondernemingen met staatsmiddelen een voordeel wordt verschaft, is het ter beoordeling van de Commissie of ten gevolge van de vervalsing van de mededinging, het handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed. Daartoe strekt de aanmelding van voorgenomen steunmaatregelen (artikel 88 lid 3 EG); alleen indien een vrijstellingsverordening toepasselijk is, is aanmelding niet noodzakelijk.

Gesubsidieerde arbeid (meer in het algemeen: loonkostensubsidie) kan, indien er sprake is van een met staatsmiddelen bekostigd voordeel voor bepaalde ondernemingen, aangemerkt worden als een aanmeldingsplichtige steunmaatregel. Hiervan is echter in ieder geval geen sprake indien: er sprake is van een generieke subsidieregeling die in zijn uitwerking non-discriminatoire is voor alle ondernemingen, in alle sectoren van de economie in heel Nederland; of de subsidieontvanger geen economische activiteit uitvoert.

De Europese regels inzake staatssteun i.r.t. de gemeentelijke reïntegratieverordening
Gemeenten kunnen met tal van subsidieregelingen de reïntegratie van werkzoekenden bevorderen. Voor de beoordeling in hoeverre er daarbij sprake kan zijn van staatssteun is het volgende onderscheid van belang:

A: subsidieregelingen die direct de werknemer subsidiëren

Te denken valt daarbij ondermeer aan stimuleringspremies aan werkzoekenden bij het aanvaarden van een betrekking. De premie dient direct te worden betaald aan de werknemer. In dat geval is er geen staatssteun volgens het Verdrag; gemeenten hoeven niet aan te melden en hoeven geen goedkeuring te vragen aan de Europese Commissie.

B: generieke regelingen (maatregelen die voor alle bedrijven gelden in alle sectoren). Een lokale subsidieregeling kan een generieke regeling zijn wanneer ieder bedrijf of onderneming, ongeacht de vestigingsplaats van de onderneming of de plaats van tewerkstelling van de werknemer, een beroep kan doen op subsidie wanneer deze onderneming een uitkeringsgerechtigde van de betreffende gemeente in dienst neemt. Dit is ook geen staatssteun, want hier profiteren geen specifieke bedrijven of sectoren van.

NB: wanneer bijvoorbeeld andere dan lokale ondernemers van de subsidiëring zijn uitgesloten, of wanneer de subsidiemogelijkheid is voorbehouden aan een bepaalde onderneming of sector dan geldt de subsidieregeling per definitie als specifieke steunmaatregel en is er dus sprake van staatssteun.

C: subsidieregelingen die organisaties subsidiëren die geen economische activiteiten verrichten

Voorzover gemeenten (loonkosten-) subsidies verstrekken aan organisaties die geen economische activiteiten verrichten¹⁸⁶, worden deze niet aangemerkt als staatssteun.

D: overige werkgelegenheidsmaatregelen:

Gemeenten doen er verstandig aan er op te letten dat (loonkosten-) subsidies die wel als staatssteun zouden kunnen worden aangemerkt voldoen aan de bepalingen van de (EG) vrijstellingsverordeningen – in het bijzonder de Verordening werkgelegenheidssteun¹⁸⁷. Het is bovendien van belang dat de gemeente in haar reïntegratieverordening een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling opneemt. Dit voorkomt dat de gemeente een samenvatting van de subsidieregeling (zoals vastgelegd in haar reïntegratieverordening) dient op te sturen naar de Europese Commissie en de Commissie jaarlijks dient te informeren over de toepassing van de Verordening werkgelegenheidssteun. Indien de gemeentelijke reïntegratieverordening niet voldoet aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun, kan worden nagegaan of de Verordening de minimissteun¹⁸⁸ van toepassing is. Als deze evenmin van toepassing is, dient – afhankelijk van de situatie – de subsidieregeling danwel de individuele (loonkosten-) subsidie door de gemeente te worden aangemeld bij de Europese Commissie¹⁸⁹.

De belangrijkste voorwaarden waar de gemeentelijke subsidieregeling vanuit de Verordening werkgelegenheidssteun aan dient te voldoen zijn:

a. doelgroepen en steunintensiteit

Voorzover de subsidieverlening betrekking heeft op loonkosten in verband met de indienstneming van benadeelde¹⁹⁰ of gehandicapte werknemers gelden de volgende plafonds (bruto steunintensiteiten): 50 procent (voor benadeelde werknemers) en 60 procent van de loonkosten (voor gehandicapte werknemers)^{191 192}.

Voor beide genoemde groepen (benadeelde en gehandicapte werknemers) is het overigens eveneens toegestaan om niet een forfaitair percentage van de loonkosten te hanteren maar de optelsom van de kosten van compensatie van de eventueel lagere productiviteit en de kosten van

¹⁸⁶ De EC geeft geen limitatieve opsomming van deze organisaties die geen economische activiteiten verrichten. Het onderscheid tussen economische en niet-economische activiteiten verandert voortdurend, zo stelt de Commissie. Voorbeelden liggen vooral op het terrein van activiteiten die "typische overheidstaken zijn, namelijk diensten als nationaal onderwijs, stelsels van sociale zekerheid en tal van activiteiten die worden uitgevoerd door organisaties die grotendeels een sociale functie vervullen en niet deelnemen aan industriële of commerciële activiteiten" (Groenboek over Diensten van Algemeen Belang, Europese Commissie, 21 mei 2003, blz. 16).

¹⁸⁷ Verordening (EG) nr. 2204/2002 van de Commissie van 12 december 2002, Pb EG 2002, L 337/3

¹⁸⁸ De Verordening de minimis-steun (Verordening (EG) Nr. 69/2001) legt vast dat de totale steun die een onderneming gedurende een periode van drie jaar ontvangt niet hoger mag zijn dan een vastgesteld plafondbedrag (€ 100.000 in een periode van drie jaar – dit is een verschuivende termijn). Voor de toepassing van de Verordening de minimis-steun hoeft de gemeente geen verordening vast te stellen.

¹⁸⁹ Op grond van de vrijstellingsverordeningen (de Verordening werkgelegenheidssteun (2204/2002) en de Verordening de minimis-steun (69/2001)) kunnen gemeenten zelfstandig beoordelen of aanmelding noodzakelijk is. Bij twijfel kunnen gemeenten contact opnemen met het Coördinatiepunt staatssteun van het ministerie van BZK of met het Kenniscentrum Europa decentraal (www.europadecentraal.nl).

¹⁹⁰ Benadeelde werknemers zijn personen die behoren tot categorieën werknemers welke het moeilijk hebben om zonder hulp tot de arbeidsmarkt toe te treden. Art. 2 van de Verordening werkgelegenheidssteun geeft een opsomming. Tot deze categorie behoren ondermeer langdurig werklozen (12 maanden; voor jongeren onder 25 jaar 6 maanden), etnische minderheden, personen zonder startkwalificatie, alleenstaande ouders.

¹⁹¹ Bedoeld wordt het brutoloon, vóór belasting, en de verplichte socialezekerheidsbijdragen. De percentages zijn gedefinieerd in termen van loonkosten op jaarbasis. Voor andere dan benadeelde of gehandicapte werknemers gelden lagere plafonds: afhankelijk van de regio en de omvang van het bedrijf variërend van 7½ procent tot 30 procent.

¹⁹² Volgens artikel 8 van de Verordening werkgelegenheidssteun mag steun die verleend wordt aan benadeelde of gehandicapte werknemers (conform de artikelen 5 en 6) gecumuleerd worden met andere staatssteun in de zin van art. 87, lid 1, van het Verdrag of met andere bijdragen van de Gemeenschap, mits de (gecumuleerde) steunintensiteit niet meer bedraagt dan 100 procent van de loonkosten gedurende de gehele periode dat de werknemer in dienst is.

begeleiding, werkplekaanpassingen en apparatuur (dit laatste geldt specifiek alleen voor gehandicapte werknemers).

Voorwaarde is daarbij wel dat er een individueel dossier wordt bijgehouden waarin alle informatie wordt opgenomen die het voor de Europese Commissie desgewenst mogelijk maakt om te beoordelen of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.¹⁹³

b. duur van het arbeidscontract:

Behalve in het geval van gewettigd ontslag, moet(en) de werknemer(s) aanspraak kunnen maken op een ononderbroken tewerkstelling van tenminste 12 maanden.

c. geen verdringing van bestaande werkgelegenheid:

Wanneer de indienstneming niet leidt tot een netto-toename van het aantal werknemers in de betrokken vestiging, moeten de vacatures zijn ontstaan ten gevolge van ontslag of vermindering van werktijd, beide op initiatief van de werknemer, ouderdomspensionering of gewettigd ontslag, en niet door afvloeiingen.

Als de overheidsbijdrage als staatssteun moet worden aangemerkt en de gemeente in de reïntegratieverordening een verwijzing naar deze beleidsaanbeveling opneemt en bij de vaststelling van de subsidie de bepalingen van de (EG) Verordening werkgelegenheidssteun in acht neemt, dan hoeft zij geen samenvatting van de lokale subsidieregeling toe te zenden aan de Europese Commissie.

De gemeente kan dan zonder verdere actie richting Europese Commissie de loonkostensubsidieregeling uitvoeren en heeft uitsluitend te maken met de verplichting tot levering van enkele gegevens aan het ministerie van SZW¹⁹⁴.

Het verslag over de Uitvoering (art. 77 WWB) en de bestaande statistieken voorzien in informatie over aantallen plaatsingen en het totaalbedrag van de verleende subsidie.

In geval van een bij de Commissie ingediende klacht tegen een door de gemeente verstrekte subsidie kan de gemeente overigens wel gehouden zijn de voor de beoordeling van die klacht relevante gegevens ter beschikking te stellen van de Europese Commissie.

Wanneer de gemeente anders dan op grond van de lokale subsidieregeling die als zodanig voldoet aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun en anders dan op grond van de Verordening de minimis-steun, subsidie wil verlenen aan een individuele onderneming dan dient zij deze maatregel *ter goedkeuring* voor te leggen aan de EC¹⁹⁵. Zolang de Commissie de vereiste goedkeuring niet heeft verleend mag geen subsidie worden verleend.

Toelichting op de beleidsaanbeveling

Algemeen

De verplichting tot naleving van de bepalingen van het EG-verdrag betreffende staatssteun berust bij de lidstaat Nederland. Deze bepalingen behelzen vooral de in artikel 88, lid 3, EG vermelde verplichtingen: het tijdig aanmelden van voorgenomen steunmaatregelen en het zgn. stand-still beginsel, d.w.z. dat de voorgenomen maatregelen niet mogen worden uitgevoerd voordat de Commissie een eindbeslissing heeft gegeven.

De lidstaat Nederland omvat alle overheden: centrale overheid, decentrale overheden, ZBO's en PBO's.

¹⁹³ Artikel 10 van de Verordening werkgelegenheidssteun. Voorwaarde is ook hier dat de steunintensiteit niet meer bedraagt dan 100 procent.

¹⁹⁴ Gemeenten zijn op grond van de (EG) Verordening werkgelegenheidssteun wel verplicht om gegevens met betrekking tot subsidieverstrekingen in het kader van de gemeentelijke reïntegratieverordening gedurende een periode van 10 jaar (gerekend vanaf het tijdstip van de laatste individuele steunverlening) te bewaren, zodanig dat kan worden nagegaan of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.

¹⁹⁵ Zie in dat verband overweging 7 (EG) Verordening werkgelegenheidssteun 2204/2002. Voor de wijze waarop aangemeld dient te worden zij verwezen naar het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK of naar het al genoemde Kenniscentrum Europa decentraal.

Deze overheden hebben dus zelf de uitsluitende verantwoordelijkheid voor de aanmeldingen die onder de hun toebedeelde huishouding vallen, zowel qua tijdigheid als qua inhoud, evenals voor het eventueel beantwoorden van vragen van de Europese Commissie in verband met aanmeldingen.

Deze beleidsaanbeveling is bedoeld om de gemeenten te ontlasten van de administratieve verplichtingen welke voortvloeien uit de regelgeving van de Europese Gemeenschap. De gemeente dient daartoe deze beleidsaanbeveling in haar reïntegratieverordening te incorporeren en een expliciete verwijzing naar deze beleidsaanbeveling op te nemen.

Deze beleidsaanbeveling ontnemt gemeenten overigens niet de mogelijkheid om een subsidieregeling te notificeren; bijvoorbeeld wanneer de gemeente zeker wil zijn van goedkeuring door de Europese Commissie.

De Verordening de minimis-steun

Naast de Verordening Werkgelegenheidssteun (Nr. 2204/2002) bestaat er de Verordening de minimis-steun (Verordening (EG) Nr. 69/2001). Deze verordening legt vast dat de totale steun die ondernemingen gedurende een periode van drie jaar ontvangen niet hoger mag zijn dan een vastgesteld plafondbedrag (€ 100.000 in een periode van drie jaar – dit is een verschuivende termijn). In de subsidiebeschikking moet een verwijzing naar de Verordening de minimis-steun worden opgenomen en de werkgever moet een verklaring tekenen dat de ontvangen steun er niet toe leidt dat de totale ontvangen steun (gecumuleerd) het drempelbedrag te boven gaat. Voor de toepassing van de Verordening de minimis-steun hoeft de gemeente geen verordening vast te stellen. Als de subsidieregeling en de op grond hiervan getroffen individuele subsidies – dan wel de individuele subsidies zonder grondslag in een subsidieregeling – voldoen aan de voorwaarden van deze verordening, kan de gemeente volstaan met het bijhouden en bewaren van dossiers.

NB: Wanneer de gemeente *aan één van beide vrijstellingsverordeningen (2204/2002 of 69/2001)* voldoet hoeft zij de subsidieregeling *niet* ter goedkeuring voor te leggen aan de EC.

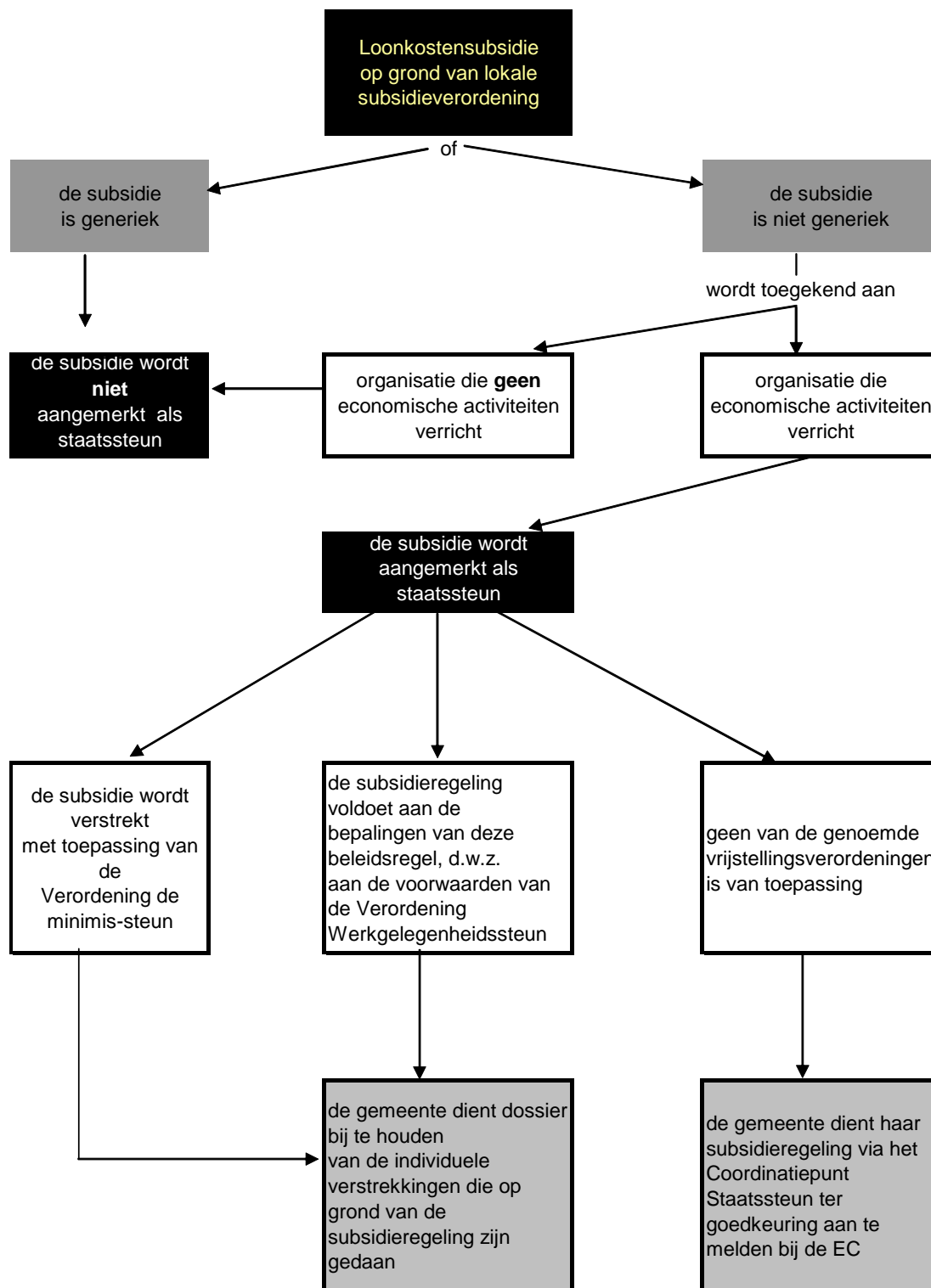
Dossiervorming

Om een zorgvuldige behandeling van eventuele klachten van derden mogelijk te maken, dient de gemeente de gegevens met betrekking tot de subsidieverlening gedurende een periode van 10 jaar (gerekend vanaf het tijdstip van de laatste individuele steunverlening) te bewaren, zodanig dat in de klachtenprocedure kan worden nagegaan of aan de voorwaarden van de Verordening werkgelegenheidssteun is voldaan.

Tenslotte

Wanneer de gemeente de subsidieverlening anders vormgeeft dan in deze beleidsaanbeveling is aangegeven dan dient zij haar subsidieregels ter goedkeuring voor te leggen aan de Europese Commissie. In afwachting van de eindbeslissing van de Commissie mag geen uitvoering worden gegeven aan die steunregels.

Stappenschema ter beoordeling of er sprake is van staatssteun

Bijlage 4: Toeslagenverordening Weert 2012

Artikel 1 - Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan:
 - a. WWB: Wet werk en bijstand;
 - b. **gezinsnorm** **gehuwdennorm**: de norm als bedoeld in artikel 21 **aanhel sub c eerste lid** van WWB;
 - c. verzorgingsbehoevende: **degene die is aangewezen op verzorging ter voorkoming van opname in een verpleeg- of verzorgingstehuis** ~~degene die voldoet aan de criteria als bedoeld in artikel 4 lid 5 WWB, waarbij de aanhef van artikel 4 lid 5 WWB geen waarde toekomt~~;
 - d. woning: een woning als bedoeld in artikel 1, onderdeel j, Wet op de huurtoeslag, alsmede een woonwagen of woonschip, als bedoeld in artikel 3, zesde lid, WWB ~~en artikel 2a WHJ~~;
 - e. woonkosten:
 1. Indien een huurwoning wordt bewoond, de verschuldigde huur;
 2. Indien een eigen woning wordt bewoond, de verschuldigde hypotheekrente;
 - f. een ander: een andere persoon dan de belanghebbende **(n) die alleenstaande, alleenstaande ouder of tot het gezin behoort**, voor **welke laatste wie** de toepassing van een verhoging en/of verlaging op grond van deze verordening bepaald dient te worden;
 - g. toeslag: de toeslag als bedoeld in artikel 25, eerste lid WWB
 - h. **studerend**: **diegene die uit 's rijks kas bekostigd onderwijs volgt, of aanspraak heeft op studiefinanciering, of aanspraak heeft op WTOS.**

Artikel 2 - Werking

1. De bepalingen van deze verordening gelden alleen voor belanghebbenden van 21 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar.
2. In geval van **gehuwden** **gezinnen** gelden de bepalingen van deze verordening alleen indien **beide gehuwden** **minimaal twee gezinsleden** 21 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar zijn.

Artikel 3 - Toeslagen

1. De toeslag bedraagt 20 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft.
2. De toeslag bedraagt 10 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** als de alleenstaande of alleenstaande ouder in een woning woont waar tevens een ander zijn hoofdverblijf heeft.
3. Geen toeslag wordt verleend als de alleenstaande of alleenstaande ouder met twee of meer anderen zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft.
4. In afwijking van lid 3 wordt bij een alleenstaande of alleenstaande ouder, die naar het oordeel van het college aantoonbaar op commerciële wijze een kamer huurt, de toeslag vastgesteld op 10 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**.
5. Voor de toepassing van dit artikel wordt niet als een ander beschouwd:
 - a. diegene die de verzorgingsbehoevende alleenstaande of alleenstaande ouder verzorgt, danwel de inwonende verzorgingsbehoevende die door de alleenstaande of alleenstaande ouder wordt verzorgd;
 - b. een meerderjarig studerend inwonend kind **met een inkomen dat minder is dan 80% van de gehuwdennorm** ~~dat op grond van artikel 4 lid 2 van de WWB geen onderdeel uitmaakt van het gezin~~

Artikel 4 - Verlaging **gehuwden **gezinnen****

1. De verlaging als bedoeld in artikel 26 WWB bedraagt 10 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor **gehuwden** **gezinnen** die in een woning wonen waar een ander zijn hoofdverblijf heeft.
2. De verlaging als bedoeld in artikel 26 WWB bedraagt 20 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor **gehuwden** **gezinnen** die in een woning wonen waar twee of meer anderen hun hoofdverblijf hebben.
3. In afwijking van lid 2 wordt bij **gehuwden** **gezinnen** die naar het oordeel van het college aantoonbaar op commerciële wijze een kamer huren, de verlaging vastgesteld op 10 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt niet als een ander beschouwd;
- diegene die **een de** verzorgingsbehoevende **gehuwde** ~~meerderjarig lid van het gezin~~ verzorgt, danwel de inwonende verzorgingsbehoevende die door **de gehuwde** ~~een meerderjarig lid van het gezin~~ wordt verzorgd.;
 - een meerderjarig studerend inwonend kind **met een inkomen dat minder is dan 80% van de gehuwdennorm** ~~dat op grond van artikel 4 lid 2 van de WWB geen onderdeel uitmaakt van het gezin~~

Artikel 5 - Niet-rechthebbende partner gezinslid

Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 24 WWB wordt geen toeslag verleend.

Artikel 6 - Verlaging woonsituatie

De verlaging bedoeld in artikel 27 WWB bedraagt:

- 20 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** indien een woning bewoond wordt waarvoor geen woonkosten verschuldigd zijn of waarvoor de woonkosten door een ander worden voldaan;
- 10 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** indien geen woning wordt bewoond.

Artikel 7 - Verlaging toeslag alleenstaanden van 21 en 22 jaar

De verlaging als bedoeld in artikel 29 WWB bedraagt 20 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** indien het een alleenstaande van 21 en 22 jaar betreft.

Artikel 8 -Verlaging schoolverlaters

- De verlaging als bedoeld in artikel 28 WWB bedraagt 20 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**.
- Geen verlaging vindt plaats bij ~~alleenstaande ouders of bij~~ een gezin waartoe een ten laste komend kind van één van de gezinsleden behoort.
- Geen verlaging vindt plaats bij alleenstaanden van 21 of 22 jaar.

Artikel 9 - Anti-cumulatiebepaling

De toepassing van de artikelen 3 tot en met 8 geschiedt zodanig, dat de toepasselijke bijstandsnorm voor belanghebbende(n) tenminste bedraagt:

- 40 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor een alleenstaande,
- 60 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor een alleenstaande ouder,
- 80 procent van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm** voor gezinnen.

Artikel 10 - Uitvoering

De uitvoering van deze verordening berust bij het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 11 - Citeertitel en inwerkingtreding

- Deze verordening kan worden aangehaald als 'Toeslagenverordening Weert 2012'.
- Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel 12 Intrekking bestaande verordening

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de 'Toeslagenverordening Weert 2010', zoals deze is vastgesteld door de raad op 15 december 2010 ingetrokken.

Toelichting

Toelichting op de toeslagenverordening Weert 2012

In de WWB¹⁹⁶ is geregeld dat de gemeenteraad bij verordening dient vast te stellen voor welke categorieën de bijstandsnorm verhoogd of verlaagd wordt en op grond van welke criteria de hoogte van die verhoging of verlaging wordt bepaald.

¹⁹⁶ artikel 8 lid 1 onder c WWB in combinatie met artikel 30 WWB

Norm, toeslag en verlaging

Normen

Hoofdstuk 3 van de WWB kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen en toeslagen en verlagingen.

De basisnormen zijn geregeld in paragraaf 2¹⁹⁷, de toeslagen en verlagingen in paragraaf 3¹⁹⁸.

Het college is verplicht om in voorkomende gevallen de norm te verhogen met een toeslag. Van de mogelijkheid om een verlaging toe te passen hoeft geen gebruik gemaakt te worden.

Basisnormen

Voor personen van 21 jaar tot en met 65 jaar bestaan er een drietal basisnormen¹⁹⁹, te weten:

1. **gehuwden gezinnen**: 100% van het wettelijk minimumloon (= de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**)
2. **alleenstaande ouders**: 70% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**
3. **alleenstaande**: 50% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**

Met ingang van 1 januari 2012 **is werd** het gezinsbegrip in de bijstand verruimd. Waar voor deze datum gehuwden een uitkering kregen van 100% van het sociaal minimum (gelijk aan het wettelijk minimum loon) **is werd** dat nu uitgebreid naar alle familieleden achter de voordeur. **De regering wil hiermee het stapelen van uitkeringen achter de voordeur voorkomen. Het doel dat de regering hiermee voor ogen heeft is dat er een financiële prikkel ontstaat om vanuit een uitkering aan het werk te gaan.**

~~Onder de nieuwe definitie van gezin wordt verstaan:~~

- ~~• de gehuwden tezamen;~~
- ~~• de gehuwden met hun minderjarige en meerderjarige kinderen en kleinkinderen;~~
- ~~• de alleenstaande ouder met minderjarige en meerderjarige kinderen en kleinkinderen;~~
- ~~• en de alleenstaande met één of meer meerderjarige kinderen en kleinkinderen;~~
- ~~• die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben.~~

~~In de wet wordt een uitzondering gemaakt voor een zorgbehoevend gezinslid dat verzorgt wordt²⁰⁰ en voor studerende kinderen met een inkomen tot € 1.023,42 per maand²⁰¹. Zij worden niet gerekend tot het gezin.~~

Met de 'Wet afschaffing huishoudinkomenstoets' is het per 1 januari 2012 geïntroduceerde verruimde gezinsbegrip (de huishoudtoets) met terugwerkende kracht vanaf dezelfde 1 januari 2012 komen te vervallen.

Voor jongeren in de leeftijd van 18 tot 21 jaar geldt een normering die is afgestemd op de kinderbijslag²⁰². Deze normen kunnen eventueel worden aangevuld met bijzondere bijstand²⁰³, voor zover de middelen van de ouders niet toereikend zijn, dan wel de onderhoudsplicht van de ouders niet te gelde gemaakt kan worden.

Toeslagen

Een toeslag kan worden verstrekt aan een alleenstaande of alleenstaande ouder indien de algemeen noodzakelijke bestaanskosten niet of niet geheel gedeeld kunnen worden. De mogelijkheid tot het delen van kosten wordt aanwezig geacht als naast betreffende belanghebbende nog één of meer anderen hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning. Dan kunnen zaken als huur, gas, water en licht, maar ook krant etc. gedeeld worden.

¹⁹⁷ artikelen 20 tot en met 24 WWB

¹⁹⁸ artikelen 25 tot en met 29 WWB

¹⁹⁹ artikel 21 WWB

²⁰⁰ artikel 4 lid 5 WWB

²⁰¹ artikel 4 lid 3 WWB

²⁰² artikel 20, lid 1 sub a WWB en artikel 20, lid 2 sub a, WWB

²⁰³ artikel 12 WWB

De toeslag bedraagt ten hoogste 20% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**, zodat de uitkering maximaal bedraagt voor:

- alleenstaande ouders: 90% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**
- alleenstaanden: 70% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**

De toeslag kan worden vastgesteld op elk bedrag binnen dit maximum van 20% van de **gezinsnorm** **gehuwdennorm**, mits dit aansluit bij het niveau van de noodzakelijke bestaanskosten. Dit is uitgewerkt in artikel 3 van de Toeslagenverordening Weert 2012. Budgettaire overwegingen mogen bij het vaststellen van de toeslag geen rol spelen.

Verlagingen

De WWB noemt de volgende verlagingen:

- verlaging in verband met het geheel of gedeeltelijk kunnen delen met een ander van algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan bij **gehuwden gezinnen**²⁰⁴;
- verlaging in verband met de woonsituatie²⁰⁵;
- verlaging in verband met het recentelijk beëindigen van een studie²⁰⁶;
- verlaging in verband met de leeftijd van 21 of 22 jaar bij alleenstaanden²⁰⁷.

De verlagingen zijn uitgewerkt in de artikelen 4 tot en met 8 van deze verordening.

Categorieën

De WWB bepaalt²⁰⁸ dat de Toeslagenverordening Weert 2012 een categoriaal karakter moet hebben. Bij het afbakenen van categorieën is steeds getracht te komen tot in de praktijk eenvoudig te hanteren criteria. Daarom is er gekozen voor een forfaitaire benadering.

In de Toeslagenverordening Weert 2012 wordt, naast de toeslagen, invulling gegeven aan de verlagingen die de WWB mogelijk maakt.

Eenvoudigheidshalve is de werking van deze verordening beperkt tot belanghebbende van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, hoewel de mogelijkheid bestaat om de verlagingen ook toe te passen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar.

Uitgangspunten bij de verordening

Deze verordening is in overeenstemming met de wet- en regelgeving, en jurisprudentie. Deze verordening is rechtvaardig en een (aangepaste) voortzetting van al eerder door de gemeente ingezet beleid.

De verordening moet duidelijk, eenvoudig uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Het verdient mede daarom aanbeveling het toeslagenbeleid niet te ingewikkeld te maken.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de WWB niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de WWB ook deze verordening moet worden gewijzigd.

Voor het gebruik van het begrip **gezinsnorm** **gehuwdennorm** is gekozen, omdat de hoogte van deze norm in de WWB zelf wordt gegeven²⁰⁹. Dit bedrag is feitelijk gelijk aan het netto minimumloon.

In deze verordening **is was** het begrip 'verzorgingsbehoevende' opgenomen omdat in de wet niet een dergelijke bepaling was opgenomen. Daardoor **is werd** het mogelijk om aan een alleenstaande (ouder) een volledige toeslag te verlenen in geval deze zelf, dan wel een andere inwonende persoon zorgbehoevend is. De verzorgingsbehoevendheid **diende dient** wel aantoonbaar zijn, bij voorkeur met een verklaring die was afgegeven door een arts. ~~In de WWB is per 1 januari 2012 een bepaling opgenomen²¹⁰ die het begrip 'verzorgingsbehoevende' inkleurt met heldere criteria.~~

²⁰⁴ artikel 26 WWB

²⁰⁵ artikel 27 WWB

²⁰⁶ artikel 28 WWB

²⁰⁷ artikel 29 WWB

²⁰⁸ artikel 30 WWB

²⁰⁹ artikel 21 lid 1 WWB

²¹⁰ artikel 4 lid 5 WWB

~~Daarom wordt voorgesteld om voor de beoordeling van verzorgingsbehoefte aan te sluiten bij deze bepaling.~~

Het begrip 'woonkosten' is nader gedefinieerd omdat dit van belang is voor de toepassing van artikel 6 van deze verordening.

Artikel 2

De toeslagenverordening Weert 2012 is van toepassing op belanghebbende van 21 tot 65 jaar. Hoewel de tekst van de WWB ook categoriale verlagingen²¹¹ mogelijk maakt voor belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar, is dit niet reëel. De normen voor deze groep zijn laag vastgesteld, vanwege de onderhoudsplicht van de ouders van belanghebbenden. Betreffende ouders kunnen bijvoorbeeld voldoen aan hun onderhoudsplicht door hun kind bij hen in te laten wonen of de huur voor hen te betalen.

In dergelijke gevallen zou als het ware 'dubbel gekort' worden als hierdoor ook nog op grond van de verordening de uitkering verlaagd zou worden. Bovendien zou de toepassing van de categoriale verlaging op belanghebbenden van 18, 19 en 20 jaar de uitvoering van de verordening nodeloos ingewikkeld maken.

Mocht het niet toepassen van verlagingen²¹² op de jongeren norm onredelijke uitkomsten geven, dan blijft het college bevoegd om op grond van de WWB de norm aan te passen²¹³.

Artikel 3

De hoogte van 20 procent van de ~~gezinsnorm~~ **gehuwdennorm** als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van de WWB²¹⁴.

Ingeval in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat er noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur en stookkosten). Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf.

Zolang er geen sprake is van ~~een gezin~~ **gehuwden** moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft in beginsel op zijn plaats.

In deze verordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10 procent van de ~~gezinsnorm~~ **gehuwdennorm** in het geval een ander zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft. Ingeval dat twee of meer anderen in de zelfde woning als de belanghebbende hun hoofdverblijf hebben wordt geen toeslag verleend. Verondersteld mag worden dat in een dergelijke situatie het schaalvoordeel zo groot is dat de woonlasten maximaal gedeeld kunnen worden.

Hierop wordt een uitzondering gemaakt ten aanzien van kamerbewoners die op commerciële basis een kamer huren; zij krijgen een toeslag van 10% **van de gehuwdennorm**, ongeacht het aantal kamerbewoners dat in de woning verblijft.

Soms is er sprake van situatie waarbij de belanghebbende woonruimte aanbiedt aan een zorgbehoevende persoon of een ander persoon en verzorgingsbehoevende belanghebbende verzorgt. In deze situatie wordt deze persoon niet in aanmerking genomen als een ander die in de zelfde woning zijn hoofdverblijf heeft. Uitgangspunt van deze is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorging taken te confronteren met een lagere toeslag (of verlaging) en ook aan de belanghebbende verzorging te ontkennen.

Daarnaast wordt ook een **uitzondering gecreëerd voor een** meerderjarig **familie lid** **studerend kind met studiefinanciering dat voor de bijstand niet tot het gezin behoort**²¹⁵ niet als 'een ander' beschouwd. Dit om studerende jongeren (~~en de andere familieleden~~) niet negatief financieel te prikkelen om hun studie te beëindigen. Het gaat hier om jongeren die een inkomen hebben boven € 604,15²¹⁶ per maand, maar minder dan **80% van de gehuwdennorm**, ~~€ 1.023,42²¹⁷ per maand~~.

²¹¹ artikelen 27, 28 en 29 WWB

²¹² artikel 27 en 28 WWB

²¹³ artikel 18 lid 1 WWB

²¹⁴ artikel 30 lid 2 onder a WWB

²¹⁵ artikel 4 lid 2 WWB

²¹⁶ grens genoemd in artikel 26 lid 1 eerste volzin WWB (bedrag geldt voor 2011)

²¹⁷ grens genoemd in artikel 4 lid 3 WWB

Voor deze grens is gekozen vanwege het feit dat die grens bij de toepassing van de huishoudtoets werd gebruikt voor studerende kinderen (die behoorden tot die grens niet tot het verruimde gezinsbegrip).

Is het inkomen namelijk boven die grens laatst genoemde bedrag, dan wordt de jongere beschouwd als een 'ander' onderdeel van het gezin. En wordt het inkomen van de bijstandsgerechtigde geacht met die jongere, voorzover het het genoemde bedrag te boven gaat, in aanmerking genomen bij de bijstandverlening aan dat gezin woonlasten te kunnen delen.

Artikel 4

Artikel 4 vormt een spiegelbeeld van artikel 3. Waar de norm voor de alleenstaande (ouder) wordt verhoogd met 10 procent van de gehuwdennorm als een woning gedeeld wordt met een ander, is dit ook gerealiseerd voor gezinnen in de zelfde situatie. De belanghebbenden kunnen in dat geval namelijk ook kosten delen met een ander en daarom is een verlaging op zijn plaats.

Zijn er twee of meer personen met wie de gehuwden het gezin hun bestaanskosten kunnen kan delen wordt een verlaging van 20 procent van de gehuwdennorm toegepast.

Hierop wordt een uitzondering gemaakt ten aanzien van kamerbewoners die op commerciële basis een kamer huren; zij krijgen een verlaging van 10% van de gehuwdennorm, ongeacht het aantal kamerbewoners dat in de woning verblijft.

De bepaling rondom het niet aanmerken als een 'ander' in het geval van een verzorgingsbehoevende en studerend inwonend meerderjarig kind familielid geldt ook voor gehuwden gezinnen.

Artikel 5

Wanneer er sprake is van een zogenaamd 'niet-rechthebbend gezinslid of partner' dient een uitkering verstrekt te worden als ware de rechthebbende een alleenstaande of alleenstaande ouder²¹⁸. Zo'n situatie kan zich voordoen wanneer er bijvoorbeeld een gezinslid of partner wordt uitgesloten van het recht op uitkering in verband met een te lang verblijf buiten Nederland. Dit geldt natuurlijk niet indien er, buiten het niet-rechthebbende gezinslid, nog twee of meer meerderjarige gezinsleden overblijven.

Het eventuele inkomen en vermogen van dit niet-rechthebbend gezinslid moet overigens in die gevallen (deels) in aanmerking worden genomen.

De mogelijkheid om de norm voor een alleenstaande (ouder) te verhogen met een toeslag is strikt bezien vanuit de WWB beperkt tot diegene die feitelijk alleenstaande (ouder) is²¹⁹. Er bestaat dus voor de gehuwde met een niet-rechthebbende partner of voor de alleenstaande (ouder) met een niet-rechthebbend gezinslid geen recht op toeslag.

Niettemin dient op basis van constante jurisprudentie die gevormd is onder de WWB en voorafgaande Algemene bijstandswet, een toeslag worden verstrekt wanneer de niet-rechthebbende partner geen inkomen kan verkrijgen heeft. In zo'n situatie dient de toeslag er volgens de jurisprudentie in beginsel zelfs 20 procent van de gezinsnorm gehuwdennorm moeten bedragen. Er mag verondersteld worden dat dit eveneens geldt voor een niet-rechthebbend gezinslid.

Als de het niet-rechthebbende gezinslid partner echter wel inkomsten heeft kan krijgen, maar zich door eigen toedoen in deze positie manoeuvreert, is er geen aanleiding om een toeslag te verstrekken. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een te lang verblijf buiten Nederland. Beiden kunnen immers nimmer een uitkering ontvangen die met inbegrip van de inkomsten van het niet-rechthebbend gezinslid meer bedraagt dan 100 procent van de bijstandsnorm voor gezinnen.

Een verlaging in verband met medebewoning zou in een dergelijke situatie formeel gezien niet mogelijk zijn, omdat deze beperkt is tot de gezinsnorm gehuwdennorm²²⁰. In voorkomende gevallen is het in dat geval mogelijk de bijstandsnorm van de bijstandsgerechtigde partner op grond van het individualiseringsbeginsel²²¹ te verlagen, zodat de toepasselijke gezinsnorm gehuwdennorm bereikt wordt.

²¹⁸ artikel 24 WWB

²¹⁹ artikel 25 lid 1 WWB in verbinding met artikel 20 eerste lid onder b en 20 tweede lid onder b WWB

²²⁰ artikel 26 WWB

²²¹ artikel 18 lid 1 van de WWB

Artikel 6

Als aan een woning voor de belanghebbende geen woonkosten zoals bedoeld in artikel 1 onder e van deze verordening zijn verbonden, is sprake van lagere bestaanskosten dan in gevallen dat er wel woonkosten bestaan. De WWB²²² opent om die reden de mogelijkheid om de norm of de toeslag te verlagen.

De norm of de toeslag wordt met 20 procent van de gezinsnorm gehuwdennorm verlaagd als de belanghebbende geen woonkosten heeft. Dat kan zich voordoen bij krakers of in het geval dat de woonkosten worden betaald door een derde, bijvoorbeeld door elders wonende ouders of ex-partner.

In onderdeel b wordt de verlaging ingeval er door belanghebbende in het geheel geen woning bewoond vastgesteld op 10 procent van de gezinsnorm gehuwdennorm. Dit is in overeenstemming met de toelichting de WWB.

Een belanghebbende die geen woning bewoond wordt geacht lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te hebben vanwege het ontbreken van woonkosten. Niettemin zijn de kosten van het bestaan niet zoveel lager als voor een belanghebbende die kosteloos woont in een woning. Een dakloze wordt immers geconfronteerd met de hogere kosten van het op straat leven, zoals de kosten van nachtopvang.

De hoogte van een verlaging op basis van dit artikel heeft geen invloed op de wijze waarop de bijstand verleend moet worden. Indien bijstand verleend wordt aan daklozen, kan het college gebruik maken van zijn bevoegdheid om een budgetteringsplicht op te leggen²²³ of de bijstand in natura (in de vorm van opvang) te verlenen.

Overigens geschiedt de verlening van bijstand aan belanghebbenden zonder adres²²⁴ op grond van de WWB²²⁵ door bij AMvB (Bijstandsbesluit adreslozen) aan te wijzen centrumgemeenten. Maar niet elke belanghebbende zonder woning is een adresloze in de zin van aangehaalde wet. Belanghebbende kan immers ook de beschikking hebben over een postadres bij familie of een instantie.

Artikel 7

De schoolverlaterverlaging²²⁶ is volgens de toelichting van de WWB bedoeld om de schoolverlater gedurende het eerste half jaar niet in een veel betere financiële positie te brengen als toen hij nog aangewezen was op studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de WTOS²²⁷.

Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt naar een (voormalig) uit- of thuiswonende student. Met deze omstandigheden wordt immers al rekening gehouden in artikel 4 en 6 van deze verordening.

Artikel 8

De WWB²²⁸ geeft het College de bevoegdheid om de toeslag te verlagen, indien het van oordeel is dat, gezien de hoogte van het toepasselijke minimumjeugdloon er voor de alleenstaande van 21 of 22 jaar een drempel zou kunnen zijn om werk te aanvaarden.

Artikel 9

De verschillende verlagingen in deze verordening zien op verschillende omstandigheden bij belanghebbende en kunnen elk afzonderlijk als redelijk in betreffende omstandigheden worden beschouwd. Zonder dit artikel zou dat echter kunnen betekenen, dat -met name in situaties waarin de schoolverlaterverlaging in combinatie met een van de andere verlagingen aan de orde is- het college de bijstand vanwege deze samenloop zo laag zou moeten vaststellen, dat er feitelijk geen sprake meer zou zijn van adequate bijstandsverlening.

In voorkomende gevallen zou het college de bijstand hoger moeten vaststellen²²⁹. Daarom is er voor gekozen om al in deze verordening een minimum bedrag vast te leggen, waarop het college de bijstand (inclusief eventuele toeslag en verlagingen) tenminste moet vaststellen.

²²² artikel 27 WWB

²²³ artikel 57 WWB

²²⁴ als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

²²⁵ artikel 40 lid 1 WWB

²²⁶ artikel 28 WWB

²²⁷ Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

²²⁸ artikel 29 WWB

Artikel 10, 11 en 12

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

²²⁹ artikel 18 lid 1 WWB

Bijlage 5: Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012

Artikel 1

In de gemeente Weert wordt voorzien in categoriale bijzondere bijstand met als doelstelling het verstrekken van uitkeringen aan bepaalde categorieën van personen, welke staan ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Weert en hier ook feitelijk wonen of verblijven. Geen recht op categoriale bijzondere bijstand hebben personen die ingevolge artikel 13 van de WWB uitgesloten zijn van het recht op bijstand.

Artikel 2

1. Voor categoriale bijzondere bijstand komen in aanmerking:

a. Personen van 65 jaar en ouder, die reeds tenminste 3 jaren aaneensluitend een netto-inkomen hebben ontvangen dat niet hoger is dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm en niet beschikken over een vermogen dat hoger is dan het op grond van de Wet werk en bijstand toegestane bescheiden vermogen ex artikel 34, lid 3 WWB, waarbij het meer dan bescheiden vermogen in de eigen bewoonde woning niet meetelt.

b. Personen tussen de 18 en 65 jaar, die behoren tot de doelgroep chronisch zieken en/of gehandicapten en die reeds tenminste 3 jaren aaneensluitend een netto-inkomen hebben ontvangen dat niet hoger is dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm en niet beschikken over een vermogen dat hoger is dan het op grond van de Wet werk en bijstand toegestane bescheiden vermogen ex artikel 34, lid 3 WWB, waarbij het meer dan bescheiden vermogen in de eigen bewoonde woning niet meetelt.

2. Onder chronisch zieken en/of gehandicapten als bedoeld in lid 1 sub a worden verstaan:

Als gevolg van medische, psychische en/of psycho-sociale klachten structureel beperkt zijn in mobiliteit c.q. in de ADL-functies. Het missen van sociale contacten in de buitenwereld als gevolg van de handicap of chronische ziekte is hierbij de belangrijkste factor.

Hiervan is in ieder geval sprake indien:

- belanghebbende een vervoersvoorziening heeft in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- belanghebbende voor vervoer structureel (langer dan 1 jaar) afhankelijk is van hulpmiddelen (krukken, rolstoel e.d.);
- er voor belanghebbende een indicatiestelling aanwezig is voor thuiszorg en/of persoonlijk alarm;
- belanghebbende een dusdanige ziekte en/of gebrek heeft die leidt tot beperking in mobiliteit c.q. in de algemene dagelijkse levensverrichtingen;
- belanghebbende verblijft in ziekenhuis of een AWBZ-instelling voor een periode langer dan 3 maanden;
- van belanghebbende op grond van een medisch advies is vastgesteld dat hij medisch 80 tot 100 procent c.q. volledig arbeidsongeschikt is.

Artikel 3

1. Onder sociaal-minimum als bedoeld in artikel 2 wordt verstaan een netto-inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm met inbegrip van de vakantietoeslag.

2. Niet tot het inkomen worden gerekend:

a. periodieke uitkeringen ingevolge de bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 35 van de Wet werk en bijstand

b. de middelen als bedoeld in artikel 31, lid 2 Wet werk en bijstand

c. de langdurigheidstoeslag als bedoeld in artikel 36 WWB.

3. Onder netto inkomsten wordt verstaan:

Al die inkomsten, die conform het gestelde in de WWB in aanmerking genomen worden, voorzover deze op de datum van de aanvraag in het kader van het minimabeleid, gelet op de situatie en omstandigheden waarin de aanvrager zich bevindt ten tijde van de aanvraag, door de aanvrager redelijkerwijs verkregen kunnen worden.

Artikel 4

1. Uitkering aan de in artikel 2 lid 1 aanhef sub a bedoelde categorie van personen kan uitsluitend worden verleend voor de aanschaf van de volgende noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen: een televisietoestel, een wasautomaat, een stofzuiger, een koelkast en een gasfornuis.
2. De categorie van personen dienen één of meerdere minderjarige kinderen ter verzorging te hebben.
3. De hoogte van deze uitkering(en) wordt begrensd door de te maken noodzakelijke kosten en kan niet meer bedragen dan de daarvoor gehanteerde richtbedragen volgens de prijzengids Nibud.
4. De verstrekking van uitkering voor aanschaf van een of meer van de in het eerste lid genoemde duurzame gebruiksgoederen kan voor elk afzonderlijk gebruiksgoed ten hoogste éénmaal per 8 jaren plaatsvinden.
5. Aanvrager dient een bewijs over te leggen van een reparateur dat het betreffende gebruiksartikel, economisch gezien, onherstelbaar beschadigd is. Tevens dient een offerte te worden overlegd van het aan te schaffen duurzaam gebruiksgoed, alsmede binnen een per beschikking te stellen termijn de aankoopnota van het aangeschafte duurzaam gebruiksgoed.

Artikel 5

1. Uitkering aan de in artikel 2 bedoelde categorie van personen dient ter voorziening in extra uitgaven en bedraagt maximaal € 192.00 per jaar per alleenstaande, ~~alleenstaande ouder~~ of gezin. Het doel waarvoor deze kosten verstrekt is gelegen in de zogenaamde 'verborgen' kosten gerelateerd aan het ouder, gehandicapt of chronisch ziek zijn. Aannemelijk is dat deze categorie personen hogere 'verborgen' kosten heeft dan personen die niet behoren tot deze categorieën.
2. Uitgezonderd is de doelgroep die recht kan doen gelden op een uitkering in het kader van artikel 4 van deze verordening.
3. Verstrekking aan een persoon bedoeld in artikel 2 lid 1 aanhef sub b is alleen mogelijk wanneer de leefeenheid waartoe de persoon behoort geen recht heeft op grond van artikel 2 lid 1 aanhef sub a.

Artikel 6

De uitkering als bedoeld in de artikelen 4 en 5 hebben alle het karakter van een verstrekking om niet. Verstrekkingen worden gebracht ten laste van het jaarlijks door de gemeenteraad beschikbaar te stellen budget.

Artikel 7

1. De aanvraag wordt schriftelijk gedaan, doch kan, indien dit naar het oordeel van het College doelmatiger is, ook ambtshalve worden opgemaakt. Het College heeft tevens de bevoegdheid om de instemming van de aanvrager met de aanvraag te verkrijgen door middel van het principe van de negatieve optie.
2. Het College kan nadere richtlijnen geven ten aanzien van de toepassing van lid 1. Hierbij heeft het college tevens de bevoegdheid om regels te stellen ten aanzien van de wijze van controle van voor de aanvraag benodigde gegevens.

Artikel 8

Een aanvraag voor een bepaald kalenderjaar, moet worden ingediend uiterlijk tot en met het eerste kwartaal van het jaar daarop volgend.

Artikel 9

1. In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet, nemen burgemeester en wethouders een beslissing.
2. Burgemeester en wethouders kunnen nadere richtlijnen geven ter uitvoering van de bepalingen van deze verordening.

Artikel 10

1. Om maatschappelijke participatie van minderjarige schoolgaande kinderen te bereiken wordt de bijdrage vanuit het Sociaal cultureel fonds beschouwd als een adequate voorziening.
2. Aanvullend op de bijdrage vanuit het Sociaal cultureel fonds wordt Stichting Leergeld en Jeugdportfonds door de gemeente Weert ondersteund. De wijze waarop deze ondersteuning plaatsvindt wordt bepaald door het College.
3. Gelet op lid 1 en 2 wordt geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid om categoriale bijzondere bijstand te verlenen als bedoeld in artikel 35 lid 5 van de WWB.

Artikel 11

1. Deze verordening kan worden aangehaald als de "verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012".
2. Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking vanaf 1 januari 2012.
3. Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de "verordening categoriale bijzondere bijstand gemeente Weert 2006", zoals deze is vastgesteld door de raad op 15 december 2005 ingetrokken.

Bijlage 6: Verordening langdurigheidstoelage Weert 2012

Hoofdstuk I - Algemene bepalingen

Artikel 1 - Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Wet werk en bijstand;
 - b. WTOS: Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - c. WSF 2000: Wet studiefinanciering 2000;
 - d. **gehuwdennorm gezinsnorm**: de norm als bedoeld in artikel 21 ~~lid 1~~ **sub c** van de wet;
 - e. uitkeringsgerechtigde: persoon bedoeld in artikel 1 onder I van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
 - f. peiljaar: het kalenderjaar waarover het recht op de langdurigheidstoelage wordt aangevraagd;
 - g. referteperiode: een aaneengesloten periode van 36 maanden voorafgaand aan het peiljaar.

Artikel 2 - Uitvoering

De uitvoering van deze verordening berust bij het college.

Hoofdstuk II - Recht op langdurigheidstoelage

Artikel 3 - Voorwaarden

1. Aan de in artikel 36, eerste lid, van de wet gestelde voorwaarde van het hebben van een langdurig, laag inkomen is voldaan als gedurende de referteperiode het gemiddelde netto inkomen niet uitkomt boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm.
2. Tot het inkomen wordt niet gerekend:
 - a. de middelen, zoals genoemd in artikel 31, lid 2 van de wet;
 - b. verstrekkingen in het kader van de bijzondere bijstand en langdurigheidstoelage.
3. Onder inkomen als bedoeld in lid 1 wordt verstaan het inkomen exclusief vakantietoelage, verhoogd met het percentage als bedoeld in artikel 19 lid 3 van de wet. Bij een inkomen waarover geen vakantiegeld wordt ontvangen of wordt gereserveerd wordt geen verhoging toegepast met het percentage als bedoeld in artikel 19 lid 3 van de wet.
4. Ten aanzien van perioden waarin een belanghebbende is uitgesloten van het recht op bijstand wordt een belanghebbende voor de toepassing van het eerste lid geacht tenminste een inkomen te hebben ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm.
5. Ten aanzien van perioden waarin bij ~~gezinnen een gezinslid~~ **gehuwden één van de gehuwden** is uitgesloten van het recht op bijstand worden zij voor de toepassing van het eerste lid geacht tenminste een inkomen te hebben ter hoogte van 100% van de **gehuwdennorm gezinsnorm**.
6. Het College kan nadere uitvoeringsregels stellen ten aanzien van de bepaling van lid 3.

Artikel 4 - Uitsluiting

1. Niet voor de langdurigheidstoelage komt in aanmerking de aanvrager die in het jaar voorafgaand aan het peiljaar of in het peiljaar zelf een opleiding volgde als bedoeld in de WTOS, dan wel een studie volgde als genoemd in de WSF 2000 **of een BBL opleiding volgde**.
2. Bij de toepassing van artikel 13 lid 1 van de wet dienen de omstandigheden zich hebben voorgedaan in de referteperiode gedurende een periode van 1 maand of langer.
3. Indien de aanvrager, naar het oordeel van het College, door eigen toedoen langdurig een laag inkomen heeft, komt de aanvrager niet in aanmerking voor de langdurigheidstoelage.
4. Van een situatie bedoeld in lid 2 is in ieder geval sprake indien aan de aanvrager als uitkeringsgerechtigde in verband met het niet of onvoldoende nakomen van de plicht tot arbeidsinschakeling een maatregel is opgelegd in de referteperiode op grond van de wetten genoemd onder artikel 1 onder I van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
5. Indien toepassing van lid 1, lid 2 of lid 3 tot onbillijkheden van overwegende aard leidt kan het College ten gunste van de aanvrager afwijken van het bepaalde in lid 1, lid 2 en lid 3.
6. Het College kan nadere regels of richtlijnen stellen ten aanzien van de bepalingen in lid 2, 3 en 5.

Artikel 5 - Gezinnen Gehuwden

1. Indien het aanvraag van **gehuwden een-gezin** betreft, dienen **beide gehuwden alle-gezinsleden** te voldoen aan de voorwaarden gesteld in deze verordening. Indien één van de **gehuwden gezinsleden** niet voldoet aan één of meerdere voorwaarden om in aanmerking te komen voor langdurigheidstoelage bestaat er voor **het-gezin de gehuwden** geen recht op langdurigheidstoelage.
2. Artikel 3 van de wet is op het bepaalde in lid 1 van overeenkomstige toepassing.
3. De beoordeling als bedoeld in artikel 3, artikel 4 en lid 1 van dit artikel vindt plaats op basis van de gezinssituatie ten tijde van de aanvraag.
4. Indien toepassing van lid 3 tot onbillijkheden van overwegende aard leidt kan het College ten gunste van de aanvragers afwijken van het bepaalde in lid 3. Indien hiervan wordt afgeweken dient de hoogte van de langdurigheidstoelage naar analogie van artikel 24 van de wet te worden vastgesteld.

Hoofdstuk III - Aanvragen en verstrekken

Artikel 6 - Wijze van aanvragen

1. De aanvraag wordt schriftelijk gedaan, doch kan, indien dit naar het oordeel van het College doelmatiger is, ook ambtshalve worden opgemaakt. Het College heeft tevens de bevoegdheid om de instemming van de aanvrager(s) met de aanvraag te verkrijgen door middel van het principe van de negatieve optie.
2. Het College kan nadere richtlijnen geven ten aanzien van de toepassing van lid 1. Hierbij heeft het college tevens de bevoegdheid om regels te stellen ten aanzien van de wijze van controle van voor de aanvraag benodigde bewijsstukken.

Artikel 7 - Doel van verstrekking

1. De langdurigheidstoelage wordt ongeoormerkt verstrekt, doch heeft als doel gebruikt te worden voor vervanging van duurzame gebruiksgoederen.
2. Op verzoek van de aanvrager(s) kan het bedrag van de langdurigheidstoelage gedurende het peiljaar gereserveerd worden voor de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen.
3. In de periode als bedoeld in lid 2 kan de belanghebbende voor de aanschaf van een duurzaam gebruiksgoed een deel of het gehele gereserveerde bedrag laten uitbetalen.
4. Na afloop van de periode bedoeld in lid 2 wordt het resterende bedrag van de langdurigheidstoelage, gecorrigeerd met de betalingen als bedoeld in lid 3, uitbetaald aan belanghebbende.
5. Verlenging van de termijn als bedoeld in lid 2 is niet mogelijk.
6. Het College kan nadere regels en richtlijnen stellen ten aanzien van de bepalingen in lid 2, 3 en 4.

Artikel 8 - Hoogte van de toeslag

De langdurigheidstoelage bedraagt per jaar

- a. voor een gezin € 525,00,
- ~~b. voor een alleenstaande ouder € 525,00,~~
- b** e. voor een alleenstaande € 367,00.

Hoofdstuk IV - Overige bepalingen

Artikel 9 - Mandatering

1. In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet, nemen burgemeester en wethouders een beslissing.
2. Het College kan het afdelingshoofd Werk, Inkomen en Zorgverlening mandateren voor de College toekomstige bevoegdheden op grond van deze verordening.

Artikel 10 - Indexering

1. Het bedrag van de langdurigheidstoelage, genoemd in artikel 8, wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de "consumentenprijsindex alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek", met als basisjaar het jaar 2012.

2. Bij de berekening volgens de "jaar-op-jaar methode" zijn van toepassing:

- het bedrag van de subsidie per 1 januari van het lopende jaar;
- het indexcijfer van december van het voorafgaande jaar tot en met het indexcijfer van november van het lopende jaar, het zogenaamde jaargemiddelde ('gemiddeld voortschrijdend gemiddelde');
- de bedragen worden afgerond op hele euro's; € 0,49 en lager naar beneden; € 0,50 en meer naar boven.

Hoofdstuk V - Slotbepalingen

Artikel 11 - Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de "verordening langdurigheidstoelage Weert 2012".

Artikel 12 - Inwerkingtreding

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel 13 Intrekking bestaande verordening

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de "verordening langdurigheidstoelage gemeente Weert", zoals deze is vastgesteld door de raad op 10 december 2008 ingetrokken.

Algemene toelichting

Decentralisatie langdurigheidstoelage

Vanaf 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd naar gemeenten.

Voor 2009 vond de langdurigheidstoelage uitsluitend zijn grondslag in de WWB²³⁰ zelf. Daarin werd nauw omschreven in welke gevallen en onder welke voorwaarden mensen met een laag inkomen in aanmerking komen voor de toelage. De gedachte achter de toelage is, dat mensen die langdurig een inkomen op het sociaal minimum hebben, geen financiële ruimte hebben om te reserveren voor onverwachte uitgaven.

Bevoegdheid gemeenten

In de WWB²³¹ is de basis voor de langdurigheidstoelage opgenomen:

"Het college verleent op aanvraag een langdurigheidstoelage aan een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering."

In de WWB is bepaald²³² dat de gemeenteraad een verordening moet vaststellen. De regels in de verordening moeten in ieder geval betrekking moeten hebben op de hoogte van de langdurigheidstoelage en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

Doelgroep

De gedecentraliseerde langdurigheidstoelage geeft gemeenten in beginsel niet de mogelijkheid om werkenden met een laag inkomen uit te sluiten van het recht op langdurigheidstoelage.

Wel is het mogelijk door middel van beleidsregels dat het College nadere regels stelt ten aanzien van het invullen van de zinsnede 'geen uitzicht heeft op inkomensverbetering'.

²³⁰ artikel 36 WWB

²³¹ artikel 36, eerste lid WWB

²³² artikel 8 WWB

Studenten

Uit de parlementaire stukken²³³ blijkt dat studenten geen recht hebben op een langdurigheidstoelage.

Omdat dit niet expliciet tot uiting komt in de WWB is ervoor gekozen om in de verordening de uitsluiting van het recht op langdurigheidstoelage voor studenten expliciet op te nemen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 3

In dit artikel worden de voorwaarden nader uitgewerkt.

In het eerste lid zijn de voorwaarden langdurig laag inkomen geregeld. Hierbij wordt teruggegrepen op de gedefinieerde referentieperiode²³⁴.

Overigens zal wel, op basis van constante jurisprudentie²³⁵ een marginale overschrijding van de inkomensgrens genegeerd moeten worden.

Artikel 4

In lid 1 worden studenten expliciet uitgesloten van de langdurigheidstoelage. De overweging hierachter is dat bij studenten, die zich met hun studie voorbereiden op de beroepspraktijk op hoger niveau, geen sprake is van een gebrek aan arbeidsmarktperspectief.

Aangezien de langdurigheidstoelage onderdeel uitmaakt van bijzondere bijstand gelden de uitsluitingsbepalingen²³⁶ van de WWB ook voor de langdurigheidstoelage. Om onduidelijkheden in de uitvoering te voorkomen wordt in lid 2 duidelijk aangegeven dat de uitsluitingsgrond zich moet hebben voorgedaan in de referentieperiode.

In onderdeel 3 en 4 wordt bepaald dat indien in de referentieperiode een sociale uitkering verlaagd is vanwege het belemmeren van de arbeidsplicht, er geen recht op de toeslag bestaat. Deze bepaling geldt, door de verwijzing naar de Wet SUWI²³⁷ ook voor maatregelen die bijvoorbeeld in het kader van de WW zijn opgelegd.

Om schrijnende gevallen te ontzien is in lid 5 de mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van deze algemene regel.

Artikel 5

Dit artikel borgt dat de huidige werkwijze bij de beoordeling van het recht op langdurigheidstoelage bij echtparen ongewijzigd blijft. ~~Met ingang van 1 januari 2012 is het gezinsbegrip binnen de WWB uitgebreid²³⁸. Dit uitgebreide gezinsbegrip geldt ook voor de langdurigheidstoelage. Daarom is ervoor gekozen om de eerder aanwezige bepaling rondom echtparen ook toe te passen bij gezinnen.~~ Wel wordt de mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van deze algemene bepaling.

Artikel 6

Met dit artikel wordt beoogd de regeling zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijk uit te voeren. Ten principale is wel verwerkt dat de rechthebbenden de mogelijkheid hebben om de door middel van een negatieve optie aan te bieden langdurigheidstoelage te weigeren. Onder negatieve optie wordt verstaan dat de wilsuiting tot het doen van een aanvraag wordt verkregen door niet te reageren op een brief waarin het voornemen tot het opmaken van een ambtshalve aanvraag voor langdurigheidstoelage aan de belanghebbende(n) kenbaar wordt gemaakt.

²³³ de tweede nota van wijziging (TK 31 559) van het wetsvoorstel Intrekking van de Invoeringswet Wet werk en bijstand

²³⁴ artikel 1 lid 2 onder g van de verordening

²³⁵ CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a.

²³⁶ artikel 13 lid 1 WWB

²³⁷ artikel 1 onder I van de Wet SUWI

²³⁸ Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden

Artikel 7

Gelet op het doel van de langdurigheidstoelage wordt de rechthebbende(n) de kans geboden om de langdurigheidstoelage gedurende een periode van maximaal 1 jaar te reserveren. Op die manier kan een belanghebbende, wanneer hij van zichzelf weet dat hij moeite heeft om te reserveren, voortdurend de beschikking hebben over een bedrag voor duurzame gebruiksgoederen.

Artikel 8

In dit artikel wordt de hoogte van de toelage geregeld. Gelet op het doel van de langdurigheidstoelage wordt ervoor gekozen om voor **gezinnen** **echtparen** en alleenstaande ouders hetzelfde bedrag te hanteren. Dit omdat verondersteld mag worden dat er zwaardere eisen gesteld moeten worden aan veel huishoudelijke apparatuur voor meerpersoonshuishoudens dan bij eenpersoonshuishoudens.

Artikel 9

In dit artikel wordt geregeld dat het College de bevoegdheid heeft om het vaststellen van, met name de wat meer gedetailleerde en op uitvoering gerichte, regels en richtlijnen te mandateren aan het afdelingshoofd Werk, Inkomen en Zorgverlening.

Artikel 10

Voor de uniformering vindt de indexering jaarlijks op dezelfde wijze plaats als bij het sociaal cultureel fonds. Gelet op het feit dat de langdurigheidstoelage bedoeld is voor de aanschaf- en vervangingskosten van duurzame gebruiksgoederen is het reëel om voor de indexering aan te sluiten bij de consumentenprijsindex.

Artikel 11, 12 en 13

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

Bijlage 7: Verordening sociaal cultureel fonds 2012

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. WWB: Wet werk en bijstand
- b. - Alleenstaande;
- Alleenstaande ouder;
- Kind;
- Gezin;
- Ten laste komend kind;
de omschrijvingen, zoals opgenomen in de WWB.
- c. Woonplaats: de woonplaats, zoals bedoeld in de artikelen 10, eerste lid en 11 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 2

In deze verordening zijn de bepalingen in artikel 3 WWB van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3

Ingesteld wordt een sociaal fonds, ressorterend onder de sector Inwoners.

Artikel 4

1. Het college verstrekt een incidentele subsidie voor de onder artikel 6 genoemde kosten, indien wordt voldaan aan de volgende criteria:
 - a. De alleenstaande, ~~alleenstaande ouder~~ of het gezin woonplaats heeft in Weert en;
 - b. De alleenstaande, ~~alleenstaande ouder~~ of het gezin een inkomen heeft dat niet hoger is dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm en;
 - c. niet beschikt over een vermogen dat hoger is dan het op grond van de WWB toegestane bescheiden vermogen ex artikel 34, lid 3 WWB, waarbij het meer dan bescheiden vermogen in de eigen bewoonde woning, waaronder mede verstaan woonwagen en woonboot, niet meetelt.
2. Tot het inkomen, zoals bedoeld in het vorige lid, wordt niet gerekend:
 - a. De middelen, zoals genoemd in artikel 31, tweede lid van de WWB;
 - b. Verstrekkingen in het kader van de bijzondere bijstand.

Artikel 5

Geen subsidie wordt verstrekt aan:

- a. Belanghebbenden jonger dan 18 jaar, tenzij zij zelf een zelfstandige huishouding voeren en **alleenstaande ouder zijn de zorg hebben voor een ten laste komend kind**;
- b. Vreemdelingen die niet worden gelijkgesteld met Nederlanders, zoals bedoeld in artikel 11 lid 2 en 3 van de WWB;
- c. Degene aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen, danwel degene die zich aan detentie onttrekt.

Artikel 6

1. Subsidie wordt verleend voor kosten op het gebied van sport, doorbreken sociaal isolement, educatie en culturele activiteiten. In ieder geval kan voor de in de bijlage opgenomen kosten, zijnde een niet limitatieve lijst, subsidie worden verstrekt.
2. Niet voor subsidieverlening komen in aanmerking kosten die voortvloeien uit een tussen belanghebbende en de gemeente Weert overeengekomen trajectplan gericht op **re-integratie financiële, educatieve of sociale redzaamheid**.

Artikel 7

1. De subsidie wordt als bedrag om niet toegekend.
2. De subsidie bedraagt € 118 voor een alleenstaande, ~~alleenstaande ouder~~ of een gezin, ongeacht de hoogte van de kosten, verhoogd met:
 - a. € 59 voor ieder ten laste komend kind dat in het jaar van het subsidietijdvak jonger is dan 12 jaar, ongeacht de hoogte van de kosten;
 - b. € 118 voor ieder ten laste komend kind dat in het jaar van het subsidietijdvak 12 jaar of ouder is, ongeacht de hoogte van de kosten.

3. De subsidie wordt verstrekt door middel van een beschikking tot subsidievaststelling zonder een voorafgaande beschikking tot subsidieverlening.

Artikel 8

Verstrekingen worden gebracht ten laste van het jaarlijks door de gemeenteraad beschikbaar te stellen budget.

Artikel 9

1. Een aanvraag tot het verkrijgen van de subsidie moet op een door burgemeester en wethouders daarvoor vastgesteld formulier bij de afdeling Werk, Inkomen en Zorgverlening sector sociale zaken van de gemeente worden ingediend door de cliënt of zijn gemachtigde, onder overlegging van de op dat formulier genoemde bescheiden.

2. Bij de subsidieaanvraag dient de aanvrager te verklaren dat de kosten voor activiteiten die vallen onder de werkingssfeer van deze regeling zijn gemaakt of gemaakt zullen worden in het betreffende kalenderjaar.

3. De aanvraag kan in afwijking van lid 1, indien dit naar het oordeel van het College doelmatiger is, ook ambtshalve worden opgemaakt. Het College heeft tevens de bevoegdheid om de instemming van de aanvrager(s) met de aanvraag te verkrijgen en de verklaring als bedoeld in lid 2 door middel van het principe van de negatieve optie.

4. Het College kan nadere richtlijnen geven ten aanzien van de toepassing van lid 3. Hierbij heeft het college tevens de bevoegdheid om regels te stellen ten aanzien van de wijze van controle van voor de aanvraag benodigde bewijsstukken.

Artikel 10

Een aanvraag voor subsidie moet zijn ingediend voor het einde van het eerste kwartaal volgend op het subsidietijdvak waarin de kosten als bedoeld in artikel 6 zijn gemaakt. Het subsidietijdvak beslaat de periode van een geheel kalenderjaar.

Artikel 11

1. Het college heeft de bevoegdheid om door middel van een steekproef onderzoek te doen naar de doelmatigheid van de verstrekkingen.

2. Indien het college gebruik maakt van haar bevoegdheid, bedoeld in lid 1, zal zij de raad in kennis stellen van de uitkomsten van dit onderzoek. Als de uitkomsten van het onderzoek daartoe aanleiding geven kan het college de raad adviseren de hoogte van de verstrekkingen aan te passen.

3. Indien uit feiten en/of omstandigheden blijkt dat aan een individuele subsidieaanvrager ten onrechte of teveel subsidie is verstrekt heeft het afdelingshoofd van Werk, Inkomen en Zorgverlening de bevoegdheid om, naar eigen inzicht, passende maatregelen te treffen.

Artikel 12

1. In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet, nemen burgemeester en wethouders een beslissing.

2. Burgemeester en wethouders kunnen nadere richtlijnen geven ter uitvoering van de bepalingen van deze verordening.

Artikel 13

1. Het bedrag van de subsidie, genoemd in artikel 7, lid 2, wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de "consumentenprijsindex alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek", met als basisjaar het jaar 2012.

2. Bij de berekening volgens de "jaar-op-jaar methode" zijn van toepassing:

- het bedrag van de subsidie per 1 januari van het lopende jaar;
- het indexcijfer van december van het voorafgaande jaar tot en met het indexcijfer van november van het lopende jaar, het zogenaamde jaargemiddelde ('gemiddeld voortschrijdend gemiddelde');
- de bedragen worden afgerond op hele euro's; € 0,49 en lager naar beneden; € 0,50 en meer naar boven.

Artikel 14

Deze verordening treedt, met terugwerkende kracht, in werking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel 15

Deze verordening kan worden aangehaald als de "verordening sociaal cultureel fonds 2012".

Artikel 16

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de "verordening voor het sociaal cultureel fonds 2008", zoals deze is vastgesteld door de raad op 27 juni 2007 ingetrokken.

BIJLAGE ALS BEDOELD IN ARTIKEL 6 VAN DE VERORDENING SOCIAAL CULTUREEL FONDS 2012

- jaarcontributie van sport-, jeugd- en jongerenvereniging;
- sportspullen;
- abonnement zwembad of losse kaartjes;
- eigen bijdrage muziekschoollessen en kosten voor creatieve vorming;
- kosten van instellingen voor educatie (examengeld, inschrijfgeld en schoolspullen). Niet in aanmerking komen de kosten van lesgeld of cursusgeld voorzover het een opleiding betreft die gevolgd wordt met studiefinanciering of een bijdrage op grond van de WTOS, danwel een BBL opleiding;
- contributie voor ouderenbonden;
- contributie van vrouwenorganisaties;
- contributie buurtvereniging;
- contributie voor amateuristische kunstbeoefening;
- contributie voor patiëntenverenigingen;
- abonnement bibliotheek of kosten voor gebruik van faciliteiten van de bibliotheek;
- bioscoopkaartjes;
- lidmaatschap vereniging volkstuintje;
- abonnement cultureel centrum of losse kaartjes;
- visakte;
- contributie commerciële sportinstelling;
- kosten van buitenschoolse activiteiten bij voortgezet onderwijs;
- kosten van schoolspullen bij voortgezet onderwijs (waaronder ook aanschaf computer of tablet, randapparatuur zoals monitor, printer, scanner en modem en software);
- kaarten voor concerten, evenementen, beurzen, attractieparken;
- telefoon en/of internetkosten.